

Integraal Waterbeleid
Denderbekken

rapport

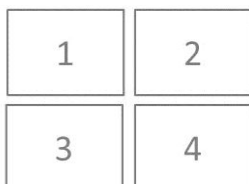
Bekkenvoortgangsrapport 2011

Denderbekken

Juni 2012

Foto's Voorblad:

- 1: Actie N 105 - Tanaris-project
- 2: Actie A 38 - Vernieuwde Sint-Annabrug te Aalst
- 3: Actie A 30 - Stuw te Geraardsbergen
- 4: Actie A 15 - Gecontroleerd overstromingsgebied te Zandbergen

Colofon

Secretariaat Denderbekken
p/a VMM, A. Van de Maelestraat 96, 9320 Erembodegem
T 053 72 66 32
F 053 70 42 76
Secretariaat_dender@vmm.be

Secretariaat Waterschap Dendermeersen en secretariaat Waterschap Land van Aalst
Gouvernementstraat 1, 9000 Gent
T 09 267 82 58
waterschap.dendermeersen@oost-vlaanderen.be
waterschap.landvanaalst@oost-vlaanderen.be

Secretariaat Waterschap Bellebeek en secretariaat Waterschap Mark
Provincieplein 1, 3010 Leuven
T 016 26 75 70
deelbekkenwerking@vlaamsbrabant.be

Woord Vooraf

Voor u ligt het vierde bekkenvoortgangsrapport van het Denderbekken waarin we u informeren over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen van het Denderbekken.

In 2011 werkten de verschillende waterbeheerders in het Denderbekken in de nasleep van de overstromingen van november 2010 verder aan een preventieve aanpak van wateroverlast. Zo maakte de CIW een globaal evaluatierapport op van deze overstromingen. Ook op het terrein werden verschillende zaken gerealiseerd. In dit voortgangsrapport leest u er meer over.

In het afgelopen jaar bekrachtigde het bekkenbestuur van het Denderbekken de toetsing van 5 signaalgebieden. Zo zorgt het bekkenbestuur ervoor dat het raakvlak tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening vergroot. Door het toetsen van signaalgebieden starten we immers met het zoeken naar een duurzame oplossing voor gebieden waar ontwikkelingsmogelijkheden niet optimaal zijn afgestemd op het watersysteem.

Toch is er nog veel werk aan de winkel. Van de acties uit het bekkenbeheerplan heeft nog 14% de status 'stil' of 'haalbaarheidsfase', en vele acties zijn nog in studiefase.

Door een constructieve samenwerking tussen de verschillende waterbeheerders kunnen in 2012 nog verder concrete stappen vooruit gezet worden. Op deze manier kunnen we in het Denderbekken zorgen voor een verbetering van de toestand van het water, in al zijn facetten.

André Denys
Gouverneur van Oost-Vlaanderen
Voorzitter van het Bekkenbestuur van het Denderbekken

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen	6
2.1	Algemeen overzicht	6
2.2	Rapportering 2011	8
3	Recente ontwikkelingen	15
3.1	Globaal evaluatierapport over de overstromingen van november 2010 (CIW)	15
3.2	Grensoverschrijdend overleg	16
3.3	Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties	17
4	Rapportering uit de structuren	22
4.1	Bekkenbestuur	22
4.2	Bekkenraad	25
4.3	Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat	25
4.4	Waterschappen	26
5	Overzicht relevante beleidsbeslissingen en –documenten	28
5.1	Opvolging overstromingen november 2010	28
5.2	Eerste principiële goedkeuring aanpassing besluit financiële instrumenten	28
5.3	Tekstvoorstel geactualiseerde Code van Goede Praktijk voor rioolstelsels goedgekeurd	29
5.4	Witboek interne staatshervorming	29
5.5	Opheffing wateringen	29
6	Aanbevelingen	30
	Bijlage 1: Tabel overzicht acties bekkenbeheerplan en deelbekkenbeheerplannen	31
	Bijlage 2: Aandachtspunten inventarisatie en evaluatie van de overstromingen van november 2010	32
	Bijlage 3: Stand van zaken OP-projecten Denderbekken	33
	Bijlage 4: Advies Bekkenbestuur IP 2011	34
	Bijlage 5: Opvolgingsdocument Erosieaanbevelingen	35

1 Inleiding

Artikel 50 van het decreet Integraal Waterbeleid stelt dat er jaarlijks een bekkenvoortgangsrapport moet worden opgemaakt. Het moet een geïntegreerd voortgangsverslag van de stand van uitvoering van het bekkenbeheerplan (inclusief deelbekkenbeheerplannen) zijn en een opgave bevatten van de nog te verrichten activiteiten en te nemen maatregelen ter uitvoering van het bekkenbeheerplan. Het decreet Integraal Waterbeleid legt ook de procedure voor het bekkenvoortgangsrapport vast:

- Het bekkensecretariaat maakt het ontwerp bekkenvoortgangsrapport op;
 - Het ontwerp bekkenvoortgangsrapport wordt ter advies voorgelegd aan de bekkenraad;
 - Het bekkenbestuur stelt het bekkenvoortgangsrapport vast;
 - Het bekkenvoortgangsrapport wordt vervolgens overgemaakt aan de CIW, aan de voor integraal waterbeleid bevoegde minister en aan de betrokken waterschappen.
- Het bekkenvoortgangsrapport wordt op het bekkensecretariaat ter inzage gelegd.

Het bekkenvoortgangsrapport is dus een operationeel instrument om de uitvoering van de het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen op te volgen. Het bekkenvoortgangsrapport bevat ook de maatregelen die nog moeten genomen worden om de plannen uit te voeren.

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport handelt over het vierde jaar (2011) van de planperiode van de huidige en eerste generatie bekken- en deelbekkenbeheerplannen (2008 – 2013). Basis voor het opstellen van het bekkenvoortgangsrapport zijn de gegevens inzake planning en uitvoering van de acties aangeleverd door de verschillende initiatiefnemers.

Het bekkenvoortgangsrapport schetst diverse aspecten in verband met de uitvoering van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen. Hierbij wordt de focus gelegd op een aantal zwaartepunten en aandachtspunten die betrekking hebben op de voortgang van acties in het Denderbekken. De rapportering over de voortgang van de acties gebeurt enerzijds vanuit een thematische benadering, overeenkomstig de in het (deel)bekkenbeheerplan vastgestelde thema's. Anderzijds wordt in een aantal specifieke gevallen gekozen voor een gebiedsgerichte rapportering. Met name in het geval van een gebiedsgerichte rapportering wordt er zoveel mogelijk gestreefd naar een integratie van het bekken en de deelbekkens, waarbij zowel acties uit het bekkenbeheerplan als uit het deelbekkenbeheerplan in dezelfde context belicht worden.

Naast een weergave van de stand van zaken van de acties wordt een vooruitblik gegeven over de verdere planning op korte termijn voor de uitvoering van de acties uit het (deel)bekkenbeheerplan. Het bekkenvoortgangsrapport rapporteert ook over de werking van de bekken- en deelbekkenstructuren. Er wordt ondermeer een kort overzicht gegeven van de uitgebrachte adviezen (cfr. DIWB Art. 27 §2) door het bekkenbestuur in 2011. Zowel bekkenspecifiek als op Vlaams niveau wordt een overzicht gegeven van recente beleidsontwikkelingen. Tenslotte worden enkele aanbevelingen meegegeven.

Alle informatie over de bekkenstructuren en de documenten waarnaar het bekkenvoortgangsrapport refereert, zijn terug te vinden op www.bekkenwerking.be. De deelbekkenbeheerplannen kan u raadplegen op de websites van de provincie Oost-Vlaanderen (http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/water_/integraal/index.cfm) en de provincie Vlaams-Brabant (<http://www.vlaamsbrabant.be/wonen-milieu/water/waterbeleid/deelbekkenbeheerplannen/>).

Een globaal overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van de (deel)bekkenbeheerplannen is terug te vinden in de tabel die als bijlage bij het bekkenvoortgangsrapport is gevoegd. In de tabel wordt de status van de acties uit zowel bekken- als deelbekkenbeheerplannen weergegeven.

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport werd besproken op het ambtelijk bekkenoverleg Denderbekken d.d. 20 maart 2012, geadviseerd door de bekkenraad Denderbekken in zitting van 4 april 2012 en verder via schriftelijke procedure en vastgesteld door het bekkenbestuur Denderbekken dd. 8 mei 2012.

2 Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekken-beheerplannen

De tabel toegevoegd als bijlage 1 bevat het overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van alle acties van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen. In Tabel 1 wordt de legende gegeven van de vermelde stand van zaken van de verschillende acties.

Tabel 1: Legende status acties (d)BBP

Uitgevoerd	Na oplevering.
Uitvoeringsfase	Vanaf de aanbesteding.
Studiefase	Uitwerken van de plannen en bestek voor uitvoering van het project.
Haalbaarheidsfase	Het project en de kaders waarbinnen het gerealiseerd moet worden, worden gedefinieerd. Er wordt nagegaan of het project past binnen andere bestaande plannen, wet- en regelgeving. Bepaalde aspecten worden bestudeerd. De bestudeerde aspecten kunnen verschillen vertonen afhankelijk van de initiatiefnemer: bv financiële mogelijkheden, juridische gevolgen, samenwerkingsmogelijkheden, inzet personeel, timing, betrokkenen.
Stil	Er gebeurt niets.
Stilgelegd	Onderbreking van de uitvoering ten gevolge van bepaalde ontwikkelingen.
Doorlopend	Acties die een permanente of recurrente uitvoering veronderstellen en waarvoor geen start of eindpunt van de actie kan worden aangegeven, dikwijls gefinancierd vanuit onderhoudsbudget.

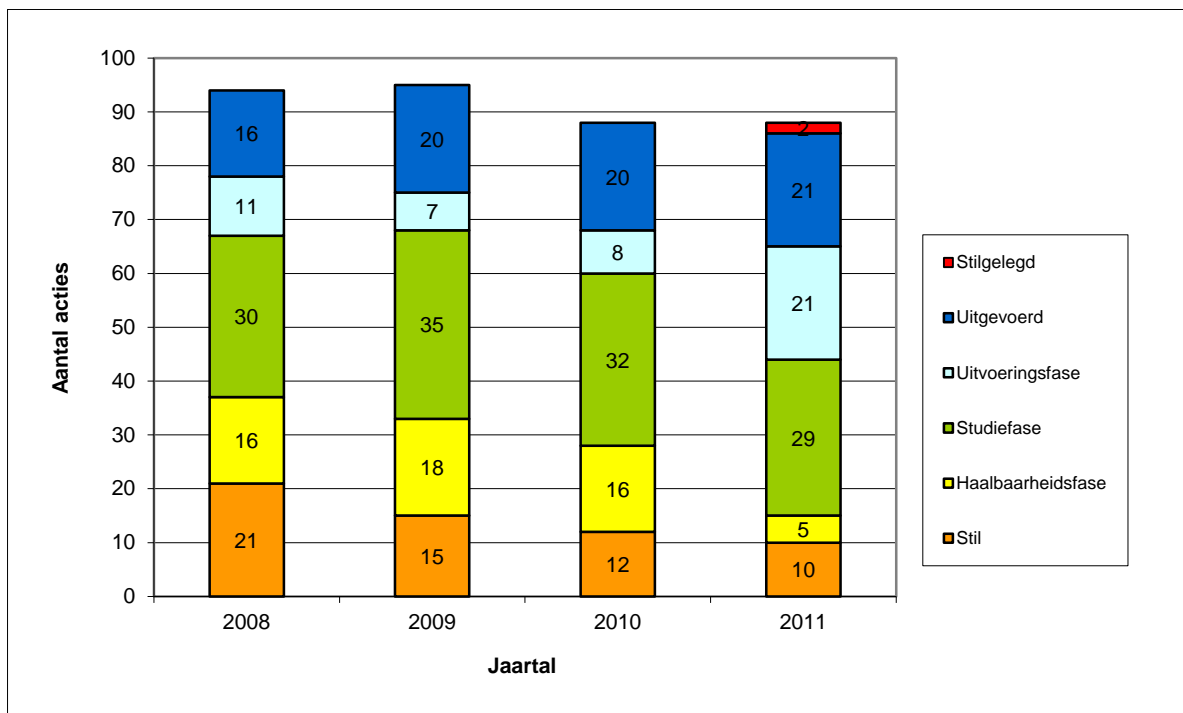
In onderstaande tekst vindt u meer uitleg over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen. Een aantal acties waarvoor in 2011 belangrijke stappen werden gezet, worden toegelicht.

2.1 Algemeen overzicht

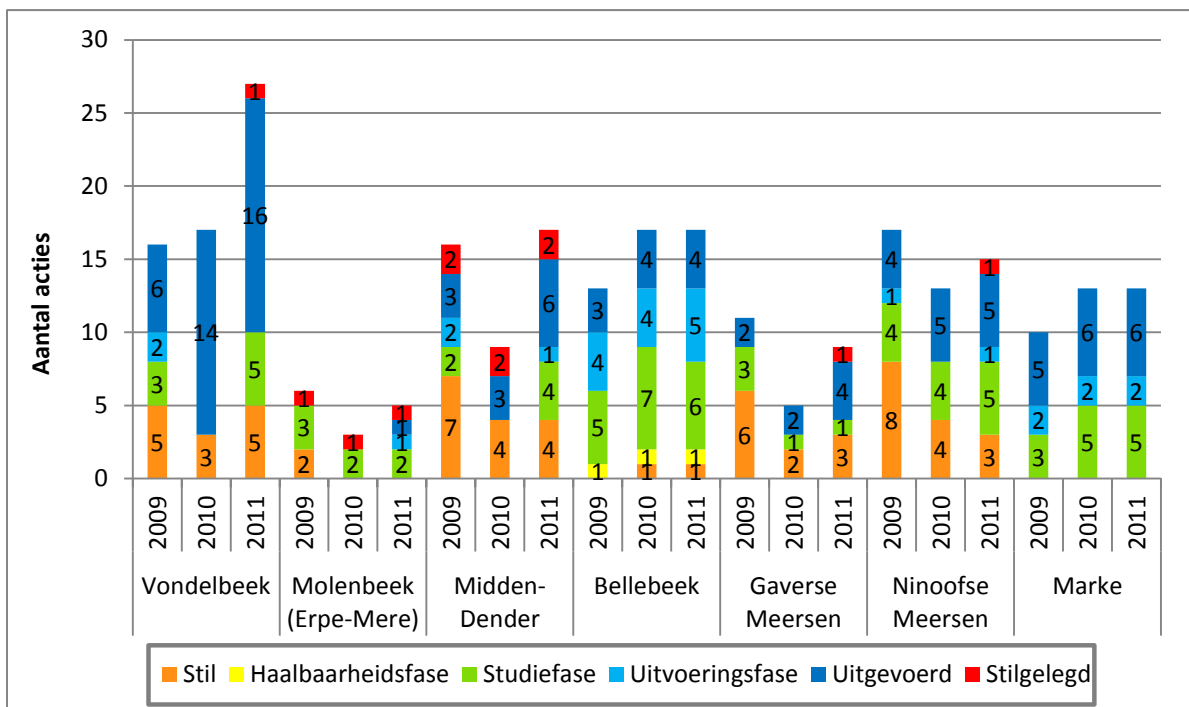
Figuur 1 geeft de stand van zaken van de verschillende acties uit het bekkenbeheerplan weer en schetst de evolutie van deze acties voor de jaartallen 2008 tot en met 2011. De acties die doorlopend in uitvoering zijn, worden er niet in weergegeven. Uit de grafiek blijkt dat het aantal acties die stil liggen of in haalbaarheidsfase zijn opnieuw gedaald is (14 % van de acties). 58 % van de acties zijn uitgevoerd of in uitvoeringsfase (inclusief acties die doorlopend uitgevoerd worden). Twee acties werden stilgelegd:

- A 76: Onderzoek naar geschikte locaties waar bagger- en ruimingsspecie kan behandeld en geborgen worden (zowel tijdelijk als permanent). Zie BVR 2010.
- A 103: Onderbouwing voor het (eventueel) opstarten van een Ecologische Inventarisatiestudie i.f.v. de uitwerking van een geïntegreerd project voor de Molenbeek (Erpe-Mere). Zie 3.3.1.

Figuur 2 geeft de stand van zaken van de verschillende acties uit de deelbekkenbeheerplannen weer en schetst de evolutie van deze acties voor de jaartallen 2009, 2010 en 2011. De acties die doorlopend in uitvoering zijn, worden er niet in weergegeven. Het is niet altijd opportuun om de grafieken van de diverse deelbekkens met elkaar te vergelijken. De methodologie van rapporteren en de mate waarin acties of zeer specifiek of zeer algemeen zijn beschreven, kan immers verschillen per deelbekkenbeheerplan. Dit vertaalt zich dan ook in de getoonde grafieken.

Figuur 1: Status acties bekkenbeheerplan Denderbekken voor de jaartallen 2008, 2009, 2010 en 2011

Figuur 2: Status acties deelbekkenbeheerplannen Denderbekken voor de jaartallen 2009, 2010 en 2011.

2.2 Rapportering 2011

2.2.1 Thematische rapportering van de belangrijkste acties

2.2.1.1 Wateroverlast en watertekort voorkomen

Toetsing signaalgebieden (A 1 BBP)

In de bekkenbeheerplannen zijn zogenaamde signaalgebieden aangeduid. Dat zijn nog niet ontwikkelde gebieden die in harde gewestplanbestemmingen (bv. woongebied, industriegebied, ...) liggen en belangrijk zijn voor het watersysteem. Voor deze gebieden wordt samen met de betrokken partijen nagegaan of de harde gewestplanbestemmingen wel te vereenzelvigen zijn met het belang die ze hebben voor het watersysteem.

Door het toetsen van signaalgebieden wordt gestart met het zoeken naar een duurzame oplossing voor gebieden waar ontwikkelingsmogelijkheden niet optimaal zijn afgestemd op het watersysteem. Waterbeheerders kunnen het resultaat van de oefening gebruiken als input voor de watertoets. Ook ruimtelijke planners en vergunningverleners kunnen met de informatie vanuit het watersysteem aan de slag.

In de loop van 2011 bekrachtigde het bekkenbestuur van het Denderbekken 5 signaalgebieden. Deze worden hieronder kort weergegeven, met telkens de suggestie naar ontwikkelingsperspectief. De volledige fiches van deze signaalgebieden kunnen, samen met de bekkenspecifieke bundel, geraadpleegd worden op de website www.denderbekken.be.

1) Burchtdam (Ninove) (DEN_01)

Naar ontwikkelingsperspectief toe, kan het aandachtsgebied onderverdeeld worden in drie delen.

Deel 1: Zuidelijke delen herbestemd via BPA Burchtdam: de bestemming is min of meer compatibel met de noden van het watersysteem indien de recreatieve functies rekening houden met water. Het parkgebied en de voetbalterreinen dienen bij noodzaak aangesproken kunnen worden voor waterberging. Het PRUP voor de afbakening van het stedelijk gebied kan de bestemming of de voorschriften in deze zone eventueel verfijnen.

Deel 2: Noordelijke delen aansluitend bij de Dender en momenteel bestemd als industriegebied: momenteel meersengebied: vanuit het watersysteem is het aangewezen de aanwezige ruimte voor water te vrijwaren. Men kan de ruimte voor water het best vrijwaren door een herbestemming van het gebied naar een bestemming compatibel met de waterbergingsfunctie. Indien men het terrein toch wenst te ontwikkelen, dient men de ingenomen ruimte die door de ontwikkeling niet meer kan overstroomd, te compenseren. Zonder volledige compensatie zullen overstromingen op andere locaties toenemen. Compensatie op het terrein zelf is niet mogelijk aangezien compensatie enkel nuttig is in niet-overstromingsgevoelig gebied, m.a.w. om te compenseren dienen we een terrein dat vooraf niet overstroomde (niet-overstromingsgevoelig gebied), vrij te geven aan de waterloop. De twee opties voor ontwikkeling zijn:

- 1) Het niet innemen van extra overstromingsgebied door de aanleg van een overstroombare kruipkelder en/of het bouwen op palen.
- 2) Het wel innemen van extra overstromingsgebied en het ingenomen overstromingsvolume stroomopwaarts én stroomafwaarts te Ninove compenseren (want de effecten van de inname van overstromingsgebied verschuiven stroomopwaarts én stroomafwaarts het pand Pollare- Denderleeuw), m.a.w. tussen de stuwsluis van Pollare en de stuwsluis te Denderleeuw.

Deel 3: Voormalig ontwikkelde site Fabelta: Gelet op de overstromingsproblematiek van de volledige Dendervallei, en de noodzaak voor bijkomende ruimte voor water, is het voor het watersysteem ideaal om de ruimte voor water die destijds verloren is gegaan door de ophoging van deze terreinen terug in te schakelen.

Indien men het terrein toch wenst te ontwikkelen, kan dit mits bijkomende maatregelen in functie van het watersysteem, overwogen worden.

2) Hof te Eken (Opwijk) (DEN_02)

Naar ontwikkelingsperspectief toe, kan het aandachtsgebied onderverdeeld worden in twee delen.

Noordelijk deelgebied

Het ontwikkelen van het woonuitbreidingsgebied is zowel vanuit hydrologisch standpunt als vanuit de ruimtelijke opties niet aangewezen. Een suggestie is om de huidige bestemming dan ook om te zetten naar een bestemming die beter combineerbaar is met het watersysteem. Het woongebied is intussen reeds in ontwikkeling maar ook hier kunnen er nog kleine maatregelen genomen worden zoals voldoende open ruimtes tussen de bebouwing.

Zuidelijk deelgebied

De ruimtelijke opties zijn om dit gebied verder te ontwikkelen. Er zijn echter mogelijkheden om toch ten minste delen van dit gebied open te houden wat, gelet op de analyse van het watersysteem in deze fiche, aan te raden is. Zo zou er een parkachtige structuur langs de Kluisbeek kunnen komen aansluitend op het reeds voorziene parkgebied in het RUP "binnengebied Manta". Dit zou gunstig zijn voor het watersysteem en bovendien een meerwaarde zijn voor de woonwijken in de omgeving. Het voorzien van voldoende open ruimtes is aan te raden gelet op de waterconserveringsfunctie van het gebied.

3) Meerweg (Opwijk) (DEN_03)

Naar ontwikkelingsperspectief toe, kan het aandachtsgebied onderverdeeld worden in twee delen.

Deelgebied 1

Vanuit de analyse van het watersysteem in deze fiche wordt de suggestie gedaan om dit deelgebied te vrijwaren van nieuwe bebouwing. Dit kan gebeuren door een herbestemming naar een bestemming die compatibel is met het watersysteem.

Deelgebied 2

Voor deelgebied 2 blijkt uit de analyse van het watersysteem dat een ontwikkeling wel zou kunnen mits voldoende maatregelen om de infiltratiemogelijkheden te behouden. De infiltratie van hemelwater in het gebied en waterconservering moet mogelijk blijven. Het toepassen van de provinciale hemelwaterverordening komt al voor een deel tegemoet aan de problematiek. Mogelijke maatregelen zijn verder de aanleg van infiltratievoorzieningen in het gebied zoals wadi's, het behoud van voldoende open ruimte waar het water kan infiltreren, het gebruik van waterdoorlatende verhardingen, ...

Bij de opmaak van een gemeentelijk RUP Meerweg kunnen bovenstaande suggesties meegenomen worden.

4) De Gavers (Geraardsbergen) (DEN_04)

- Verbod op bijkomende inname van ruimte voor water.
- Vloerpeil voor toekomstige ontwikkelingen moet 30cm boven het hoogste opgemeten peil in het pand Geraardsbergen – Idegem liggen.
- Bestaande recreatieve invulling beschermen, maar met compensatie van verlies aan ruimte voor water.

Vanuit de provincie is het toch de wens om de bestemmingen van het bestaande BPA zo veel mogelijk te behouden, met dien verstande dat de verblijfsrecreatie overstromingsvrij zal moeten worden gebouwd, er geen ophogingen meer worden uitgevoerd, de bestaande infrastructuur moet worden beschermd door indijken met als milderende maatregel dat de door het indijken ingenomen ruimte voor water moet gecompenseerd worden elders binnen de Dendervallei. Men is op zoek naar manieren om het zwembad ed. in te dijken en men is aan het nagaan hoeveel bergingscapaciteit op het domein kan vrijkomen door het afgraven van opgehoogde terreinen en allerhande heuvels die reesteren vanuit de tijd van de zandwinning.

5) Moerbeke (DEN_05)

Van nature uit is het gebied (zeker voor wat betreft de laagst gelegen zones in NOG) niet geschikt voor verharding. In eerste instantie is het aangewezen de ontwikkeling van het gebied te vermijden en alternatieve locaties te zoeken indien bijkomende woonontwikkeling noodzakelijk is. Indien geen valabele alternatieven kunnen gevonden worden, kan de ontwikkeling van het gebied gebeuren indien minstens rekening gehouden wordt met de randvoorwaarden van de provincie (zie hoger).

In de loop van 2012 zullen onder meer volgende signaalgebieden behandeld worden: Borreke (Haaltert), Oud-Klooster-Zwijveke (Dendermonde), Valier (Liedekerke).

Opvolging overstromingen november 2010

In november 2010 werd Vlaanderen getroffen door zware overstromingen. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (**CIW**) maakte een **Globaal evaluatierapport** op van deze overstromingen. Zie hiervoor hoofdstuk 3.1.

Begin 2011 maakte het bekkensecretariaat van het Denderbekken een **inventarisatie en evaluatie** van de overstromingen van november 2010. De aandachtspunten die hieruit voortvloeiden voor de verschillende waterbeheerders werden opgenomen in het bekkenvoortgangsrapport 2010. Deze aandachtspunten werden eveneens doorgegeven aan de waterbeheerders via de advisering van de investeringsprogramma's (zie ook 4.1). Naar aanleiding van de opmaak van het bekkenvoortgangsrapport 2011 is een stand van zaken opgevraagd van deze verschillende aandachtspunten. De tabel toegevoegd als bijlage 2 geeft een overzicht van de stand van zaken van de verschillende aandachtspunten.

Uit de evaluatie van de aanpak van de wateroverlast van november 2010 die de crisisdiensten van de provincie Oost-Vlaanderen maakte, bleek er nood te zijn aan een duidelijk overzicht van alle instanties die betrokken moeten kunnen worden in geval van wateroverlast. De heer gouverneur A. Denys gaf daarop de opdracht aan de Oost-Vlaamse bekkensecretariaten om dit per bekken uit te werken. Het resultaat voor het Denderbekken is het document ***Wie is wie in het Waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken***, dat een overzicht geeft van de bevoegdheidsverdeling van de waterlopen met telkens de contactgegevens van de verantwoordelijken. Ook andere instanties die mogelijks betrokken moeten worden bij het crisioverleg zijn opgenomen, net zoals de gecontroleerde overstromingsgebieden en wachtbekkens en de kritieke waterbeheersingsinfrastructuur en kunstwerken in het Denderbekken. Via een bijgevoegde kaart van het Denderbekken wordt in één oogopslag duidelijk wie waar bevoegd is. Ook de belangrijkste contactgegevens zijn op de kaart opgenomen. *Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer* is een dynamisch document en zal periodiek aangepast worden. Het zal ter beschikking gesteld worden van de provinciale en gemeentelijke crisisdiensten en de betrokken waterbeheerders.

De heer gouverneur A. Denys heeft als voorzitter van het bekkenbestuur Denderbekken een coördinatieopdracht gekregen van minister J. Schauvliege m.b.t. de overstromingsproblematiek van de Dender. Onder leiding van de heer gouverneur A. Denys is het **Interbestuurlijk Overleg Denderbekken (IBO)** opgericht. Dit is een overlegplatform, parallel aan het bekkenbestuur, met onder meer vertegenwoordiging van het kabinet van minister J. Schauvliege, H. Crevits en P. Muyters. Op de laatste vergadering van het IBO d.d. 13 september 2011 werd een tweesporenbeleid voorgesteld m.b.t. de aanpak van wateroverlast met enerzijds acties die op korte termijn kunnen uitgevoerd worden en anderzijds acties waarvan de uitvoering in een ruimer kader en strategische visie dient ingepast te worden. Tot nu toe werd nog geen duidelijk signaal vanuit de drie kabinetten gegeven om met dit tweesporenbeleid verder te gaan. De heer gouverneur A. Denys uitte zijn ongenoegen hierover in een brief gericht aan minister J. Schauvliege.

Naar aanleiding van de wateroverlast in de Markevallei werd er op 9 februari 2011 een eerste **grensoverschrijdend overleg** georganiseerd door de gemeente Herne met betrekking tot de overstromingsgevoeligheid van de Markevallei. Er werd toen beslist een tweede overleg te houden op 10 oktober 2011. Dit overleg werd georganiseerd als een waterschapsvergadering en aangestuurd vanuit het waterschap Marke en het bekkensecretariaat van het Denderbekken. Zie ook 4.4.

Ook op het terrein hebben de waterbeheerders intussen niet stilgezeten. Zo wordt er voor de aanpak van de wateroverlast in de Markevallei een totaalplan opgemaakt. De voorbije jaren bestudeerde de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) via modelleringstudies in de Markevallei al enkele kleinere oplossingen (**A 7 BBP en DB 07-07_21 dBBP**). Vele daarvan zouden echter

onvoldoende bescherming bieden voor een uitzonderlijke storm zoals in november 2010. Daarom kiest de VMM nu voor een totaalaanpak met een maximale reductie van de overstromingsschade. Hierbij worden verschillende concrete maatregelen ten opzichte van elkaar afgewogen, gaande van buffering op de Marke en zijlopen tot lokale ingrepen en dijkbeschermingen in 11 afzonderlijke scenario's.

Samen met de gemeentebesturen van Herne en Galmaarden stelde de VMM de studieresultaten eind november 2011 voor aan de vergunning- en adviesverlenende instanties. In het voorjaar van 2012 staat nog een risicoanalyse van deze maatregelen op het programma, die ook de kostenbatenefficiëntie en de ecologische impact meeneemt.

Ook werkte de VMM in 2010 verder aan de realisatie van de gecontroleerde overstromingsgebieden aan de Vuilstraat in Smeerebbe-Vloerzegem en op de Ophasseltbeek opwaarts de N42 (**A 15 BBP**).

Onder meer in functie van een betere afvoer van de Dender dringt de vernieuwing en de herdimensionering van de stuwen (sterk verouderde constructies) van Geraardsbergen tot Aalst zich op (**A 30, A 32 – A 37, A 40, A 83 – A 89 BBP**). Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) zal de stuw te Geraardsbergen prioritair aanpakken. In 2011 werd hiervoor het studiewerk ten behoeve van het voorontwerp van de infrastructuurwerken verdergezet. In de vergunningprocedure zal gebruik gemaakt worden van het besluit 'kleine wijzigingen' om de opmaak van een RUP te vermijden. De uitvoering is voorzien vanaf 2012.

W&Z organiseerde voor de Dendergemeenten op 15 juni 2011 een informatienamiddag over de wateroverlast. Een vervolg op deze informatievergadering vond plaats op 26 januari 2012. Er werden ook twee hoorzittingen georganiseerd voor de bewoners: in Overboelare en Denderleeuw. Hierop werd onder meer gecommuniceerd over de verschillende oplossingsscenario's die W&Z heeft onderzocht om het risico op wateroverlast in Overboelare in de toekomst zoveel mogelijk te verkleinen. Gelet op de complexiteit van de overstromingsproblematiek in Overboelare is volgens W&Z een gecoördineerde aanpak met alle betrokken partijen zoals de stad Geraardsbergen en Aquafin aangewezen. In overleg met deze partijen kunnen dan verschillende oplossingsscenario's verder worden uitgewerkt.

2.2.1.2 Water voor de mens

A. Scheepvaart

Ter hoogte van het Wijngaardveld in Aalst wordt een Regionaal Overslagcentrum (ROC) gepland (**A 45 BBP**). Samen met de stad Aalst is in het voorjaar van 2011 een projectoproep gelanceerd voor het zoeken naar een exploitant voor het ROC. Omdat geen kandidaat is gevonden zal begin 2012 een aangepaste projectoproep verschijnen.

Voor wat betreft het opwaarderingsproject van de Dender voor schepen tot 1.350 ton in het traject Dendermonde-Aalst (**A 40, A 50 BBP**) werd in 2011 verder gewerkt aan het studiewerk ten behoeve van het voorontwerp. De eerste werken zijn voorzien vanaf 2015.

B. Toerisme en recreatie

Midden 2011 werd het plattelandproject Tanaris afgerond (**N 105 BBP**). In het kader van dit project kreeg de omgeving van de Dender in Ninove een gerenoveerde aanlegsteiger en jachthavenvoorzieningen. Voor fietsers en wandelaars werden er langs de rivier op 5 plaatsen schuilhutten met banken en infopanelen opgericht. Er werd ook een Augmented Reality toepassing ontwikkeld die toeristen op hun smartphone kunnen downloaden. Onderweg projecteert de toepassing toeristisch relevante informatie op het scherm. Daarnaast werden ook QR-codes (Quick Response) aangebracht in de nieuwe schuilhutten en op een nieuw gedrukte recreatiekaart. Wie deze tweedimensionale streepjescodes met de smartphone inscant, belandt onmiddellijk op de mobiele website van Toerisme Scheldeland. De recreatiekaart is gratis en werd verspreid in jachthavens, watersportverenigingen en horecazaken langs de Dender en Diensten voor Toerisme.

Het Tanaris-project werd gerealiseerd door Toerisme Oost-Vlaanderen via cofinanciering van de Europese Unie, Waterwegen en Zeekanaal NV, de Provincie Oost-Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen.

2.2.1.3 De waterkwaliteit verder verbeteren

De voortgang in 2011 van de acties m.b.t. bovengemeentelijke afvalwatersanering kadert grotendeels in het optimalisatieprogramma van VMM/Aquafin: saneringsprojecten, bijkomende KWZI's en optimalisatie van bestaande RWZI's en bovengemeentelijke afkoppelingsprojecten (**A 68, A 69, A 70 BBP**). Een overzicht van individuele projecten (incl. status) is weergegeven in de tabel in bijlage 3.

In Tabel 2 zijn de projecten opgelijst die in 2011 werden opgeleverd. Ten gevolge van het uitvoeren van de bovengemeentelijke investeringsprojecten in 2011 zal het afvalwater van bij benadering 7.654 inwonerequivalenten bijkomend gezuiverd worden. In 2011 werden ook 6 afkoppelingsprojecten in het Denderbekken uitgevoerd, waardoor verder werk wordt gemaakt van het aanpakken van de verdunningsproblematiek. In 2011 werden ook 6 afkoppelingsprojecten in het Denderbekken uitgevoerd, waardoor verder werk wordt gemaakt van het aanpakken van de verdunningsproblematiek.

Tabel 2: Opgeleverde projecten 2011

Project-nummer	Projectnaam	Gesaneerde vuilvracht (IE) (huishoudelijk + industrieel)	Zuiveringsgebied	Gemeente
20963B	KWZI Asse - Bekkerzeel	400	Asse - Bekkerzeel	Asse
22221A	Afkoppeling Embeke (Geraardsbergen)	Niet van toepassing	Galmaarden	Geraardsbergen
21849	Afkoppeling gracht Losweg	Niet van toepassing	Geraardsbergen	Geraardsbergen
21852	Afkoppeling grachten Aalstsesteenweg	Niet van toepassing	Geraardsbergen	Geraardsbergen
20512A	Collector Majoor Van Lierdelaan - Grote Weg	2.000	Geraardsbergen	Geraardsbergen
20144	Dikkelindestraat-Langemunt	550	Heldergem	Erpe-Mere
96403HA	RWZI Heldergem (Hernomen project)	3.000	Heldergem	Haaltert
20964	Aansluiting Stationsstraat	350	Liedekerke	Dilbeek
96241B	Collector Essene	604	Liedekerke	Affligem
21855	Afkoppeling Denderhoutembaan	Niet van toepassing	Ninove	Ninove
21905	Afkoppeling Albertlaan	Niet van toepassing	Ninove	Ninove
21986	Afkoppeling Melkbos - Lopertje	Niet van toepassing	Ninove	Ninove
21846A	Aansluiting Sint-Lievens-Esse	750	Sint-Lievens-Esse	Herzele
Totaal gesaneerde vuilvracht (IE)		7.654		

2.2.1.4 Andere acties

Op 13 november 2009 werd door de bekkensecretariaten van Bovenscheldebekken en Denderbekken een studiedag "Erosie in het Bovenschelde- en Denderbekken" georganiseerd. Hoewel reeds verschillende maatregelen en al heel wat concrete realisaties worden getroffen blijkt dit nog steeds ruim onvoldoende. Als voorbereiding op de erosiedag werd in een erosiecommissie met mensen uit het werkveld een reeks open en constructieve gesprekken gevoerd rond erosie en sedimenttransport in de Vlaamse Ardennen. Het resultaat van de gesprekken is een reeks **aanbevelingen voor een beter erosiebeleid in functie van het waterbeheer** gegroepeerd rond 3 thema's (Brongerichte aanpak erosie, Bufferende maatregelen, Baggeren, ruimen en saneren), die tijdens de infodag werden toegelicht, waarna een debat werd gehouden met de aanwezigen over de 3 thema's en de aanbevelingen.

De actie "**Jaarlijks opvolgen van de aanbevelingen rond erosie en sedimenttransport geformuleerd op de erosiedag (13 november 2009 te Etikhove-Maarkedal)**" werd toegevoegd als nieuwe actie in het bekkenvoortgangsrapport 2009 van het Bovenscheldebekken en het Denderbekken.

Bijlage 5 geeft uitvoering aan deze actie door per aanbeveling een overzicht te geven van de actuele stand van zaken m.b.t. de wetgeving, de uitvoering van het erosiebeleid, de evoluties op het terrein, ... Waar mogelijk worden ook actiepunten geformuleerd bij de aanbevelingen. Dit document, zal jaarlijks worden geactualiseerd.

2.2.2 Aanbevelingen opgenomen in het bekkenbeheerplan

In de bekkenbeheerplannen zijn naast de acties ook een hele lijst aanbevelingen opgenomen. Dit zijn meestal aspecten uit de visie waaraan niet direct een concrete actie kon gekoppeld worden, maar die wel van belang zijn voor het behalen van de verschillende doelstellingen die werden vooropgesteld in de watersysteemvisie. Aanbevelingen zijn richtlijnen over het gewenste beleid en beheer voor waterlopen, kanalen, grondwater, oeverzones, valleigebieden, Vaak gaat het om bestaande richtlijnen of principes voor waterbeleid en -beheer. De aanbevelingen zijn in de eerste plaats bedoeld voor de waterbeheerders, maar in een aantal gevallen ook voor andere overheden of sectoren. De aanbevelingen hebben geen verplichtend karakter.

Binnen een ad hoc werkgroep van de CIW-werkgroep Bekkenwerking werd getracht tot een plan van aanpak te komen voor de aanbevelingen opgenomen in de bekkenbeheerplannen (nota WG BW 21-10-2011 punt 5.1.2.). De bedoeling was :

- 1) De lijst van aanbevelingen verder uit te zuiveren. Er staan immers veel triviale of gedateerde zaken in.
- 2) Met de selectie van de overgebleven aanbevelingen iets te doen naar bijvoorbeeld sensibilisatie toe, vooral van lokale besturen en de sectoren.

Eerst werden alle aanbevelingen uit alle bekkenbeheerplannen samengebracht. Aangezien vele aanbevelingen opgenomen zijn in alle (of de meeste) bekkenbeheerplannen of een grote gelijkenis of overlap vertonen, werd getracht om telkens tot één uniforme titel te komen. De overblijvende aanbevelingen werden dan aan de hand van een beslissingsboom verder ingedeeld in 2 groepen:

- **Niet verder te behandelen:** geen verdere acties nodig en aanbeveling wordt niet meer opgenomen in een volgend bekkenbeheerplan. Dit is het geval als de aanbeveling verankerd is in de stroomgebiedbeheerplannen via het maatregelenprogramma, als de aanbeveling al in bestaande wetgeving is terug te vinden, of als er al concreet rond gewerkt wordt;
- **Verder te behandelen:**
 - o Bekkenspecifieke aanbeveling: wordt toegewezen aan een bekkensecretariaat voor verdere uitwerking (bv nieuwe actie via BVR, linken aan bestaande actie of nieuwe actie in volgende bekkenbeheerplan)
 - o Niet-bekkenspecifieke aanbeveling: kan toegewezen worden aan CIW-werkgroep, aan een specifieke instantie of eventueel aan een ad hoc werkgroep voor verdere uitwerking.

Na de screening bleven er nog 22 aanbevelingen over voor verdere uitwerking, waarvan 15 algemene en 7 bekkenspecifieke. Voor het Denderbekken zijn er geen bekkenspecifieke aanbevelingen. De algemene aanbevelingen worden in Tabel 3 weergegeven. Er wordt telkens ook aangeduid aan welke CIW-werkgroep ze werden toegewezen voor verdere behandeling.

Tabel 3: Verdere behandeling algemene aanbevelingen bekkenbeheerplannen

Thema	Aanbeveling	Sector	Te behandelen door CIW-werkgroep
Vasthouden	Infiltratiemogelijkheden (projectmatig) op het terrein onderzoeken	Vergunningverlener	Watertoets
Afvoeren	Sensibiliseren om sluikstorten tegen te gaan.	Overheden	Ecologisch waterbeheer
Afvoeren	Bij metingen (BBI-bepalingen, TKB-bepalingen, ...) en werkzaamheden aan de waterloop (slibruiming, waterloopmodelleringen, ...) worden bijkomende parameters (zoals slibdikte en diepte en breedte van de waterkolom, ...) als standaardopmeting uitgevoerd.	Sector WV	Ecologisch waterbeheer
Afvoeren	In rekening brengen om de lozing van de effluënten van RWZI's zoveel mogelijk gravitair te laten gebeuren bij elke uitbreiding, renovatie, vervanging of eventuele nieuw te bouwen RWZI.	Sector MI, Sector WV	Waterzuivering
Recreatie	Voorbehouden van (de) waterlopen in het bekken en hun valleien voor zachte recreatie	Sector TR, Sector WV	Ecologisch waterbeheer
Onroerend erfgoed	Het waterbeheer houdt rekening met de aanwezigheid van erfgoedwaarden van en op waterlopen.	Sector WV	Ecologisch waterbeheer
Oppervlaktewater	Bij de uitbouw van een meetstrategie de ruimte voorzien om op te treden bij calamiteiten en specifieke onderzoeksprogramma's uitwerken.	Sector MI	Ecologisch waterbeheer
Oppervlaktewater	Uitwisselen van rioleringsgegevens en overleg ten behoeve van het vervolledigen van een inventaris voor de bestaande rioleringsinfrastructuur en –toestand.	Sector MI, Lokale overheden	Waterzuivering
Waterbodems	Rekening houden met de afzonderlijke prioriteringslijst fysico-chemische analyses bij de uitbouw waterbodemdatabank en nieuwe TKB-monsterplaatsen.	Sector WV, Sector MI	Bagger- en ruimingsspecie
Waterbodems	Rekening houden met de indicatieve prioriteringslijst sanering waterbodems bij het opstarten van waterbeheersingsprojecten en ecologische projecten.	Sector WV, Sector NBL	Bagger- en ruimingsspecie
Waterbodems	Opnemen van specifieke besteksvoorwaarden (actie 4.3 in ontwerp SUP BRS). Zo dienen in overheidsbestekken (op alle beleidsniveaus) o.m. bepalingen te worden opgenomen die maximaal tegemoet komen aan de plandoelstellingen van het ontwerp Sectoraal Uitvoeringsplan Bagger- en Ruimingsspecie, met name het hergebruik – behandeling – minimaal storten	Sector WV	Bagger- en ruimingsspecie
Waterbodems	Extra aandacht besteden aan de erosieproblematiek in de ecologisch waardevolle gebieden	Sector LT, lokale overheden, sector WV	Ecologisch waterbeheer
Waterbodems	Evalueren van de locatie van wacht- en bezinkingsinstallaties	Sector MI	Waterzuivering
Natuur-ecologie	Om een goed aquatisch ecosysteem te bereiken dient de waterbeheerder aandacht te hebben voor de aanwezigheid van dood hout in de waterloop. In het bijzonder is aandacht hiervoor wenselijk voor waterlopen met een natuurbestemming.	Sector WV	Ecologisch waterbeheer
Natuur-ecologie	Opvolgen van vissterftes en passende maatregelen nemen	Sector MI, Sector NBL	Ecologisch waterbeheer

NBL = natuur, bos en landschap, LT = Land- en tuinbouw, MI = milieuhygiënische infrastructuur, TR = transport en vervoersinfrastructuur, WV = waterbeheersing en veiligheid

3 Recente ontwikkelingen

Het waterbeleid is constant in beweging. In dit hoofdstuk geven we kort de bekkenspecifieke ontwikkelingen binnen het Denderbekken weer.

3.1 Globaal evaluatierapport over de overstromingen van november 2010 (CIW)

Op 12 mei 2011 keurde de CIW het globale evaluatiedocument over de overstromingen van november 2010 goed. Het document bestaat uit twee grote luiken: een inventaris van de overstromingen en een lijst van te nemen acties.

De **inventaris** beschrijft op een geïntegreerde manier waar zich overstromingen hebben voorgedaan en schetst de belangrijkste aandachtspunten voor het vrijwaren van ruimte voor water en het vasthouden van hemelwater, voor het onderhoud en de infrastructuur van waterlopen, voor de samenwerking tussen crisiscellen, hulpdiensten en waterbeheerders, voor het databeheer en de watersysteemkennis en voor het juridisch instrumentarium.

Een uitgebreide beschrijving van de overstromingsgebeurtenissen per gemeente is terug te vinden in de inventarisatieverslagen van de bekkensecretariaten die als bijlage bij het globale evaluatiedocument zijn toegevoegd.

Voor de watertoets gebeurde er een afzonderlijke evaluatie met aanbevelingen om van de watertoets een krachtiger preventief instrument in de bescherming tegen wateroverlast te maken. De resultaten van deze evaluatie werden verwerkt in het globale evaluatiedocument.

De **acties** zetten in op

- concrete investeringswerken op de locaties waar zich in november wateroverlast heeft voorgedaan,
- andere acties om de veiligheid tegen overstromingen te verhogen,
- optimaliseren en aanpassen van regelgeving en
- het uitwerken van nieuwe beleidsinstrumenten tot het versterken van de samenwerking tijdens crisismomenten.

Hiermee wil het plan niet alleen de knelpunten van november vorig jaar aanpakken, maar ook andere, zoals wateroverlast door hevige zomeronweersbuien en de impact op de waterkwaliteit. Doorheen het document zijn een aantal acties als prioritair aangeduid.

Het rapport kan geraadpleegd worden op www.integraalwaterbeleid.be.

Een aantal van deze acties hebben een link met de acties uit het bekkenbeheerplan. In de tabel in bijlage 1 wordt per actie uit het bekkenbeheerplan meegegeven of er een link bestaat met een actie uit het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010. De tabel in bijlage 1 bevat de stand van zaken van de uitvoering van deze acties. Volgende acties uit het globale evaluatiedocument hebben specifiek betrekking op het Denderbekken, maar hebben geen link met de acties uit het bekkenbeheerplan:

Tabel 3: Acties Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 m.b.t. Denderbekken zonder link met acties bekkenbeheerplan Denderbekken

Nr. actie	Titel actie
13. 30	PLAATSEN VAN WATERKERINGEN (NEW JERSEYS)
14. 57	VERHOGEN VAN DIJKEN EN AANLEGGEN BIJKOMENDE OVERSTROMINGSGBIEDEN IN OVERBOELARE
14. 63	AANLEG VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE MOLENBEEK/OPHASSELTBEEK (O5161)
16. 1	IMPLEMENTATIE NIEUW AFSTANDBEDIENINGSSYSTEEM MBT DE ONBEVAARBARE WATERLOPEN
36	BIJSTURING PRIORITERING ACTIES BBPN IKV BVR 2010
37	NAAR EEN MEER GEZAMENLIJKE VISIE EN GEDRAGEN INITIATIEVEN IN DE VOLGENDE GENERATIE WATERBEHEERPLANNEN
38	GBIEDSGERICHT OVERLEG ORGANISEREN MBT OVERSTROMINGSKNELPUNTEN

Voor een stand van zaken van deze acties wordt verwezen naar de jaarlijkse rapportering die de CIW medio 2012 zal uitvoeren i.f.v. de opvolging van de acties uit het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010.

In Tabel 3 staan ook 3 acties, die als nieuwe acties vermeld worden in hoofdstuk 3.3.2.

3.2 Grensoverschrijdend overleg

In 2010 keurde de CIW een voorstel voor stroomlijning van het grensoverschrijdend overleg goed. Dit omdat in het verleden het grensoverschrijdend overleg met buurlanden en -gewesten in diverse vormen en met diverse intensiteit plaats vond.

De voornaamste uitgangspunten in deze nota zijn:

- Er wordt maximaal gestreefd naar aansluiting bij de bestaande overlegstructuren van het integraal waterbeleid. Maximaal aansluiten heeft hier hoofdzakelijk betrekking op structuren en niet op inhoud. Daarbij wordt maximaal gebruik gemaakt van het bestaand grensoverschrijdend overleg over ruimere thema's, met terugkoppeling in de CIW.
- Het overleg met Nederland, Frankrijk, Wallonië en Brussel wordt maximaal op dezelfde leest geschoeid.
- Voor de aspecten van waterbeheer van regionaal belang geeft het Decreet Integraal waterbeleid ook aan de provinciegouverneurs een rol in het overleg en de samenwerking met de besturen van naburige staten of gewesten.
- Op lokaal niveau is er een duidelijke nood aan een structureel grensoverschrijdend overleg zowel op ambtelijk niveau als op bestuurlijk niveau.

Om te komen tot afstemming van grensoverschrijdend overleg op stroomgebiedniveau, bekkenniveau en waterschapsniveau, concludeerde de CIW het volgende:

- De stroomgebiedcomités, worden afgeschaft of omgevormd tot een overlegorgaan met een duidelijk mandaat en met afstemming op hoger niveau.
- Via de delegatieleiders in de internationale riviercommissies wordt nieuw informeel strategisch bilateraal overleg georganiseerd. Onderwerp van dit strategisch bilateraal overleg zijn dossiers/thema's die niet thuishoren in bestaande overlegfora of in de bekkenstructuren.
- De bekkencoördinatoren staan in voor de informatiedoorstroming tussen lokaal niveau en stroomgebiedniveau in verband met grensoverschrijdende dossiers.
- De bekkenbesturen voorzien een vast agendapunt rond de terugkoppeling (bottom-up en top-down) van grensoverschrijdende dossiers.
- De bekkenstructuren en waterschappen kunnen in het kader van grensoverschrijdend overleg vertegenwoordigers uit buurlanden en andere gewesten uitnodigen.

In 2011 werd aan deze CIW-nota verder invulling gegeven door een eerste strategisch bestuurlijk/hoogambtelijk overleg op delegatieniveau met Nederland dat doorging op 4 november 2011. Voor 2012 wordt een dergelijk strategisch overleg met het Waals gewest, het Brussels hoofdstedelijk gewest en met Frankrijk voorbereid.

Naar aanleiding van de wateroverlast in de Markevallei werd er op 9 februari 2011 een eerste grensoverschrijdend overleg georganiseerd door de gemeente Herne met betrekking tot de overstromingsgevoeligheid van de Markevallei. Er werd toen beslist een tweede overleg te houden op 10 oktober 2011. Dit overleg werd georganiseerd als een waterschapsvergadering en aangestuurd vanuit het waterschap Marke en het bekkensecretariaat van het Denderbekken. Zie ook 4.4.

IOW (Intergewestelijk Overleg Waterwegen):

Het IOW is een ambtelijk overlegorgaan dat bestaat uit vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het IOW werd opgericht met goedkeuring van de Vlaamse Regering op 29 maart 1995. In het samenwerkingsakkoord werd volgens art. 19 § 2 beslist dat de administraties van de 3 gewesten minstens één maal per jaar samenkomen. Naast de commissies vindt er jaarlijks ook een plenaire vergadering van het IOW plaats. Er bestaat een beurtrol tussen de 3 gewesten om jaarlijks deze plenaire vergadering te organiseren. In totaal werden er 5 overlegcommissies opgericht.

Overlegcommissie 1 is bevoegd voor: Dender, Leie, Spierekanaal en Boven-Schelde. Het Waalse Gewest is vertegenwoordigd door de division du bassin de L'Escaut, het Vlaamse Gewest door de afdeling Bovenschelde van W&Z. Het is een overlegcommissie tussen de beide waterbeheerders van de bevaarbare waterlopen aan beide kanten van de taalgrens.

Op het IOW (overlegcommissie 1) van 2011 werden volgende punten besproken:

- er wordt een model opgemaakt voor de Dender tussen Deux-Acres en Geraardsbergen en de Marke in samenwerking tussen WL, SPW en de VMM;
- er werd afgesproken dat er in de toekomst een nog nauwere gegevensuitwisseling zal gebeuren tussen Vlaanderen en Wallonië.

In dit kader heeft het bekkenbestuur van het Denderbekken aan W&Z gevraagd of de timing van de renovatie van de laatste stuw op het Waalse deel van de Dender wordt afgestemd met de vernieuwing van de stuwen op het Vlaamse deel van de Dender.

3.3 Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties

In functie van de nood op het terrein en/of nieuwe ontwikkelingen kan het soms noodzakelijk zijn om acties uit het (deel)bekkenbeheerplan aan te passen of toe te voegen. Gezien het bekkenbeheerplan werd vastgesteld door de Vlaamse regering, moet er een strikte procedure gevolgd worden om aanpassingen aan acties uit het (deel)bekkenbeheerplan door te voeren. Hiertoe vormt het bekkenvoortgangsrapport het instrument. De aanpassingen worden steeds afdoende gemotiveerd.

3.3.1 Niet uitvoeren van een actie

- **A 103: Onderbouwing voor het (eventueel) opstarten van een Ecologische Inventarisatiestudie i.f.v. de uitwerking van een geïntegreerd project voor de Molenbeek (Erpe-Mere)**

Er wordt voorgesteld om deze actie te schrappen.

Motivatie:

VMM zal binnen de eerste planperiode geen initiatieven meer nemen tot het opstarten van een ecologische inventarisatiestudie op de Molenbeek (Erpe-Mere). De reden hiervoor is dat de beperkte budgettaire middelen voor deze planperiode worden voor wat betreft Denderbekken door VMM prioritair ingezet worden op de aanpak van wateroverlastknelpunten, lopend onderhoud en het oplossen van vismigratieknelpunten op de Marke.

3.3.2 Toevoegen van een actie

- **N 107: Plaatsen van waterkeringen (New Jerseys) op diverse plaatsen langs de Dender**

Motivatie:

Naar aanleiding van de overstromingen in november 2010 en januari 2011 zijn er aanpassingen nodig aan de waterkeringen. De bestaande waterkeringen die meer dan 15 jaar geleden werden geplaatst in het centrum van Ninove en in Geraardsbergen dienen vervangen te worden door zwaardere elementen. De bestaande waterkeringen zijn immers door de druk van het water weggespoeld. Opwaarts Ninove dienen de bestaande new jerseys verlengd te worden over een

lengte van 200m. Ter hoogte van de “dikke Van Pamel” in Roosdaal tenslotte, dient de waterkeringsmuur opwaarts over ca. 60m verlengd te worden en het jaagpad plaatselijk te verhogen.

Deze actie werd opgenomen in het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 van de CIW (deelactie 13.30), maar is nog niet als actie in het bekkenbeheerplan of een bekkenvoortgangsrapport gedefinieerd.

Conclusie:

Er is vandaag bij piekdebieten een tekort aan ruimte voor water in de Dendervallei, maar er is nog geen globale visie ontwikkeld over hoeveel ruimte er bijkomend nodig is en waar die kan gevonden worden. Er is nood aan een globale visie. Bij de opmaak van deze globale visie wordt er maximaal gezocht naar een consensus. Indien dit niet mogelijk is binnen de huidige bestemming, kan de opmaak van een GRUP hiertoe bijdragen. Er moet hierbij ook voldoende aandacht geschonken worden aan opvolging en uitvoering.

Op 16 mei 2011 besliste het bekkenbestuur Denderbekken dat een globale aanpak van de wateroverlast in de Dendervallei wenselijk is. Hierbij zou ook in zijn totaliteit moeten bekeken worden wat het effect is op het watersysteem van de verschillende (bestaande en aan te leggen) waterkeringen.

Bovenstaande actie (N 107) wordt als nieuwe actie toegevoegd aan de acties van het bekkenbeheerplan. Het bekkenbestuur Denderbekken verwijst naar zijn eerdere beslissing m.b.t. een globale aanpak van de wateroverlast in de Dendervallei en geeft als aanbeveling mee werk te maken van deze globale aanpak.

Initiatiefnemer: Waterwegen en Zeekanaal NV

Timing: 2011 – 2014

Kostprijsraming: circa 250.000 € (exclusief BTW)

Thema: Afvoeren

Status: Uitvoeringsfase

➤ **N 108: Verhogen van dijken en aanleggen van bijkomende overstromingsgebieden in Overboelare**

Motivatie:

Na de overstromingen van 2002-2003 legde W&Z verschillende dijken aan te Overboelare (Geraardsbergen). De 1ste dwarsdijk (gebouwd in 2003) op de grens met het Waalse Gewest (opwaarts het zweefvliegveld) heeft samen met de langsdijk tot doel het over de weilanden afstromende water naast de Dender op Waals grondgebied richting Geraardsbergen tegen te houden. In 2003 werden langsdijken aangelegd in Overboelare. In 2003/2004 werd een 2de dwarsdijk en 3de dwarsdijk gebouwd afwaarts het zweefvliegveld. In 2010 werden de stedenbouwkundige vergunningen voor de 2de dwarsdijk en de 3de dwarsdijk vernietigd door de Raad van State.

Tijdens de wateroverlast heeft W&Z vastgesteld dat de dwars- en langsdijken te Overboelare op de rechteroever van de Dender het overgrote deel van het afstromende water richting Geraardsbergen hebben tegengehouden. Hierdoor werd enerzijds voorkomen dat het water nog verder richting centrum Overboelare zou afstromen en aldaar opnieuw een tiental woningen onder water zou zetten. Anderzijds werd er a.h.w. een bijkomend gecontroleerd overstromingsgebied gecreëerd die het water opving die over de langsdijk stroomde. Deze dijken hebben m.a.w. voorkomen dat er afwaarts grotere overstromingen zouden ontstaan. Het afbreken van de 1ste dwarsdijk zou tot gevolg hebben dat dit gebied niet langer als overstromingsgebied gebruikt kan worden. De bufferfunctie ter bescherming van Geraardsbergen valt dan weg. Terwijl dit gebied tijdens de wateroverlast periode zijn nut bewezen heeft. W&Z zal dus bestuderen of de bouw van een nieuwe dijk of een aanpassing van de 1ste dwarsdijk ter hoogte van de grens met Wallonië opwaarts het vliegveld mogelijk is en dit met de bedoeling het gebied dat nu gefunctioneerd heeft als overstromingsgebied dan ook effectief naar de toekomst blijvend die functie te geven. In dat kader wordt ook bestudeerd welke aanpassingen dienen te gebeuren aan de dijken afwaarts het vliegveld. Enerzijds welke verhoging van de dijken wenselijk is om het hoofd te bieden aan de recente overstromingen (terugkeerperiode 1 keer in de 100 jaar).

Daarnaast wordt ook onderzocht om een dijk aan te leggen achter de woningen, ten oosten van en parallel met de Majoor van Lierdelaan. Indien dit onderzoek aantoont dat een dergelijke dijk de woningen in de Majoor van Lierdelaan verder kan vrijwaren van wateroverlast én indien de kostprijs van de realisatie van deze dijk maatschappelijk verantwoord is, zal worden overwogen om op deze plaats in zulke dijk te investeren.

Op die manier wordt dus onderzocht om een volwaardig bijkomend overstromingsgebied aan te leggen in Overboelare. De situatie in Overboelare wordt op een integrale manier bestudeerd om zo tot maatregelen te komen die de huidige situatie zullen verbeteren (wat evenwel niet betekent dat het er nooit meer zal overstromen).

Er wordt gewerkt aan de hand van een stappenplan:

- alle mogelijke technische maatregelen formuleren, die maatschappelijk gedragen kunnen worden;
- vervolgens een technische studie met de uitwerking van deze maatregelen opstellen;
- een MER opmaken;
- stedenbouwkundige vergunning aanvragen;
- uitvoering van de werken op het terrein.

In de loop van 2012 zal worden vergaderd met alle betrokken partijen die in dit gebied actief zijn (dus o.a. W&Z, stad Geraardsbergen, Aquafin, VMM, ...).

Deze actie werd opgenomen in het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 van de CIW (deelactie 14. 57), maar is nog niet als actie in het bekkenbeheerplan of een bekkenvoortgangsrapport gedefinieerd.

Conclusie:

Er is vandaag bij piekdebieten een tekort aan ruimte voor water in de Dendervallei, maar er is nog geen globale visie ontwikkeld over hoeveel ruimte er bijkomend nodig is en waar die kan gevonden worden. Er is nood aan een globale visie. Bij de opmaak van deze globale visie wordt er maximaal gezocht naar een consensus. Indien dit niet mogelijk is binnen de huidige bestemming, kan de opmaak van een GRUP hiertoe bijdragen. Er moet hierbij ook voldoende aandacht geschonken worden aan opvolging en uitvoering.

Op 16 mei 2011 besliste het bekkenbestuur Denderbekken dat een globale aanpak van de wateroverlast in de Dendervallei wenselijk is.

Bovenstaande actie (N 108) wordt als nieuwe actie toegevoegd aan de acties van het bekkenbeheerplan. Het bekkenbestuur Denderbekken verwijst naar zijn eerdere beslissing m.b.t. een globale aanpak van de wateroverlast in de Dendervallei en geeft als aanbeveling mee werk te maken van deze globale aanpak.

Initiatiefnemer: Waterwegen en Zeekanaal NV

Timing: 2012 – 2015

Kostprijsraming: nog geen raming (nog niet exact geweten wat er zal worden gerealiseerd)

Thema: Bergen

Status: Studiefase

➤ **N 109: Onderzoeken van de mogelijkheden van het inrichten van een gecontroleerd overstromingsgebied op de Keurebeek te Ternat**

Motivatie:

Er zijn momenteel wateroverlastproblemen langs de Klapscheutstraat (Keurebeek) te Wambeek Ternat. Om hieraan te verhelpen zijn er een aantal maatregelen voorgesteld (zie ook Figuur 3):

- Openleggen van de overwelfde beek in slechte staat. Dit wordt uitgevoerd in het kader van het Aquafinproject 97.280 "Collector Pol De Montstraat - Doelstraat - Drogeweidestraat"

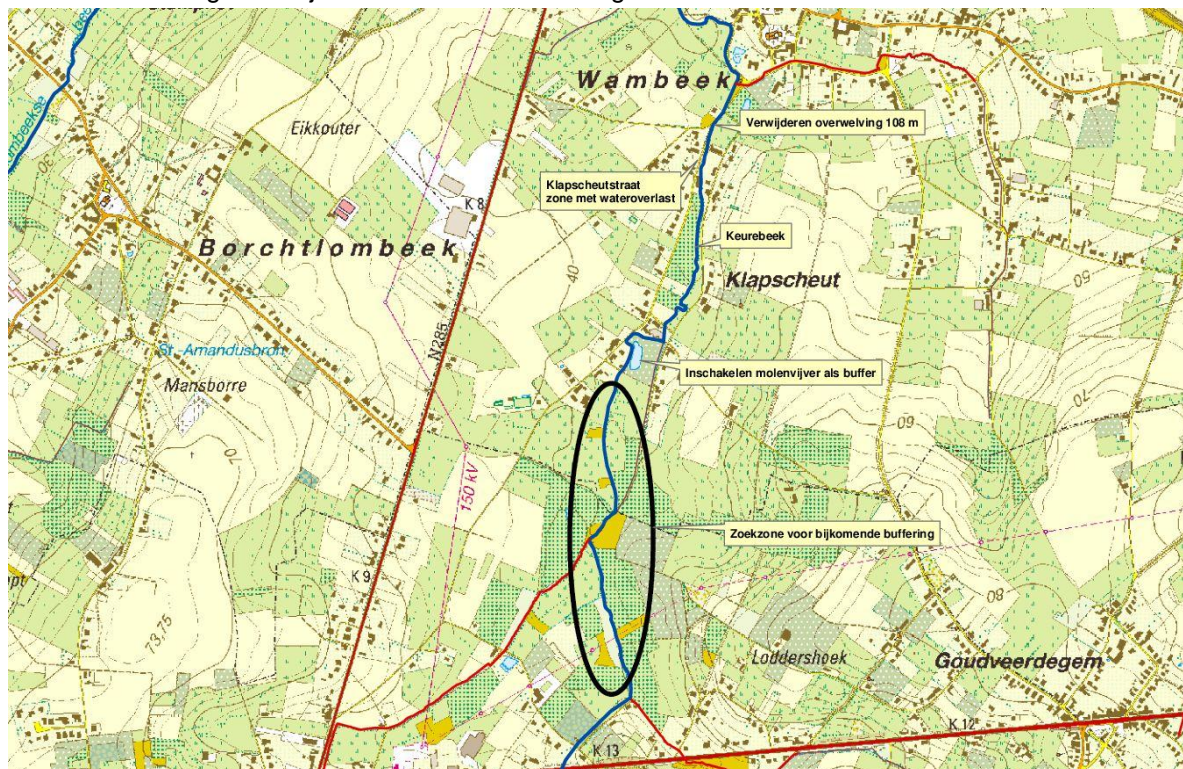
Status: bouwvergunning verleend - uitvoering 2012/2013

- Inrichten van bestaande molenvijver van de Klapscheutmolen als bufferbekken (momenteel dichtgeslibd). Dit gebeurt in samenwerking met de eigenaar die tevens de molen gaat restaureren.

Status: opmetingen zijn gebeurd, momenteel wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn - uitvoering 2013 of later

- Onderzoek naar bijkomende buffering in de vallei van de Keurebeek stroomopwaarts de Klapscheutmolen.

Status: de opmetingen zijn in uitvoering - evaluatie van de resultaten in 2013, pas daarna beslissing of er bijkomend een GOG kan ingericht worden.

Figuur 3: Voorgestelde maatregelen aanpak wateroverlast klapscheutstraat Wambeek (Ternat)

Conclusie:

Deze actie wordt als nieuwe actie toegevoegd aan de acties van het deelbekkenbeheerplan van de Bellebeek.

Initiatiefnemer: provincie Vlaams-Brabant

Timing: 2012 – 2014

Kostprijsraming: 500.000 €

Thema: Bergen

Status: Ontwerpfase

➤ **N 110: Aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied op de Molenbeek/Ophasselbeek (O5161)**

Motivatie:

Bij hevige of langdurige regenval doet zich wateroverlast voor t.h.v. de N8 in Sint-Maria-Lierde doordat de Broekebeek buiten haar oevers treedt. Om deze problematiek aan te pakken hebben de gemeente Lierde en het provinciebestuur het initiatief genomen om een gecontroleerd overstromingsgebied aan te leggen. Daartoe hebben deze besturen de afspraken gemaakt dat de gemeente de grondverwerving en het ontwerpen van het GOG voor haar rekening neemt. Het GOG zal gebouwd worden door het provinciebestuur.

Deze actie werd opgenomen in het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 van de CIW (deelactie 14.63), maar is nog niet als actie in het bekkenbeheerplan of een bekkenvoortgangsrapport gedefinieerd.

Conclusie:

Deze actie wordt als nieuwe actie toegevoegd aan de acties van het deelbekkenbeheerplan van de Gaverse Meersen.

Initiatiefnemer: provincie Oost-Vlaanderen i.s.m. gemeente Lierde

Timing: 2012-2014

Kostprijsraming: 117.000 €

Thema: Bergen

Status: studiefase

4 Rapportering uit de structuren

4.1 Bekkenbestuur

In 2011 vergaderde het bekkenbestuur op 16 mei en op 19 december. Naast de door het Decreet Integraal waterbeleid voorziene adviserende taken (zie verder), kwamen ondermeer volgende zaken aan bod:

- Evaluatie overstromingen november 2010
- Bespreking en vaststelling bekkenvoortgangsrapport 2010
- Toetsing signaalgebieden
- Draaiboek 'Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken'
- Baggeren van de Dender
- Terugkoppeling grensoverschrijdend overleg
- Werkplan 2012

Volgens het Decreet Integraal Waterbeleid (artikel 27 § 2) heeft het bekkenbestuur tot taak een advies uit te brengen over:

- 5° een advies uit te brengen over de waterbeleidsnota;
- 6° een advies uit te brengen over de in artikel 37, § 1, bedoelde documenten¹;
- 7° een advies uit te brengen aan de overheden die bevoegd zijn voor het vaststellen ervan over:
 - a) ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen met een rechtstreekse invloed op de watersystemen;
 - b) ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen inzake openbare rioleringen en groot- en kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties;
- 9° een advies uit te brengen over alle andere onderwerpen die worden voorgelegd door de Vlaamse regering.

Het advies heeft hoofdzakelijk tot doel om de uitvoering van het integraal waterbeleid op bekkenniveau te bewaken, om de investeringsprioriteiten te identificeren op basis van de bekkenbeheerplannen en om de afstemming tussen bekkens te garanderen.

In de loop van 2011 heeft het bekkenbestuur op volgende zaken adviezen uitgebracht:

- **Optimalisatieprogramma 2013-2017**

In uitvoering van artikel 27§2 – 7°a van het DIWB van 18 juli 2003 heeft het bekkenbestuur van het Denderbekken op de vergadering van 16 mei 2011 het optimalisatieprogramma 2013-2017 (OP) van de Vlaamse Milieumaatschappij geadviseerd. Het advies bevat enerzijds een voorstel tot prioritering van de projecten (inclusief motivatie). Daarnaast worden ook een aantal andere adviserende standpunten meegegeven.

De voorgestelde prioritering van de projecten (zie Tabel 4) omvat een **rangorde** van de projecten en een oplistings van de **projecten** die omwille van praktische redenen nog **niet kunnen worden uitgevoerd (NKU)**.

Deze voorgestelde prioritering en de bijhorende aandachtspunten vloeien voort uit een toetsing van de projecten aan het door het bekkenbestuur Denderbekken goedgekeurde en door de Vlaamse regering vastgestelde bekkenbeheerplan in combinatie met een aantal andere bedenkingen. In de

¹ Art. 37 § 1 verwijst naar de documenten mbt Stroomgebiedbeheerplan

praktijk is de prioritering het resultaat van een toetsing van de milieu-impact van de projecten gevolgd door een pragmatische toetsing van de projecten. Dit gebeurde aan de hand van een algemene methodiek² toepasbaar voor alle bekken.

Tabel 4: Prioritaire projectenkorf en rangorde

Project-nummer	Projectomschrijving	Zuiveringsgebied	Gemeente	Raming kostprijs	Type project	Status project
22632	RWZI Galmaarden fase 2	Galmaarden	Galmaarden	2.142.800	RWZI / KWZI	
22777	Aansluiting Leenstraat	Galmaarden	Herne	935.966	Aansluiting	
22223	Afkoppeling Breeweg - Holweg	Zandbergen	Ninove	470.611	Afkoppeling	NKU
22220	Aansluiting Lindestraat - Rankhove via PS + PL Hekstraat	Galmaarden	Herne	944.526	Aansluiting	
22312	Aansluiting Nieuwenhove met PS en PL	Zandbergen	Geraardsbergen	1.346.892	Aansluiting	NKU
22854	Afkoppeling Braamland	Liedekerke	Denderleeuw	320.464	Afkoppeling	
22406	Aansluiting Fochelstraat	Dendermonde	Lebbeke	668.231	Aansluiting	
22317	Sanering Boekent	Liedekerke	Haaltert	2.201.727	Aansluiting	
22310	Aansluiting Pachterstraat - Dierkoststraat	Geraardsbergen	Geraardsbergen	283.334	Aansluiting	
22778	Afkoppeling Volderstraat	Geraardsbergen	Geraardsbergen	189.291	Afkoppeling	
22821	Optimalisatie overstorten centrum Ternat	Liedekerke	Ternat	73.237	Optimalisatie	
22821	Optimalisatie overstort Vondelbeek	Dendermonde	Lebbeke / Buggenhout / Dendermonde	400.000	Optimalisatie	NKU
22158	Afkoppeling Osbroekpark	Aalst	Aalst	242.586	Afkoppeling	
20330	PS + PL Holmanstraat	Sint-Antelinks	Herzele	793.796	Aansluiting	
21277	RWZI Aalst - renovatie: uitbreiding slibverwerking	Aalst	Aalst	738.400	RWZI / KWZI	
22820	Optimalisatie doorvoerdebietsen RWZI Liedekerke	Liedekerke	Affligem - Liedekerke	954.033	Optimalisatie	
20411	KWZI Wolvenhoek	Zottegem - Wolvenhoek	Zottegem	615.193	RWZI / KWZI	NKU
22226	Aansluiting Kapelstraat via PS + PL Heerbaan	Gooik - Letterbeek	Gooik	772.269	Aansluiting	

Op basis van volgende thema's werden een aantal andere adviserende standpunten opgenomen in het advies:

- focus op prioritaire gebieden/waterlopen
- aandachtspunten op basis van de inventarisatie van de overstromingen november 2010
- focus op budgetten en procedures.

² Advies OP door de bekkenbesturen. Handleiding (CIW & VMM, 2008)

- **Technische Plannen van Aquafin**

Gezien de adviesfrequentie van de technische plannen van Aquafin en gezien het bekkenbestuur slechts 2 (tot 3) keer per jaar samenkomt, werd het bekkensecretariaat gemandateerd om de advisering uit te voeren van de technische plannen van Aquafin. Het bekkensecretariaat bereidt deze adviezen voor in overleg met het ambtelijk bekkenoverleg.

In 2011 werden volgende technische plannen geadviseerd:

Tabel 5: geadviseerde TP 2011

Projectnummer	Projectomschrijving	Gemeente
20.123	Geraardbergsestraat	Deftinge
20.478	Riolering Hof ter Varentstraat	Lebbeke
21.961	PS en PL Grote Weg	Overboelare
21.990	Afkoppeling Beukendreef – Pollare Dorp – PS+PL Roost	Ninove
22.064B	Sanering Kokiane – steenweg Asse	Herne
22.227	Aansluiting Keiberg	Haaltert
22.277	Aansluiting Derrevoortstraat + afkoppelen verharde opp. Witteweg	Roosdaal
22.311	Aansluiting Bruinsbroek	Galmaarden
22.361	Aansluiting Ressegemstraat	Herzele
22.482	Aansluiting Muilemlaan	Ternat
22.483	Afkoppeling Beekstraat – Visser + Sanering overstort Rooseveltlaan	Erpe-Mere
22.547	Afkoppeling inlaten Populierstraat – Bosstraat	Roosdaal
22.556	Afkoppeling Akrenstraat	Geraardsbergen
22.571	Strategische RWA-leiding	Gooik
22.572B	Renovatie overwelling Siesegembeek thv Bauwensplein	Aalst
22.573	Verbindingscollector Heldergerstraat + sanering Steenbeek	Heldergem

- **Investeringsprogramma's waterbeheerders**

Op de vergadering van het bekkenbestuur van 19 december 2011 werden de investeringsprogramma's (IP) van W&Z, VMM Afdeling Operationele Waterbeheer, de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant en van de Polder van de Beneden-Dender besproken. Op dezelfde vergadering heeft het bekkenbestuur een advies geformuleerd op deze investeringsprogramma's.

Voor de advisering van de IP's is de methodiek vanaf 2011 als volgt aangepast:

- De opdeling in een ex post en een ex ante advies wordt verlaten. Het gebruik van deze termen leidt alleen maar tot verwarring en laat weinig ruimte voor de adviesverlener.
- Een gelijktijdige bevraging van alle te bevragen waterbeheerders i.f.v. adviesverlening i.k.v. IP en input voor het bekkenvoortgangsrapport wordt nagestreefd.
- De timing van adviesverlening wordt enigszins aangepast waarbij afgestapt wordt van de opdeling van de verschillende IP's in twee groepen. Alle IP's worden op één moment door het bekkenbestuur geadviseerd en dit onder de vorm van één adviesnota.
- Aan de waterbeheerders wordt de mogelijkheid geboden om naast het goedgekeurde IP ook het indicatief meerjarenprogramma ter informatie aan het bekkenbestuur te bezorgen.
- De waterbeheerders worden uitgenodigd op het ABO en/of het bekkenbestuur om een toelichting te geven over het goedgekeurde IP en/of indicatief meerjarenprogramma en/of ingrijpende onderhoudswerken.

Het bekkenbestuur heeft de goedgekeurde IP's beoordeeld door na te kijken of:

- I. de acties en maatregelen uit de voorliggende IP's kunnen kaderen binnen de globale visie opgenomen in de (deel)bekkenbeheerplan(nen);
- II. de geplande acties en maatregelen uit het (deel)bekkenbeheerplan(nen) of uit het actieplan van de globale evaluatie over de overstromingen november 2010 wel of niet zijn opgenomen en/of gepland staan op het indicatief meerjarenprogramma en/of administratief voorbereid worden;
- III. er o.b.v. de inventarisatie, die het bekkensecretariaat Denderbekken heeft opgemaakt van de overstromingen in het Denderbekken, aandachtspunten kunnen meegegeven worden aan de waterbeheerders;
- IV. er aanbevelingen met betrekking tot de uitvoering van de projecten en/of werken gegeven kunnen worden vanuit een integrale kijk op het bekken zodat de afstemming met andere waterbeheerders gegarandeerd is (cf. toelichting ABO/BB).

Het volledige advies op de IP's van W&Z, VMM Afdeling Operationele Waterbeheer, de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant en van de Polder van de Beneden-Dender is terug te vinden in bijlage 4.

- **Signaalgebieden**

In de loop van 2011 bekrachtigde het bekkenbestuur de toetsing van 5 signaalgebieden: Burchtdam in Ninove, Hof te Eken en Meerweg in Opwijk, De Gavers in Geraardsbergen en een signaalgebied ter hoogte van de dorpskern van Moerbeke.

Meer gedetailleerde gegevens over deze uitgewerkte signaalgebieden zijn terug te vinden in hoofdstuk 2.2.1.

4.2 Bekkenraad

In 2011 vergaderde de bekkenraad op 31 maart en 28 november. Onder meer volgende zaken kwamen aan bod:

- Evaluatie overstromingen november 2010
- Advisering bekkenvoortgangsrapport 2010 en terugkoppeling overwegingsdocument bekkenbestuur
- Toetsing signaalgebieden
- Werkplan 2012

4.3 Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat

In 2011 vergaderde het ambtelijk bekkenoverleg (ABO) op volgende momenten: 17 maart, 17 mei, 7 september, 21 oktober en 5 december.

De voornaamste agendapunten waren:

- Opmaak evaluatie overstromingen november 2010
- Opmaak bekkenvoortgangsrapport 2010
- Toetsing signaalgebieden
- Opmaak draaiboek 'Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken'
- Advisering Optimalisatieprogramma 2013-2017
- Advisering investeringsprogramma's waterbeheerders

De permanente kern van het bekkensecretariaat staat in voor de praktische en inhoudelijke voorbereiding van alle dossiers en adviezen die worden besproken in het ambtelijk bekkenoverleg, het bekkenbestuur en de bekkenraad. Daarnaast is het bekkensecretariaat belast met tal van andere taken zoals bijvoorbeeld de uitvoering van een aantal acties waarvoor zij in het bekkenbeheerplan als initiatiefnemer is aangeduid.

Sinds 2011 informeert het bekkensecretariaat van het Denderbekken betrokkenen en geïnteresseerden in water en waterbeleid ook via een digitale nieuwsbrief. Een belangrijk aspect van integraal waterbeleid is immers een brede participatie van burgers, sectoren en administraties. Met de nieuwsbrief wil het bekkensecretariaat alle partners en doelgroepen beter informeren over wat er allemaal beweegt rond water in het Denderbekken, de lezer op de hoogte houden over de uitvoering van het bekkenbeheerplan en enthousiast maken voor het integraal waterbeleid in het Denderbekken. In februari en juni 2011 werd een nieuwsbrief opgemaakt (zie <http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens/denderbekken/nieuwsbrief>).

4.4 Waterschappen

Waterschap Marke en Bellebeek

In 2011 werd voor de waterschappen in Vlaams-Brabant de werkwijze van de voorbije jaren aangehouden. Zo worden er gezamenlijke stuur- en werkgroepvergaderingen georganiseerd, worden er vergaderingen voor verschillende waterschappen gecombineerd (bv. Bellebeek en Zenne-Zuid) en ligt de klemtoon voornamelijk op concrete projecten. Ook werden de waterschapsvergaderingen zoveel mogelijk gecombineerd met een werkbezoek.

Op 1 juni 2011 organiseerde de provincie Vlaams-Brabant in het kader van de waterschapswerking een studienamiddag met volgende onderwerpen:

- 5 jaar ervaring met watertoets en wateradvies, krachtlijnen van het herwerkte uitvoeringsbesluit watertoets (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 oktober 2011, treedt in werking op 1 maart 2012);
- het IBA-beleid in de Vlaams-Brabantse gemeenten: overzicht van de aanpak in de verschillende Vlaams-Brabantse gemeenten – informatie;
- keuring van afvalwater- en hemelwaterinstallaties op privéterrein;
- toepassing van de provinciale hemelwaterverordeningen: stand van zaken, vaak gestelde vragen, voorstelling van de herwerkte brochure.

In het waterschap Marke werd er op 9 februari 2011 een eerste grensoverschrijdend overleg georganiseerd door de gemeente Herne met betrekking tot de overstromingsgevoeligheid van de Markevallei. Er werd toen beslist een tweede overleg te houden op 10 oktober 2011. Dit overleg werd georganiseerd als een waterschapsvergadering en aangestuurd vanuit het waterschap Marke en het bekkensecretariaat van het Denderbekken. Volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Informatieoverdracht en crisiscommunicatie;
- Voorspelling en waarschuwing: Waalse waarschuwingssystemen (Contrat de Rivière Dendre), Overstromingsvoorspeller (Bekkensecretariaat Denderbekken);
- Nood- en interventieplanning: Provinciaal rampenplan (Deelbekkensecretariaat Marke), Draaiboek "wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer" (Bekkensecretariaat Denderbekken);
- Waterbeheer in de Markevallei van stroomopwaarts naar stroomafwaarts: investeringsprojecten en onderhoud van waterlopen: toelichtingen door: Service Public de Wallonie, Vlaamse Milieumaatschappij, Provincie Vlaams-Brabant dienst waterlopen, Gemeente Herne, Gemeente Galmaarden.

Op 26 maart 2012 wordt een vervolgvergadering voorzien met de verschillende betrokkenen.

Voor het waterschap Bellebeek ging er op 22 september 2011 een stuur- en werkgroepvergadering door in Dilbeek met volgende agendapunten:

- Bezoek aan de inrichting van overstromingsgebieden aan de Neerpedebeek te Dilbeek;
- Automatische sturing van wachtbekkens;
- Projecten langs waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant: Molenbeek te Dilbeek, Molenbeek te Beersel, Hoezenbroekbeek te Gooik, erosiebestrijding;

- Bekkenvoortgangsrapport Dijle-Zennebekken en Denderbekken.

5 Overzicht relevante beleidsbeslissingen en –documenten

5.1 Opvolging overstromingen november 2010

5.1.1 Resolutie Vlaams Parlement m.b.t. wateroverlast

Op 7 juli 2011 nam het Vlaams Parlement een resolutie aan om wateroverlast in de toekomst beter te vermijden. De aanbevelingen werden geformuleerd door de bijzondere commissie wateroverlast. Deze commissie werd opgericht na de wateroverlast van november 2010 met de opdracht het waterbeheer bij te sturen. De aanbevelingen van het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering sluiten aan bij de aanbevelingen van de CIW, zoals opgenomen in haar globaal evaluatierapport overstromingen (zie hoger). Een belangrijke focus ligt op de drietrapsstrategie (eerst water vasthouden, dan bergen en dan pas afvoeren) en op het versterken van de watertoets.

De resolutie van het Vlaams Parlement betreffende het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid kan teruggevonden worden op de website van het Vlaams Parlement.

5.1.2 Vereenvoudiging Watertoets

Op 14 oktober 2011 keurde de Vlaamse Regering het besluit voor de optimalisatie en de vereenvoudiging van de watertoets definitief goed. De aanpassingen zijn onder andere gebaseerd op een evaluatie van de watertoets die de CIW eerder uitvoerde.

Het nieuwe uitvoeringsbesluit treedt in werking op 1 maart 2012. Het wordt voor vergunningverleners zoals gemeentebesturen een stuk eenvoudiger om de watertoets toe te passen. In een aantal gevallen, bv als het project in een overstromingsgevoelig gebied ligt of als er veel verharding voorzien wordt, moeten zij verplicht advies vragen aan de waterbeheerder. Ook de watertoetskaart met overstromingsgevoelige gebieden werd geactualiseerd op basis van de gebieden die in november 2010 en januari 2011 overstromden. De geactualiseerde kaart is te raadplegen via www.watertoets.be.

De website www.watertoets.be wordt aangepast en uitgebreid ter ondersteuning van initiatiefnemers, vergunningsverleners en adviesverleners. Er wordt ook een nieuwe webtoepassing voorbereid. Niet alleen overheden, maar ook mensen met (ver)bouwplannen zullen met de webtoepassing kunnen nagaan welke de aandachtspunten voor hun bouwproject zijn en welke voorwaarden kunnen opgelegd worden.

U kunt het uitvoeringsbesluit raadplegen op de website www.integraalwaterbeleid.be.

5.1.3 Portaal voor optimalere waarschuwing voor overstromingen

De VMM en het departement MOW hebben elk een waarschuwingssysteem voor overstromingen. De CIW keurde op 1 maart 2011 een bestek goed voor het ontwikkelen van een portaal voor beide websites. Zo zullen de voorspellingen voor alle waterlopen (bevaarbaar en onbevaarbaar) via één kanaal geraadpleegd kunnen worden. De portaal is in eerste instantie bedoeld voor de burger. Op de site zal een overzichtskaart geraadpleegd kunnen worden met de gemeten en/of voorspelde overstromingsstatus voor alle meetpunten op de onbevaarbare en bevaarbare waterlopen. Door te klikken op een meetpunt wordt automatisch doorgelinkt naar de onderliggende websites. Daarnaast wordt gewerkt aan een afgeschermd informatiesysteem met gespecialiseerde informatie voor de waterbeheerders en de hulpdiensten.

5.2 Eerste principiële goedkeuring aanpassing besluit financiële instrumenten

Op 23 december 2011 gaf de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring om het besluit financiële instrumenten van het integraal waterbeleid aan te passen.

Hierdoor wordt het mogelijk om overstromingsgebieden ook tussentijds af te bakenen binnen de doelstellingen van de goedgekeurde waterbeheerplannen. Momenteel zijn de financiële instrumenten van het integraal waterbeleid (onteigening, recht van voorkoop, aankoopplicht, vergoedingsplicht) enkel toepasbaar op overstromingsgebieden die afgebakend worden in de stroomgebied- en bekkenbeheerplannen die om de zes jaar vastgesteld worden. De nood aan bijkomende overstromingsgebieden om piekdebieten op te vangen bleek uit de evaluatie van de wateroverlast van november 2010. De aanpassing van het besluit zorgt ervoor dat de waterbeheerders versneld overstromingsgebieden zullen kunnen realiseren om

overstromingsschade te beperken. Tegelijkertijd biedt het eigenaars en gebruikers van grond in overstromingsgebieden meer rechtszekerheid.

Om de integrale benadering te verzekeren staat het betrokken bekkensecretariaat en het bekkenbestuur in voor respectievelijk de bundeling van de bezwaren en het uitbrengen van een advies aan de initiatiefnemer.

5.3 Tekstvoorstel geactualiseerde Code van Goede Praktijk voor rioolstelsels goedgekeurd

De CIW keurde een tekstvoorstel voor de actualisatie van de code van goede praktijk voor rioolstelsels goed, dat voor vaststelling wordt voorgelegd aan minister Schauvliege.

De code van goede praktijk is de handleiding voor Aquafin, rioolbeheerders en gemeenten bij het ontwerpen van rioleringsinfrastructuur. De code moet ervoor zorgen dat de verschillende onderdelen van het rioleringsstelsel consistent ontworpen, op elkaar afgestemd en beheerd worden.

De huidige code Krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid dateert van 1996 en was aan herziening toe. De gehanteerde neerslagparameters stemmen niet meer overeen met de verwachte toekomstige klimaatevoluties, waardoor ook de ontwerpparameters minder beschermen tegen wateroverlast. In het tekstvoorstel van de CIW wordt de capaciteit van rioolstelsels zodanig berekend dat er zich nog maar eens in de twintig jaar een bui mag voordoen die wateroverlast op straat tot gevolg heeft. Daarnaast werden er ook wijzigingen aangebracht op basis van de praktijkervaringen met volledig gescheiden stelsels, werd de kaart inzake de kwetsbaarheid van waterlopen voor overstorten geactualiseerd en werd voor het eerst een luik toegevoegd over het beheer van rioleringen.

5.4 Witboek interne staatshervorming

Op 8 april 2011 keurde de Vlaamse regering het **'Witboek Interne Staatshervorming'** goed, dat een betere taakverdeling beoogt tussen de overheidsstructuren binnen Vlaanderen: Vlaams gewest, provincies, gemeenten, intercommunales, intermediaire structuren,...

Voor wat **het beheer van de onbevaarbare waterlopen** betreft wordt gesteld dat het niet is aangewezen om alle onbevaarbare waterlopen hetzij alleen bij de provincies hetzij alleen bij de gemeenten en het gewest onder te brengen. Het komt er op aan om, in samenspraak met de betrokken besturen en diensten (bekkenbesturen, gemeenten, provincies, ...), na te gaan welk bestuur beleidsmatig het best uitgerust is om het beheer van de betreffende onbevaarbare waterloop aan te sturen. De band tussen niveau (gewest, provincie, gemeente) en categorie (1, 2, 3 en 4) blijft. Via een inschaling van de onbevaarbare waterlopen wordt getracht anomalieën weg te werken.

5.5 Opheffing watering

Op 8 april 2011 keurde de Vlaamse regering het besluit goed houdende de opheffing van watering De Lestpolder, watering De Kortelake, watering De Rijt, watering De Gavergracht, watering De Gaver, watering van Schendelbeke, watering De Kwaadbroeken en watering Idegem-Appelsterre. Dit besluit is op 17 mei 2011 verschenen in het Belgisch Staatsblad en is van kracht vanaf 18 juni 2011. De bevoegdheden zijn verdeeld naargelang de categorie waterloop.

6 Aanbevelingen

1. Er is vandaag bij piekdebieten een tekort aan ruimte voor water in de Dendervallei, maar er is nog geen globale visie ontwikkeld over hoeveel ruimte er bijkomend nodig is en waar die kan gevonden worden. Er is nood aan een globale visie. Bij de opmaak van deze globale visie wordt er maximaal gezocht naar een consensus. Indien dit niet mogelijk is binnen de huidige bestemming, kan de opmaak van een GRUP hiertoe bijdragen. Er moet hierbij ook voldoende aandacht geschonken worden aan opvolging en uitvoering.
Op 16 mei 2011 besliste het bekkenbestuur Denderbekken dat een globale aanpak van de wateroverlast in de Dendervallei wenselijk is.
2. Om nog meer gevolg te kunnen geven aan de toetsing van de signaalgebieden is het niet alleen belangrijk dat er gezocht wordt naar financiële compensaties, maar er moet ook aangedrongen worden op een juridisch statuut voor deze gebieden.

Bijlage 1: Tabel overzicht acties bekkenbeheerplan en deelbekkenbeheerplannen

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
Acties Bekkenbeheerplan Denderbekken											
Bergen											
A 1	7	ACTIE BEKKENBEHEERPLANNEN "TOETSING SIGNAALGEBIEDEN" UITVOEREN	Evaluatie naar effectief huidig bodemgebruik (en mogelijke alternatieven m.b.t. bestemming) voor een aantal zones gelegen in actueel of in potentieel waterbergingsgebied of in waterconserveringsgebied. (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			Uitvoeringsfase	De CIW keurde de methodiek en de procedure goed (16/07/2009). In functie van een bekkenoverschrijdende afstemming werd een handleiding opgesteld en er werd een workshop georganiseerd voor alle betrokkenen (januari 2010). De actie loopt momenteel in alle bekken. In de loop van 2011 bekrachtigde het bekkenbestuur de toetsing van 5 signaalgebieden: Burchtdam in Ninove, Hof te Eken en Meerweg in Opwijk, De Gavers in Geraardsbergen en een signaalgebied ter hoogte van de dorpskern van Moerbeke. Meer gedetailleerde gegevens over deze uitgewerkte signaalgebieden zijn terug te vinden in hoofdstuk 2.2.1.
A 2	12	ACTIE BEKKENBEHEERPLANNEN "IN KAART BRENGEN VAN RUIMTE VOOR WATER" UITVOEREN	De huidige kaarten van de potentiële waterbergingsgebieden worden nauwkeuriger ingevuld i.f.v. het noodzakelijk potentieel aan (mogelijke) toekomstige waterberging. (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat i.s.m. waterbeheerders	Bekken	P 1.4	0			Stil	Deze actie zal verder worden bekeken in aanloop naar de volgende generatie waterbeheerplannen. De taakstelling voor wat betreft het noodzakelijke ruimte voor water, gedifferentieerd op bekkenniveau zal verder vorm krijgen bij de voorbereiding van de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen.
A 3	13. 31	REVISIE HYDRAULICA VAN DE 8 KLEPSTUWEN OP GECONTOLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN TE DENDERBELLE, WICHELEN EN ERPE-MERE (BELLEBEEK EN MOLENBEEK) EN ONDERZOEK CAPACITEITSVERHOGING OVERSTROMINGSGEBIEDEN	Realiseren van overstromingsgebieden op de Molenbeek (Erpe-Mere) (Hollestraat en Lammersweg). (Timing: 2007-2008)	VMM	Molenbeek Erpe-Mere	P 0				Uitgevoerd	Eind 2008 zijn de overstromingsgebieden volledig afgewerkt in een afstandsbewakingsstelsel.
A 4	19. 3	IMPLEMENTATIE INTELLIGENTE STURING (OP SCHADE) VOOR MOLENBEEK-ERPE MERE	Onderzoek naar het effect van de resterende acties, vermeld in de OWKM van Molenbeek Erpe-Mere (2002). (Timing: 2007-2008)	VMM	Molenbeek Erpe-Mere	P 1.4				Uitvoeringsfase	Zie actie A 16
A 5	14. 60	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE BEVERBEEK, AREBEEK EN SCHEIDBEEK IN HET STROOMGEBIED VAN DE MARKE	Realisatie van een overstromingsgebied op de Marke en/of op één van de zijbeken. (Timing: 2008-2013)	VMM	Marke	P 0		2008	2009	Uitgevoerd	Het overstromingsgebied op de Marke werd gerealiseerd te Sint-Pieters-Kapelle stroomopwaarts de Van Nerommolen. De werken werden gestart mei 2008 en werden opgeleverd in juli 2009.
A 6	14. 60	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE BEVERBEEK, AREBEEK EN SCHEIDBEEK IN HET STROOMGEBIED VAN DE MARKE	Onderzoek naar het effect van acties uit OWKM Marke en alternatieven: GOG Beverbeek, Scheidbeek opwaarts weg Ninove-Edingen, ... (Timing: 2008-2013)	VMM	Bekken	P 1.4		2008	2008	Uitgevoerd	De actie werd medio 2008 afgerond. Uit de modelleringsstudie is gebleken dat bijkomende berging genoodzaakt is. Mogelijke bergingslocaties die verder worden uitgewerkt zijn een GOG op de Harebeek, een GOG op de Beverbeek en een GOG op de Scheidbeek. De studiefase voor deze 3 GOGs is lopende (zie actie A 7).

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 7	14. 59	VERHOOGING WATERBERGINGS-CAPACITEIT OP DE MARKE TE GALMAARDEN EN GERAARDSBERGEN	Opmaak voorontwerp en ontwerp van acties uit OWKM of alternatieven in het deelstroomgebied van de Marke. (Timing: 2008-2013)	VMM	Marke	P 1.1	70.000			Studiefase	De voorbije jaren bestudeerde de VMM via modelleringsstudies in de Markevallei al enkele kleinere oplossingen, maar vele daarvan zouden voor een uitzonderlijke storm zoals in november 2010 onvoldoende bescherming bieden. Daarom heeft VMM gekozen voor een totaalaanpak met een maximale reductie van de overstromingsschade. De totaalaanpak komt voort uit de studie en de afweging van 11 afzonderlijke scenario's, gaande van buffering op de hoofdwaterloop en de zijlopen tot lokale ingrepen en dijkbeschermingen. Algemeen komt uit de scenario's naar voor dat bufferen op de hoofdwaterloop absoluut noodzakelijk is om de overstromingspeilen significant te doen dalen. In het voorjaar van 2012 staat nog een risico-analyse van deze maatregelen op het programma, die ook de kosten-batenefficiëntie en ecologische impact meeneemt.
A 8			Nagaan mogelijkheid en effect van het saneren van het vismigratieknelpunt en de inrichting van het natuurlijk overstromingsgebied van de Bellebeek t.h.v. de Bellemolen. (Timing: 2007-2008)	VMM	Bellebeek	P 1.4				Stil	De Beneluxbeschikking vismigratie wordt door VMM doorvertaald in 2012. Op basis daarvan zal worden bekeken welke prioriteit het vismigratieknelpunt aan de Bellemolen krijgt. De noodzaak van een bijkomend GOG aan de Bellemolen wordt bekeken bij de opmaak van het ORBP. De overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten worden opgemaakt in 2012.
A 9	12	ACTIE BEKKENBEHEERPLANNEN "IN KAART BRENGEN VAN RUIMTE VOOR WATER" UITVOEREN	Afbakenen van overstromingsgebieden. (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			Stil	De structurele, gebiedsdekkende zoektocht naar ruimte voor water blijft een noodzaak. De voorgestelde aanpassingen aan het besluit financiële instrumenten (principiële goedkeuring Vlaamse Regering dd 23/12/2011) zullen tussentijdse afbakeningen van overstromingsgebieden in de toekomst mogelijk maken.
A 10			Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Molenbeek (Zandbergen) mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV). (Timing: 2008-2013)	VMM	Molenbeek Zandbergen	P 0				Studiefase	In 2011 heeft VMM gevraagd aan Geraardsbergen een openbaar onderzocht organiseren. Op basis van de randvoorwaarden die resulteren uit het openbaar onderzoek zal het project eventueel verder aangepast worden.
A 11			Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Vondelbeek mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV). (Timing: 2008-2013)	VMM	Vondel-beek	P 1.4				Stil	De Beneluxbeschikking vismigratie wordt door VMM doorvertaald in 2012. Op basis daarvan zal worden bekeken welke prioriteit de vismigratieknelpunten op de Vondelbeek krijgen.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 12			Uitbreiding kaartanalyse aandachtszones structuurherstel (zie ook R 19). (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			stil	De mogelijkheden voor structuurherstel worden onderzocht bij de verschillende infrastructuurwerken langs de waterlopen en zijn het onderwerp van diverse ecologische studies beschikbaar voor onder meer de Bellebeek, de Marke en de Molenbeek (Zandbergen). De opmaak van een bijkomende visiekaart structuurherstel biedt bijgevolg momenteel weinig meerwaarde.
A 13	14. 56	HET OPWAARDEREN VAN DE DENDER NAAR KLASSE IV	Bouw van een nieuwe gravitaire ontwateringsconstructie voor het Denderbellebroek. (Timing: 2009-2010)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Denderbellebroek	P 0	1.330.000			Uitvoeringsfase	Wegens technische problemen zullen de werken worden uitgevoerd in de 1ste helft van 2012 (afronding voorzien medio 2012).
A 14	14. 61	AANLEG DIJKLICHAAM TE GALMAARDEN (MARKE)	Verhogen dijkje op de Marke te Galmaarden. (Timing: 2007-2008)	VMM	Marke	P 0	115.000			Studiefase	Zie actie A 7
A 15	14. 58	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE MOENEBROEKSTRAAT AAN DE TRIPSTRAAT IN LIERDE (BOVENLOOP MOLENBEEK ZANDBERGEN-GERAARDSBERGEN)	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Molenbeek (Zandbergen). (Timing: 2008-2013)	VMM	Molenbeek Zandbergen	P 1.5	1.400.000			Uitvoeringsfase	In 2011 is verder gewerkt aan de realisatie van de GOG's aan de Vuilstraat in Smeerebbe-Vloerzegem en op de Ophasseltbeek opwaarts de N42. Voor het GOG op de Moenebroekbeek ter hoogte van de Triepstraat zal in 2012 de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning gebeuren en zijn onteigeningen voorzien. In 2013 wordt de aanbesteding voorzien.
A 16	13. 31	REVISIE HYDRAULICA VAN DE 8 KLEPSTUWEN OP GECONTOLEERDE OVERSTROMINGSGBIEDEN TE DENDERBELLE, WICHELEN EN ERPE-MERE (BELLEBEEK EN MOLENBEEK) EN ONDERZOEK CAPACITEITSVERHOGING OVERSTROMINGSGBIEDEN	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Molenbeek (Erpe-Mere). (Timing: 2008-2013)	VMM	Molenbeek Erpe-Mere	P 2.1				Uitvoeringsfase	Deze actie is ook gerelateerd aan de opmaak van de ORBP's. De overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten worden opgemaakt tegen eind 2012. Deze info zal dan mee gebruikt worden om maatregelen en acties te formuleren voor de nieuwe generatie waterbeheerplannen.
A 17			Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Vondelbeek. (Timing: 2008-2013)	VMM	Vondelbeek	P 2.1				Studiefase	Voor wat betreft de beperkte capaciteit van het GOG Hof ter Varent werd in 2011 verder onderzocht welke combinatie er mogelijk is met het gemeentelijk en bovengemeentelijk rioleringsproject. Er zal stroomopwaarts bijkomende bergingsruimte moeten gezocht worden. De verschillende betrokken partijen hebben zich bereid getoond om hiervoor samen te werken. Het GOG 6bc zal verder moeten geoptimaliseerd worden in functie van de aanleg van de N41. Hiervoor moeten verdere afspraken gemaakt worden met AWW.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 18			Onderzoek naar het effect van de resterende acties, vermeld in de OWKM van de Molenbeek Erpe-Mere (2002) (o.m. ringdijk Ledebaan te Aalst) en onderzoek naar optimaal instellen van het stuwpeil van de stuwen op de Molenbeek Erpe-Mere (ter hoogte van de Ledebaan Aalst) (zie ook A 4). (Timing: 2008-2013)	VMM	Molenbeek Erpe-Mere	P 1.4				Uitvoeringsfase	zie actie A 16
A 19			Nagaan mogelijkheid en effect van alternatieven voor acties uit oppervlaktewaterkwantiteitsmodelleringen om de veiligheid voor wateroverlast te verhogen en in functie van de noodzaak. (Timing: 2008-2013)	VMM	Bekken	P 1.4				Uitvoeringsfase	zie actie A 16
A 20			Evaluatie van in overstromingsgebied gelegen bebouwing in het Denderbekken waarvoor aankoop/onteigening eventueel de meest aangewezen oplossing m.b.t. wateroverlastproblemen is. (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			Uitvoeringsfase	Uitvoering actie is begrepen in de opmaak van ORBP per stroomgebied. Zie ook A 19. In 2011 werd door WenZ een notariële procedure opgestart voor de aankoop van 9 woningen in Overboelare die gelegen zijn in overstromingsgevoelig gebied.
A 21			Opmaak schadekaart Dender: opstellen waterbeheersingsplan van de Dender.	Dep. MOW - afdeling Waterbouwkundig Laboratorium	Dender	P 1.1	zie DEN 22			Uitvoeringsfase	In 2010 is er een nieuwe risicokaart gemaakt. Voor de verdere timing zijn de deadlines voor de Europese Richtlijn Overstromingen cruciaal. Tegen december 2013 moeten de kaarten publiekelijk toegankelijk zijn. Intussen worden de risicokaarten ook nog geüpdatet in functie van de timing van de actualisatie van de modellen. De raming zit vervat in het budget voor de verbetering van het HIC (zie A22).
A 22			De verdere verbetering van de werking van het Hydrologisch Informatiecentrum.	Dep. MOW - afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en HIC	Bekken	P 1.1	zie GK 143			Uitvoeringsfase	Volgens opgesteld jaarplan, kaderend in een meerjarenplan voor Vlaanderen, met jaarlijks budget van ongeveer 4.000.000 euro: 65% van het budget gaat naar opmaak en verbetering wiskundige modellen, berekening maatregelen en onderzoek voor onze klanten (waterbeheerders in hoofdzaak); 15% gaat naar monitoring; 20% gaat naar dataverwerking, databeheer en voorspellingsmodellen.
A 23			Uitbouwen van een Operationeel Bekken Model Dender. (Timing: Start 2006)	VMM	Bekken	P 0				Uitgevoerd	In de overstromingsvoorspellingen van het Denderbekken zijn een aantal modellen opgenomen waar geen OWKM-studie van is gemaakt. Er bestaan hydraulische modellen van volgende waterlopen: delen van Molenbeek Iddergem, Molenbeek Aalst, Molenbeek Geraardsbergen, Wolfputbeek, Torensbeek (vereenvoudigd gemodelleerd), Molenbeek Ninove en Grote Beek (rond Mespelare). Van deze waterlopen zal geen OWKM-studie worden gemaakt. Ze zijn gemodelleerd, maar er is geen verdere studie rond gebeurd, dus er bestaat geen hydrologische studie of overstromingsfrequentiekaart van.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 24			OWKM (vereenvoudigd) opmaken voor de resterende niet-gemodelleerde onbevaar-bare waterlopen in het Denderbekken. (Timing: Start in 2006)	VMM	Bekken	P 0	200.000			Uitgevoerd	Voor het Denderbekken bestaat er een OWKM van de Bellebeek, de Marke, de Molenbeek (Erpe-Mere), de Molenbeek (Pachtbosbeek) en de Vondelbeek. Verder zijn geen OWKM-studies meer gepland.
Afvoeren											
A 25	13. 1	UITVOERING PRIORITAIRE SLIBRUIMINGEN OP ONBEVAARBARE WATERLOPEN 1° CAT	Uitvoeren van "dringende slibruiming om veiligheidsredenen" (waterafvoercapaciteit garanderen) op de Dender en op de waterlopen 1ste cat. in functie van de noodzaak. (Timing: 2008-2013)	WenZ en VMM	Bekken	P 1.1	zie DEN 43			Doorlopend	W&Z: Door W&Z werden in 2011 geen ruiming uitgevoerd. Er gebeurt wel een verderzetting van de opdracht onderwaterbuldozieren. Eventueel baggeren, wel aansluitend bij projecten infrastructuur Dender (sluis Aalst, stuwen enz.). Agitatiebaggerwerken worden op een aantal plaatsen uitgevoerd. Voor het behoud van de waterafvoercapaciteit dient er niet gebaggerd te worden. VMM: /
A 26			Slibruiming uit hydraulische noodzaak ter hoogte van het afwaartse deel van de Marke. (Timing: 2007-2008)	VMM	Marke	P 0	576.820			Uitgevoerd	VMM - AOW heeft in 2008 de Marke in Oost-Vlaanderen geruimd.
A 27			Opmaak richtlijnen voor onderhoud/beheer van de waterlopen gekoppeld aan de functietoekenning (in het bijzonder de Vlaamse OWL'n en OWL'n van bovenlokaal belang). (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			Studiefase	In eerste instantie wordt een testcase uitgewerkt van een geïntegreerd onderhouds- en beheerplan voor een onbevaarbare waterloop met name voor het deelbekken Rivierbeek gelegen in het bekken van de Brugse Polders. Als eerste stap is een plan opgemaakt voor het gedeelte eerste categorie door VMM-AOW, rekening houdend met de aangrenzende grondbestemmingen. Dit plan werd in 2011 door VMM-AOW verder afgewerkt en verfijnd voor wat betreft 1ste categorie en toegelicht op een vergadering van het ambtelijk bekkenoverleg van de Brugse Polders. Een uitbreiding voor 2de en 3de categorie kon tot op heden niet uitgewerkt worden. Via dit concreet praktijkvoorbeeld zal ervaring worden opgedaan voor de verdere uitwerking van A 27. In 2012 gaat bijzondere aandacht naar het proefproject van de provincie Vlaams-Brabant, om het beheer en onderhoud van alle lokale waterlopen, dit wil zeggen zowel die van de 2de als die van de 3de categorie, binnen een beperkt gebied op geïntegreerde wijze aan te pakken. De provincie Vlaams-Brabant heeft in elk bekken een gemeente uitgenodigd om mee te stappen in dat proefproject: voor het Denderbekken betreft het de gemeente Herne. Via dit concreet praktijkvoorbeeld kan ervaring worden opgedaan voor de verdere uitwerking van de acties A 27 en A 28.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 28			Opstellen – in overleg met alle waterbeheerders – en uitvoeren van een gezamenlijk en afgestemd onderhouds- en ruimingsschema (incl. opnemen in een waterlopendatabank) voor de waterlopen van het Denderbekken, in het bijzonder de Dender en de waterlopen 1ste cat. (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			Studiefase	In eerste instantie wordt een testcase uitgewerkt van een geïntegreerd onderhouds- en beheerplan voor een onbevaarbare waterloop met name voor het deelbekken Rivierbeek gelegen in het bekken van de Brugse Polders. Als eerste stap is een plan opgemaakt voor het gedeelte eerste categorie door VMM-AOW, rekening houdend met de aangrenzende grondbestemmingen. Dit plan werd in 2011 door VMM-AOW verder afgewerkt en verfijnd voor wat betreft 1ste categorie en toegelicht op een vergadering van het ambtelijk bekkenoverleg van de Brugse Polders. Een uitbreiding voor 2de en 3de categorie kon tot op heden niet uitgewerkt worden. Via dit concreet praktijkvoorbeeld zal ervaring worden opgedaan voor de verdere uitwerking van A 28. In 2012 gaat bijzondere aandacht naar het proefproject van de provincie Vlaams-Brabant, om het beheer en onderhoud van alle lokale waterlopen, dit wil zeggen zowel die van de 2de als die van de 3de categorie, binnen een beperkt gebied op geïntegreerde wijze aan te pakken. De provincie Vlaams-Brabant heeft in elk bekken een gemeente uitgenodigd om mee te stappen in dat proefproject: voor het Denderbekken betreft het de gemeente Herne. Via dit concreet praktijkvoorbeeld kan ervaring worden opgedaan voor de verdere uitwerking van de acties A 27 en A 28.
A 29			Onderzoek naar de meerwaarde van de aanleg van sedimentvangen ter hoogte van actieve overstromingsgebieden (in beheer van Vlaams Gewest) en natuurlijke overstromingszones. (Timing: 2008-2013)	VMM	Bekken	P 1.4	0			Uitgevoerd	Mee opgenomen in het sedimentrapport (Sedimentexport door onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen - Metingen 2003-2007).
A 30	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Nieuwbouw van de stuw van Geraardsbergen. (Timing: 2009)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	4.000.000			Studiefase	In 2011 werd het studiewerk ten behoeve van het voorontwerp van de infrastructuurwerken verdergezet. In de vergunningprocedure zal gebruik gemaakt worden van het besluit 'kleine wijzigingen' om de opmaak van een RUP te vermijden. Uitvoering voorzien vanaf 2012. TA BVR 2009: titel Nieuwbouw van de stuw.
A 31	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Onderzoek mogelijke verlaging van de rivierbodem net voor de sluis van Geraardsbergen. (Timing: 2006)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 0	0			Uitgevoerd	In 2007 werd een studie voltooid. De conclusie van dit onderzoek is dat de verlaging van de bedding een beduidende gunstige invloed kan hebben op de maximale waterstanden. Het effect wordt slechts maximaal benut indien de breedte van de stuw ook mee aangepast wordt.
A 32	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Nieuwbouw van de stuw van Idegem. (Timing: 2013)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.2	3.900.000			Haalbaarheidsfase	De startnota is goedgekeurd en wordt uitgevoerd. Start van de studiefase is voorzien in 2014. Het begin van de werken te Idegem wordt in 2016 voorzien. TA BVR 2009: titel Nieuwbouw van de stuw.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 33	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Nieuwbouw van de stuw van Pollare. (Timing: 2012)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.2	4.550.000			Haalbaarheidsfase	De startnota is goedgekeurd en wordt uitgevoerd. De aanbesteding van de studiefase is voorzien in 2013. Het begin van de werken te Pollare wordt in 2015 voorzien. TA BVR 2009: titel Nieuwbouw van de stuw.
A 34	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Nieuwbouw van de stuw van Denderleeuw. (Timing: 2011)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	5.200.000			Studiefase	De studiefase werd in 2011 aanbesteed. Het begin van de werken te Denderleeuw wordt in 2013 voorzien. TA BVR 2009: titel Nieuwbouw van de stuw.
A 35	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Onderzoek mogelijkheid wegnemen van de stuwsuis van Teralfene. (Timing: 2005-2006)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 0	35.000			Uitgevoerd	In 2007 werd een studie voltooid die ondermeer de invloed van deze wijzigingen beschrijft. Men concludeert dat de afbraak van de huidige stuwsuis met behoud van de huidige diepgang (1,9 m) te verkiezen is boven de andere alternatieven (renovatie, nieuwbouw of afbraak met verdieping tot 2,2 m). Wat betreft waterbeheersing wordt er geen negatieve invloed stroomafwaarts vastgesteld. Stroomopwaarts wordt bij was een lichte daling van het waterpeil vastgesteld. Om de milieu-impact tot een minimum te beperken vermeldt de studie dat er voor en bij de uitvoering wel met een aantal milieugerelateerde zaken zal moeten rekening gehouden worden.
A 36	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Wegnemen of renoveren van de stuwsuis van Teralfene. (Timing: 2011)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.2	4.000.000			Studiefase	De studiefase voor het wegnemen van de stuwsuis te Teralfene werd aanbesteed in 2011. Het begin van de werken te Teralfene wordt in 2014 voorzien.
A 37	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Aanpassing en verplaatsing van de stuwsuis van Aalst. (Timing: 2009-2012)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	13.000.000			Studiefase	Ontwerpstudies worden opgemaakt. In 2011 is gestart met de voorbereiding van de plan-MER. De uitvoering is voorzien vanaf 2012.
A 38			Herbouw van de Sint-Annabrug te Aalst. (Timing: 2008-2009)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	2.800.000			Uitvoeringsfase	De werken werden voorlopig opgeleverd op 26/10/2011.
A 39			Renovatie van de Zwarte Hoekbrug te Aalst. (Timing: 2009-2011)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.2	500.000			Uitvoeringsfase	De werken zijn aanbesteed op 16/08/2011 en zullen tussen de krosuvakantie en het zomerverlof van 2012 uitgevoerd worden.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 40	14. 56	HET OPWAARDEREN VAN DE DENDER NAAR KLASSE IV	Ontdubbeling van de stuw van Denderbelle i.f.v. de bedrijfszekerheid (zie ook A 50). (Timing: studie start 2006)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	zie DEN 50			Studiefase	Maakt deel uit van de actie A 50: Opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton. Zie actie A 50.
A 41			In kaart brengen van de valleigebieden van de onbevaarbare waterlopen (1ste cat.) waar actief peilbeheer een meerwaarde kan bieden ter voorkoming of beperking van droogteschade i.f.v. natuur en landbouw. (Timing: 2008-2013)	VMM	Bekken	P 1.4				Stil	De Instandhoudingsdoelstellingen (IHD) vormen het kader voor deze actie. Deze actie zal dan ook pas opgestart worden nadat de IHD gekend zijn. Op 16/12/2011 heeft de Vlaamse Regering een voorlopige goedkeuring gegeven aan het IHD-rapport 'Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen' en het IHD-rapport 'Hallerbos en nabije boscomplexen met brongebieden en heiden' met oog op advies van Minaraad en SALV.
Scheepvaart											
A 42			Uitbouwen van een zwaaiком voor 600 ton schepen te Aalst (zie ook A 37). (Timing: 2009-2012)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	zie DEN 37			Studiefase	Maakt deel uit van de actie A 37.
A 43			Onderhouden en in stand houden van de bestaande infrastructuur op de Dender.	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	3.600.000			Doorlopend	Continu in uitvoering.
A 44			Aanlegplaatsen creëren voor en na de nieuwe stuwsluis van Aalst.	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	zie DEN 37			Studiefase	Maakt deel uit van de actie A 37.
A 45			Uitbouw van een ROC (regionaal overslagcentrum) te Aalst (ter hoogte van het Wijngaardveld). (Timing: 2009)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	2.000.000			Uitvoeringsfase	Samen met de stad Aalst is in het voorjaar van 2011 een projectoproep gelanceerd voor het zoeken naar een exploitant voor het ROC. Omdat geen kandidaat is gevonden zal begin 2012 een aangepaste projectoproep verschijnen.
A 46			Uitbouwen van overslagzones voor watergebonden transport.	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.4				Doorlopend	Continu in uitvoering.
A 47			Stimuleren en promoten van het gebruik van de binnenvaart.	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.4				Doorlopend	Continu in uitvoering.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 48			Aanpassingen (na het verplaatsen van de sluis) van de oeververstevingen te Aalst (nl. de bouw van kaaimuren) in de zone tussen de oude en nieuwe locatie van de stuwsuis (zie ook A 37). (Timing: 2009-2012)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	zie DEN 37			Studiefase	Maakt deel uit van de actie A 37.
A 49			Uitvoeren van agitatiebaggerwerken (en lokaal baggerwerken) wanneer de bevaarbaarheid van de Dender in gedrang komt. (Timing: 2008-2013)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	480.000			Doorlopend	Continu in uitvoering.
A 50	14. 56	HET OPWAARDEREN VAN DE DENDER NAAR KLASSE IV	Opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton. (Timing: 2010-2015)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	16.500.000			Studiefase	In 2011 werd verdergewerkt aan het studiewerk ten behoeve van het voorontwerp. Zie ook actie A40. Eerste werken voorzien vanaf 2015.
Toerisme en Recreatie											
A 51			Uitvoeren van het actieplan van de PVC "Hengelzones langs de Dender"	Afhankelijk van project (sturing: Provinciale Viserijcommissie Oost-Vlaanderen)	Dender	P 3	30.000 (2011)			Studiefase	In 2011 werd het overleg opgestart tussen de PVC en de stad Ninove ter realisatie van hengelsteigers. De PVC en de stad Ninove hebben beiden een budget voorzien voor dit project. In 2012 zal de PVC in samenspraak met W&Z, de stad Ninove en ANB de opdracht geven tot het opmaken van de technische uitvoeringsplannen, bouwvergunningaanvragen en technische uitvoeringsbestekken.
A 52			Bouw van een voetgangersbrug over de Dender te Denderleeuw. (Timing: 2007)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 0	900.000			Uitgevoerd	
A 53			Bouw van een aanlegsteiger voor de toevaart in Denderleeuw t.h.v. de toekomstige voetgangersbrug (zie ook A 52). (Timing: 2007)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 0	zie DEN 52			Uitgevoerd	
A 54			Herinrichten van de wandelpaden langs de oever van de Dender en herinrichten en herwaarderen van de omgeving van de De Bruynkaai (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: Vanaf 2009)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 2.2	500.000			Studiefase	Deze actie behelst drie projecten waarvan één (herinrichten wandelpad Oud Sas tot aan de Bogaerdbrug) in studiefase is. Dit project wordt opgevolgd via de stuurgroep 'opwaardering Dender'.
A 55			Bouw van een voetgangerspasserelle aan opwaartse sluisdeur in Dendermonde. (Timing: 2007)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 0	250.000			Uitgevoerd	

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
Onroerend Erfgoed											
A 56			Heropenen van de gedempte Dender (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: Vanaf 2009)	WenZ - afdeling Bovenshelde	Dender	P 2.2	1.500.000			Haalbaarheidsfase	Dit project is voorlopig niet aan de orde en situeert zich op langere termijn.
A 57			Renovatie van het oud sas (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2005-2008)	WenZ - afdeling Bovenshelde	Dender	P 2.2	883.000			Uitgevoerd	
A 58			Bouwen van een nieuwe Vlasmarktbrug (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2008-2009)	WenZ - afdeling Bovenshelde	Dender	P 2.2	1.730.000			Uitgevoerd	De aanbesteding van de Herbouw Vlasmarktbrug gebeurde op 10/12/08. De werken zijn gestart in mei 2009 en werden beëindigd op 26 maart 2010.
A 59			Bouwen van een nieuwe Bogaerdbrug (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2009)	WenZ - afdeling Bovenshelde	Dender	P 2.2	1.730.000			Uitvoeringsfase	De stedenbouwkundige vergunning werd afgeleverd. De opdracht is opgesplitst in twee deelcontracten. Het eerste deelcontract (DC1) is gesloten met de aannemer. Start der werken nog te bepalen.
A 60			Bouwen van nieuwe brug (Noordlaan) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2011)	WenZ - afdeling Bovenshelde	Dender	P 2.2				Stil	Dit project is voorlopig nog niet aan de orde, pas in een latere fase.
A 61			Bouw van een sluis tussen de Oude Dender en de gekanaliseerde Dender (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: Nog niet bepaald, afhankelijk van het bereiken van een basiswaterkwaliteit op de Dender)	WenZ - afdeling Bovenshelde	Dender	P 2.2				Studiefase	In het kader van de bouw van de brug in de ontsluitingsweg naar de nieuwe gevangenis wordt het gedeelte van de sluis gelegen onder de brug uitgewerkt tot een bestek. De stedenbouwkundige aanvraag voor dit stuk is ingediend.
A 62			Gedeeltelijk openmaken van de overwelfde Vondelbeek te Dendermonde en renoveren van het resterend gedeelte afwaarts de spoorweg Gent-Mechelen te Dendermonde - fase 1 & fase 2. (Timing: 2005-2006)	VMM	Vondel-beek	P 0	3.741.710			Uitgevoerd	
A 63			Inventariseren van de mogelijkheden voor "water in de stad" (inclusief gemeentelijke kernen). (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat i.s.m. waterbeheerders en waterschappen	Bekken	P 3	0			Uitvoeringsfase	De actie wordt uitgevoerd volgens het door de CIW goedgekeurde stappenplan. De realisatie van de actie gebeurt in 5 fasen, en wordt gecoördineerd door een bekkenoverschrijdende ad hoc werkgroep. In fase 1 (2009) verzamelde het BS i.s.m. het ABO informatie over typeprojecten die reeds zijn uitgevoerd, in uitvoering zijn of gepland zijn om zo een idee te krijgen van de drijfveren en eventuele knelpunten voor ieder typeproject. In fase 2 (medio 2010) werd een vragenlijst opgemaakt en werden de stads- en dorpskernen afgebakend. Momenteel bevindt de actie zich in fase 3: uitvoering van de bevraging en verwerking van de resultaten.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
Oppervlaktewaterkwaliteit											
A 64			Bepaling van de draagkracht (immissieplafond) en het risico op het niet halen van de goede toestand van de verschillende types waterlopen in het Denderbekken op het vlak van de fysisch-chemische waterkwaliteit met behulp van modellering (het waterkwaliteitsmodel PEGASE van het Scheldestroomgebied). (Timing: 2007-2013)	VMM	Bekken	P 0	17.778			Uitgevoerd	Uitgevoerd in 2008 i.k.v. de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen.
A 65			Toepassen van het Vlaams Milieukostenmodel Water (MKM) op het Denderbekken. (Timing: 2007-2008)	VMM en Dep. LNE	Bekken	P 1.4	0			Uitgevoerd	Uitgevoerd voor Vlaanderen voor P, N, CZV i.k.v. de opmaak van de SGBP. In 2009 werden ook de marginale kostencurves voor het Denderbekken opgesteld. De uitbreiding van het MKM voor de overige maatregelen van het SGBP wordt onderzocht.
A 66			Revisie en uitbreiding van het waterkwaliteitsmodel PEGASE van het Scheldestroomgebied; toepassing op de Vlaamse oppervlaktewaterlichamen van het Denderbekken. (Timing: 2007-2008)	VMM	Bekken	P 1.4	0			Uitgevoerd	Uitgevoerd in 2008 i.k.v. de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen.
A 67			Inventariseren van de waterlopen in het Denderbekken die te lijden hebben van eutrofiëringsverschijnselen. (Timing: 2008-2013)	VMM	Bekken	P 1.3	0			Uitvoeringsfase	Meetgegevens m.b.t. parameters die wijzen op eutrofiëring (= N- en P-verbindingen of ionen) zijn sinds 1989 zeer goed gedocumenteerd voor ruim duizend meetplaatsen in Vlaanderen. Een evaluatie (= toetst aan nieuwe typespecieke normen) per Vlaams waterlichaam is beschikbaar in fiches voor de jaren 2007 en 2009 (niet voor lokale waterlichamen). Deze gegevens worden blijvend opgevolgd. Daarnaast zal voor de Vlaamse waterlichamen van het bekken verder bekeken worden waar de belangrijkste eutrofiëringsproblemen zich situeren en welke initiatieven in dit kader een oplossing kunnen bieden.
A 68			Uitvoering van de saneringsprojecten (collectoren, persleidingen, pompstations, prioritaire rioleringen,...) binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma tem Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.	VMM en Aquafin NV	Bekken	P 1.3	75.271.672			Doorlopend	Zie overzicht in Bijlage 3 Stand van zaken OP-acties Denderbekken
A 69			Uitvoering van de projecten voor bijkomende KWZI's en voor de optimalisatie van bestaande RWZI's binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma tem Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.	VMM en Aquafin NV	Bekken	P 1.3	14.686.629			Doorlopend	Zie overzicht in Bijlage 3 Stand van zaken OP-acties Denderbekken
A 70			Uitvoering van de bovengemeentelijke afkoppelingsprojecten binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma 2006-2011 tem Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012 om verdunning van het rioleringsstelsel tegen te gaan.	VMM en Aquafin NV	Bekken	P 1.3	4.753.067			Doorlopend	Zie overzicht in Bijlage 3 Stand van zaken OP-acties Denderbekken

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 71			Opvolgen van de overstortwerking van de bemeten overstorten binnen het Denderbekken. (Timing: 2008-2013)	VMM en Aquafin NV	Bekken	P 1.3	8.000.000			Doorlopend	TA BVR 2010: titel en toepassing binnen alle bekkenen: Opvolgen van de overstortwerking van de bemeten overstorten
Waterbodems											
A 73			Vastleggen van de definitieve prioriteiten voor sanering van verontreinigde waterbodems, op basis van de theoretische prioriteringslijst waterbodemsanering (opgesteld conform de methodiek opgenomen in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie), in overleg met alle waterbeheerders, de betrokken administraties (o.m. VMM en OVAM) en het bekkenbestuur van het Denderbekken, in functie van de haalbaarheid (bijkomende financiering) en in functie van een duurzame sanering. (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat i.s.m. waterbeheerders en waterschappen	Bekken	P 1.4	0			Studiefase	De initieel voorgestelde piste voor het inzetten van het Vlaams Fonds voor Lastendelging (CIW 21/5/2010) werd niet gevolgd door de Inspectie van Financiën. Daarop besloot het Kabinet Leefmilieu om het dossier voor het onderzoek en de sanering van de 15 prioritair waterbodems op te splitsen in een inhoudelijk en een financieel deel. De beslissing (door VI. Reg.) m.b.t. het inhoudelijk luik is gepland voor 2012. De CIW WG BRS werkt inmiddels verder aan een voorstel tot het uitwerken van een duurzame en lange termijn oplossing voor de financiering van waterbodemonderzoek (= financiële luik).
A 74			Saneren van de meest prioritair verontreinigde waterbodemtrajecten in het Denderbekken, zoals aangeduid door de Vlaamse regering. (Timing: 2008-2013)	waterbeheerders	Bekken	P 2.1				Stil	Deze actie is nog niet aan de orde. Eerst dient er gewacht te worden op het resultaat van actie A 73.
A 75			Herberekening van de sedimentbalans in het Denderbekken ten behoeven van de verdere concretisering van de acties in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie. (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			Studiefase	Op 12/5/2011 besliste de CIW om de bekkensecretariaten te ontheven als initiatiefnemer. Een onderzoeksopdracht, gefinancierd door ALBON en VMM zal worden opgestart in 2012. Het onderzoeksluik VMM (deel Water) zal in 2012 afgestemd worden op andere parallelle onderzoeksvoorstellen binnen de VMM. De eigenlijke financiering van de onderzoeksopdracht zal pas in 2013 begroot worden. De CIW WG BRS begeleidt het onderzoeksproject.
A-76			Onderzoek naar geschikte locaties waar bagger- en ruimingsspecie kan behandeld en geborgen worden (zowel tijdelijk als permanent). (Timing: 2008-2013)	Waterbeheerders	Bekken	P 1.4				Stilgelegd	

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 77	13. 2	UITVOERING SEDIMENTVANGPLAN	Opmaak van een plan voor de inplanting van sedimentvangen en ontwateringsbekkens tegen medio 2008. (Timing: 2008)	waterbeheerders	Bekken	P 1.4				Uitgevoerd	VMM: In het sedimentvangplan (SVP) zijn een 40-tal sedimentvangen (SV) over gans Vlaanderen gepland. Hiervan zullen er jaarlijks 2 worden aangelegd. In 2010 werd een SV gerealiseerd op de Molenbeek (Erpe-Mere) en op de Vondelbeek. De meeste SV zijn gepland langs waterlopen van 1ste cat., een aantal zullen aangelegd worden langs waterlopen van 2de cat. Tijdens de opmaak van het plan werden de waterschappen ook bevroegd en werd ook overlegd met WenZ. Waar mogelijk zal een SV ook uitgerust worden met een ontwateringsbekken (OWB), dit zal echter niet overal het geval zijn. Er wordt geen apart plan meer opgesteld voor OWB, Er volgt nog een update van het SVP. WenZ: voor wat betreft de OWB beperkt deze actie zich voor WenZ tot het consulteren van externen (SVP VMM).
Natuur - Ecologie											
A 78	14. 59	VERHOOGING WATERBERGINGS-CAPACITEIT OP DE MARKE TE GALMAARDEN EN GERAARDSBERGEN	Structuurherstel van het benedenstroomse gedeelte van de Marke stroomafwaarts Galmaarden centrum d.m.v. het inschakelen van oude meanders en/of de inschakelingen van omléidingen (bv. Oude Marke,...) (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	VMM	Marke	P 1.1	300.000			Uitvoeringsfase	De werken zijn gegund. Start der werken is voorzien voor 2012. De werken moeten afgerond zijn tegen eind 2012 aangezien het project kadert in het Scaldwin-project.
A 79			Uitvoering geven aan het bestrijdingsprogramma invasieve plantensoorten. (Timing: start in 2005)	VMM	Bekken	P 1.1	20.000			Doorlopend	Naar noodzaak - valt onder onderhoud. In het Denderbekken gaat het voornamelijk om bestrijding van Japanse duizendknoop langs de Bellebeek en de Vondelbeek via het onderhoudsprogramma.
A 80			Uitvoeren van een pilootproject "evaluatie bestrijding invasieve oeverplanten langs de Bellebeek". (Timing: 2008-2013)	VMM	Bellebeek	P 1.2	10.000			Doorlopend	Er wordt momenteel een casestudie uitgewerkt om het onderhoudsprogramma af te stemmen op de bestrijding van invasieve oeverplanten .

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 81			Uitwerken van een concreet en realiseerbaar maatregelenprogramma gericht op het behoud en het herstel van belangrijke vissoorten in het Denderbekken. (Timing: 2008)	ANB i.s.m. Bekkensecretariaat en Waterschappen	Bekken	P 1.4	0			Doorlopend	Op basis van de soortennota van de ad hoc werkgroep natuur-ecologie zal de CIW werkgroep ecologisch waterbeheer een algemenere nota biodiversiteit opstellen. Op basis van de resultaten van deze besprekingen, zal deze actie verder worden ontwikkeld. In tussentijd kan op bekkenniveau soortenbescherming uiteraard geïntegreerd worden in de bestaande acties. Om parallele sporen te vermijden, wordt het beleid rond soortenbeschermingsprogramma's en realisatie IHD afgewacht. Opstart opmaak soortenbeschermingsprogramma beekprik, kleine modderkruiper en rivierdonderpad kunnen in principe wel al worden voorzien.
A 82			Uitwerken van een concreet en realiseerbaar maatregelenprogramma gericht op het behoud en het herstel van internationaal, regionaal en lokaal belangrijke, watergebonden dier- en plantensoorten in het Denderbekken. (Timing: 2008-2013)	ANB i.s.m. Bekkensecretariaat en Waterschappen	Bekken	P 2.1	150.000			Doorlopend	Op basis van de soortennota van de ad hoc werkgroep natuur-ecologie zal de CIW werkgroep ecologisch waterbeheer een algemenere nota biodiversiteit opstellen. Op basis van de resultaten van deze besprekingen, zal deze actie verder worden ontwikkeld. In tussentijd kan op bekkenniveau soortenbescherming uiteraard geïntegreerd worden in de bestaande acties. Om parallele sporen te vermijden, wordt het beleid rond soortenbeschermingsprogramma's en realisatie IHD afgewacht. Opstart opmaak soortenbeschermingsprogramma beekprik, kleine modderkruiper en rivierdonderpad kunnen in principe wel al worden voorzien.
A 83	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsluis Geraardsbergen (zie A 30). (Timing: 2009)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	150.000			Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 30. Concept en voorontwerp vispassage wordt opgemaakt in samenwerking met het Waterbouwkundig Laboratorium.
A 84	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Idegem (zie A 32). (Timing: 2013)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.2	150.000			Haalbaarheidsfase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 32.
A 85	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Pollare (zie A 33). (Timing: 2012)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.2	150.000			Haalbaarheidsfase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A33.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 86	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Denderleeuw (zie A 34). (Timing: 2011)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	150.000			Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A34. Concept en voorontwerp vispassage wordt opgemaakt in samenwerking met het Waterbouwkundig Laboratorium.
A 87	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Teralfene (zie A 36). (Timing: 2011)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	ZIE DEN 36			Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A36. Het wegnemen van de stuwsuis te Teralfene zal het vismigratieknelpunt opheffen.
A 88	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Sanering vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsuis Aalst (zie A 37). (Timing: 2009-2012)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	150.000			Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 37.
A 89	14. 55	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	Sanering vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsuis Denderbelle (zie A 40). (Timing: 2009)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.1	150.000			Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A40.
A 90			Sanering vismigratieknelpunt (m.i.v. beekherstel) aan de stuw nabij de RWZI van Galmaarden (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	VMM	Marke	P 1.1	150.000			Uitvoeringsfase	De stedenbouwkundige vergunning is reeds verkregen. De werken zullen starten begin 2012. zie ook A 78.
A 91			Sanering van de vismigratieknelpunten aan de Mertensmolen (Marke in Viane Moerbeke) en de stroomopwaartse stuw d.m.v. de herinschakeling van de Oude Marke (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	VMM	Marke	P 1.1	300.000			Uitvoeringsfase	De stedenbouwkundige vergunning is reeds verkregen. De werken zullen starten begin 2012. Zie ook A 78.
A 92			Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de Driscaertmolen (Marke in Galmaarden). (Timing: 2007-2008)	VMM	Marke	P 0				Uitgevoerd	

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 93			Evaluatie van reeds uitgevoerde saneringsprojecten betreffende vismigratie en bepalen van de volgende prioriteiten m.b.t. het oplossen van vismigratieknelpunten op de onbevaarbare waterlopen 1ste cat. (Timing: 2008-2013)	VMM	Bekken	P 1.4				Doorlopend	De evaluatie gebeurt verdeeld over heel Vlaanderen na aanleg van een vistrap. Voor wat betreft het opgeloste vismigratieknelpunt aan de Driscaertmolen wordt de vismigratie opgevolgd in samenwerking met de visserijbioloog van ANB Vlaams-Brabant. Aansluitende acties zullen gebeuren i.f.v. de aanleg van de overige vismigratielopen. Uit de opvolging van de visserijbioloog van ANB blijkt dat de trappen momenteel te laag zitten. Er moet nog verder bekeken worden wat de ideale hoogte van de trappen is.
A 94			Opmaak ontwerpen voor de sanering van de resterende vismigratieknelpunten op de Marke. (Timing: 2008-2013)	VMM	Marke	P 1.1	100.000			Studiefase	Deze actie volgt op actie A 78. Op Vlaams grondgebied zullen 10 vismigratieknelpunten worden opgelost. Oplossingen voor de 3 meest stroomafwaartse knelpunten zijn in ontwerp. Deze actie wordt uitgevoerd aansluitend op de realisatie van de 3 meest stroomafwaartse vismigratieknelpunten.
A 95			Nagaan mogelijkheden inrichting milieuvriendelijke oevers langs de Dender.	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 1.4				Studiefase	Waar mogelijk wordt rekening gehouden met natuurvriendelijke oevers: in 2010 werden nieuwe potentiële plaatsen geselecteerd (Zandbergen en Idegem). In 2012 wordt er via de onderhoudspacht een natuurvriendelijke oever aangelegd op de linkeroever van de Dender opwaarts de ophaalbrug in Zandbergen over een lengte van ca. 150 m.
A 96			Uitvoeren (en zo nodig bijsturen) van het bermbeheerplan van de Dender. (Timing: 2008-2013)	WenZ - afdeling Bovenschelde	Dender	P 2.1				Doorlopend	De bermen worden gemaaid cf. het huidige bermbeheerplan.
A 97			Opstellen van een oeverbeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen 1ste cat. (Timing: 2008-2013)	VMM	Bekken	P 1.4	0			Stil	De Marke moet bekeken worden in 2012. Voor de oeverbeheerplannen zal verder gewerkt worden op de onderhoudsbestekken.
A 98	14. 59	VERHOOGING WATERBERGINGS-CAPACITEIT OP DE MARKE TE GALMAARDEN EN GERAARDSBERGEN	Creëren en inrichten van milieuvriendelijke oevers in het gedeelte van de Marke stroomafwaarts de Driscaertmolen (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	VMM	Marke	P 1.1	20.000			Uitvoeringsfase	zie actie A 78

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
A 99			Afbakenen van oeverzones (voor zover deze het belang van het deelbekken overschrijden). (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat	Bekken	P 1.4	0			Studiefase	De verdere juridische mogelijkheden van het instrument oeverzones worden verder onderzocht door de CIW werkgroep ecologisch waterbeheer.
A 100			Na definitieve goedkeuring van het natuurrichtplan 'Dendervallei van de gewestgrens tot Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos' wordt rekening gehouden met het natuurrichtplan en wordt er mee uitvoering gegeven aan acties en maatregelen die tot stand komen naar aanleiding van het natuurrichtplan en betrekking hebben op het watersysteem, in het bijzonder de Dender en haar vallei. (Timing: 2008-2013)	betrokken waterbeheerder	Bekken	P 1.4	0			Studiefase	Het onderzoek naar de haalbaarheid van een inrichtingsproject voor het deelgebied De Nuchten/Gemene meers is voorlopig on hold gezet. De verdere uitvoering van de actie hangt nauw samen met de in opmaak zijnde instandhoudingsdoelstellingen.
A 101	13. 31	REVISIE HYDRAULICA VAN DE 8 KLEPSTUWEN OP GECONTOLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN TE DENDERBELLE, WICHELEN EN ERPE-MERE (BELLEBEEK EN MOLENBEEK) EN ONDERZOEK CAPACITEITSVERHOGING OVERSTROMINGSGEBIEDEN	Evaluatie en bijsturing van het huidige beheer van de gecontroleerde overstromingsgebieden (wachtbekkens) op de Bellebeek. (Timing: 2008-2013)	VMM	Bellebeek	P 1.4				Uitvoeringsfase	Na de wateroverlast van november 2010 is er voor de Vondelbeek en de Bellebeek een vernieuwing gebeurd van de elektromechanische regeling en een evaluatie van de sturing.
A 102			Vorbereiden van een geïntegreerd project (ecologisch herstel) voor de Molenbeek (Zandbergen). (Timing: 2008-2013)	bekkensecretariaat i.s.m. waterschap Dendermeersen	Molenbeek Zand-bergen	P 1.4	0			Stil	
A 103			Onderbouwing voor het (eventueel) opstarten van een Ecologische Inventarisatiestudie i.f.v. de uitwerking van een geïntegreerd project voor de Molenbeek (Erpe-Mere). (Timing: 2008-2013)	VMM	Molenbeek Erpe-Mere	P 1.4				Stilgelegd	Er zullen binnen de eerste planperiode geen initiatieven meer genomen tot het opstarten van een EIV op de Molenbeek (Erpe-Mere). Deze actie kan best geschrapt worden. De beperkte budgettaire middelen voor deze planperiode worden voor wat betreft Denderbekken door VMM ingezet op de aanpak van wateroverlastknelpunten, lopend onderhoud, vismigratie op de Marke.
Duurzaam Watergebruik											
A 104			Gebiedsgerichte toepassing en uitvoering van de aanbevelingen van het Strategisch Plan Watervoorziening. (Timing: 2008-2013)	VMM - waterbeheerders	Bekken	P 1.4	0			Doorlopend	De Strategische Visie Watervoorziening en watergebruik werd goedgekeurd door CIW op 10 december 2009. De gebiedsgerichte toepassing is doorlopend in uitvoering.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
Nieuwe acties											
N 105			Uitbouw van de toeristisch-recreatieve infrastructuur op en langs de Dender en ontsluiten van de landelijke gebieden langs de Dender voor toeristen en recreanten (TANARIS-project).	Toerisme Oost-Vlaanderen vzw in samenwerking met toerisme Vlaanderen, Waterwegen en Zeekanaal, de steden en gemeenten	Aalst, Ninove, Denderleeuw		241834,8 (PDPO) 317000 (TRP)			Uitgevoerd	Medio 2011 werd het project afgerond. In Ninove werd een aanlegsteiger gerenoveerd en kwamen er jachthavenvoorzieningen. Op 5 plaatsen langs de Dender kwamen er schuilhutten met banken en infopanelen.
N 106			Jaarlijks opvolgen van de aanbevelingen m.b.t. erosie en sedimenttransport geformuleerd op de erosiedag (13 november 2009 te Etikhove-Maarkedal)	bekkensecretariaat Bovenscheldebekken en Denderbekken	Bekken		personeelskost			Doorlopend	Bijlage 5 bij het BVR 2011 geeft uitvoering aan deze actie door per aanbeveling een overzicht te geven van de actuele stand van zaken m.b.t. de wetgeving, de uitvoering van het erosiebeleid, de evoluties op het terrein, ... Waar mogelijk worden ook actiepunten geformuleerd bij de aanbevelingen. Dit document, zal jaarlijks worden geactualiseerd.
Acties Deelbekkenbeheerplan Vondelbeek											
actie-157			Siezegemkouter: opstellen van richtlijnen aanvullend aan RUP en uitvoeren van een watertoets	Aalst	Aalst					Uitgevoerd	
actie-100			Klasseren waterloop d'Hoye	Dendermonde	Dendermonde					Uitgevoerd	
actie-101			Kluisbeek (B5007) te Opwijk: capaciteit inbuizingen Kalkestraat / Groenstraat vergroten	Opwijk	Opwijk					Studiefase	Het gedeelte tussen het pleintje Groenstraat/Kalkestraat en de rotonde ter hoogte van de Nieuwstraat werd opgenomen in het Lokaal Pact. Het aangepast voorontwerpdossier voor de gemeentelijke rioleringswerken dient nog overgemaakt te worden aan VMM. In dit aangepast voorontwerpdossier zal een ondergronds bufferbekken voorzien worden ter hoogte van het pleintje Groenstraat/Kalkestraat. Dit ondergronds bufferbekken zal instaan voor de buffering van het regenwater binnen de projectzone (gemeentelijk deel + deel lokaal pact). Extra buffering op de Kluisbeek zal niet opgenomen worden in dit project en zal als apart project dienen uitgewerkt te worden. Dit om het subsidiedossier geen bijkomende vertraging te laten oplopen ten gevolge noodzakelijke onteigeningen.
actie-102			Onderzoek van uitbreiding polder St-Onolfs tussen Dender, spoorweg en de oude Heirbaan	Dendermonde	Dendermonde / Polder Sint Onolfs					Uitgevoerd	
actie-103			Vondelbeek (O5001) te Buggenhout/Opwijk: duiker Kapellebaan vergroten	Opwijk / Buggenhout	Opwijk / Buggenhout					Uitgevoerd	
actie-104			Nijverzeelbeek (B5006): overwelving Nijverzeelbeek ter hoogte van de Opwijksestraat verwijderen	Lebbeke	Provincie Vlaams-Brabant / particulier					Stil	De beroepsprocedure die de particulier voor het overwelven van de waterloop opgestart had bij de Raad van State werd verworpen. Uit de OWKM blijkt dat het verwijderen van de overwelving moet gecombineerd worden met bovenstroomse buffering op het traject van 3de categorie,
actie-114			Ecologische herinrichting Meersbeek (O5023) te Gijzegem	Aalst	Aalst					Uitgevoerd	

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
actie-117			Saneren van de Oude Dender (O5047)	Aalst / Lebbeke	Polder van de Beneden Dender					Uitgevoerd	In 2006 werd uit de Oude Dender 1018 ton verontreinigde waterbododem.
actie-125			Inrichten van ROG 54 / Edestraat te Haaltert als een natuurlijk overstromingsgebied	Haaltert	Haaltert					Stilgelegd	Actie zal niet uitgevoerd worden. De wateroverlast is te wijten aan een rioleringsprobleem, er zijn geen overstromingen vanuit de waterloop.
actie-126			Capaciteit overwelling van de Kluisbeek (B5007) onder de Bolstraat vergroten	Opwijk	Opwijk					Studiefase	TMVW werd aangesproken om het probleem verder aan te pakken. Zij hebben een camera-inspectie uitgevoerd van het deel van de ingebuisde gracht. Hieruit bleken geen defecten die te maken kunnen hebben met de wateroverlast. Vermoedelijk is de diameter van de ingebuisde gracht te klein, waardoor het water van de gracht niet allemaal geslikt kan worden. Eveneens heeft TMVW contact opgenomen met Aquafin. De ingebuisde gracht lijkt momenteel verbonden te zijn met de Aquafincollector. Aquafin heeft laten weten dat het eventueel mogelijk zou zijn om een schot te plaatsen tussen de ingebuisde Kluisbeek en de Aquafincollector. Dit schot zou kunnen opengetrokken worden wanneer er een grote kans op overstroming is. Aquafin zou dit op de volgende samenkomst wensen te komen bespreken zodat er duidelijk afgesproken kan worden dat dit schot enkel wordt opgezet bij hevige regenval.
actie-139			Steenbeek (O5009): duiker Hogebrug aanpassen om wateroverlastproblemen tegen te gaan	Lebbeke	VMM / AWV ?/ Lebbeke						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
actie-147			Openmaken van overwelfde Asbeek (B5008) en ecologisch inrichten	Opwijk	Opwijk					Uitgevoerd	
actie-149			Opmaken van een RUP voor de Vondelbeek/Brabantse Beek (O5001 / B5001)	Opwijk / Merchtem / Buggenhout	Opwijk / Merchtem / Buggenhout					Uitgevoerd	Het RUP -Brabantse beek- te Opwijk is definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 27 januari 2011. Het RUP werd goedgekeurd door de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant op 14 april 2011.
actie-151			Het afbakenen van bufferstroken langs de Zijpbeek (O5015a) en de Wijsbeek (O5014).	Dendermonde	Dendermonde						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
actie-152			Grote Beek (O5022): oplossen van wateroverlastproblemen	Dendermonde	Polder van de Beneden Dender / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	zie actie A40. Ontwerpen nieuwe lozingsconstructie van stroomgebied van waterloop O5021 zit vervat in het ontwerp van de ontubbeling van de stuw van Denderbelle.
actie-156			Wateroverlastproblemen in Lede oplossen: 1. wateroverlast door de overwelfde Grootbeek (O5022) in de Kerkevijverstraat 2. wateroverlast in de Nieuwstraat vanuit de riolering 3. wateroverlast in de Br. De Saedeleerstraat 4. wateroverlast in de Hollestraat	Lede	Lede						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
actie-083			Water- en modderoverlastproblemen oplossen (ROG's)								
			1. ROG langs de Kleine Antwerpenstraat	Lebbeke	Lebbeke					Stil	
			2. ROG aan de Haagstraat	Lebbeke	Lebbeke					Stil	
			3. modderstromen in de Hofstraat	Lebbeke	Lebbeke					Uitgevoerd	
			4. wateroverlast in de Bellestraat door ontbreken van grachten tussen akkers en straat	Lebbeke	Lebbeke					Uitgevoerd	

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
			5. wateroverlast in de Broekstraat door de Broekstraatbeek (O5007b)	Buggenhout	Buggenhout / Aquafin					Uitgevoerd	
			6. wateroverlast op de Hoezebeek (O5054) op de grens tussen Haaltert en Aalst	Aalst / Haaltert	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
actie-087			Nijverzeelbeek (B5006), Klein Antwerpen: overwelling te verwijderen en verbingsgracht maken naar de Borstbeek (O5001b)	Lebbeke	Provincie Vlaams-Brabant / particulier					Studiefase	Omlegging Nijverzeelbeek in ontwerpfase i.s.m. Aquafin nv.
actie-090			Moninckhofbeek (O5047): analyse en voorstellen van oplossingen voor de wateroverlastproblemen								Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
			1. wateroverlast aan de Meerskant te Denderbelle	Lebbeke	Polder van de Beneden Dender					Studiefase	zie actie A40. Ontwerpen nieuwe lozingsconstructie van stroomgebied van waterloop O5021 zit vervat in het ontwerp van de ontubbeling van de stuw van Denderbelle.
			2. wateroverlast aan de Kouterbaan en Grote Baan te Herdersem	Aalst	Polder van de Beneden Dender					Uitgevoerd	
actie-093			Afspraken peilbeheer; eventueel opmaak van een peilbeheerplan	deelbekken	Provincie Oost-Vlaanderen / Polder van de Beneden Dender / Polder Sint-Onolfs / Polder van Vlassenbroek					Stil	
actie-043			Optimalisatie van wandel- en fietsroutes langs de Hoezebeek (O5054) richting Aalst (zie ook GRS Haaltert)	Haaltert	Haaltert						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
BVR08_2_d bbb_Vondelbeek			Openmaken van de Vondelbeek/IJsbroekbeek (O5024)	Aalst	Aalst					Uitgevoerd	
BVR08_3_d bbb_Vondelbeek			Openmaken van de Semelaardbeek (O5076)	Aalst	Aalst					Uitgevoerd	
BVR08_4_d bbb_Vondelbeek			Saneren van de waterbodembodem van de IJsbroekbeek (O5024) voor het gedeelte van 2de categorie	Aalst	Provincie Oost-Vlaanderen					Uitgevoerd	
actie-145			Wateraudit en herbruik van hemelwater in de polyvalente zaal en de bibliotheek van Lebbeke	Lebbeke	Lebbeke					Uitgevoerd	
Acties Deelbekkenbeheerplan Molenbeek (Erpe-Mere)											
G.1.04.			Maatregelen voor het oplossen van wateroverlast op de Holbeek (ROG 7 - O5036), een gevolg van de onderdoorgang aan de Aaigembergstraat.	Erpe-Mere	Erpe-Mere					Uitgevoerd	De GOG's Lammersweg en Hollestraat zijn gerealiseerd en actief.
G.6.01.			Grachten categoriseren als waterloop derde categorie (in de gemeente Haaltert).	Haaltert	Haaltert						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
G.6.02.			Herwaarderen van het bestaande wandelpad langs de Molenbeek (O5021) in Erpe-Mere	Erpe-Mere	Erpe-Mere					Studiefase	In samenspraak met de vzw Trage Wegen en het provinciebestuur is het laatste deel van de inventarisatie meer gespreid en wordt verwacht dat deze afgerond zal zijn midden 2012.
G.6.03.			Saneren vismigratieknelpunten op de Molenbeek (O5021) 1. Gotegemmolen	Erpe-Mere	Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Geen vordering in het dossier t.a.v. BVR 2010.

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
G.6.04.			Afbakenen bufferstroken/oeverzones langs de Holbeek (O5034) met als opzet het wandelpad iets verder van de waterloop te leggen	Haaltert	Provincie Oost-Vlaanderen / Haaltert					Stilgelegd	
BVR08_1_d bbp_Molenbeek Erpe-Mere			Saneren van de waterbodem van de Zijpbeek (O5029)	Aalst	Provincie Oost-Vlaanderen					Uitvoeringsfase	Opdracht tot het ruimen van de Zijpbeek is aanbesteed en toegewezen.
Acties Deelbekkenbeheerplan Midden-Dender											
P01			Toepassen van principes integraal waterbeheer en dus voorzien van voldoende infiltratie en buffering in de geplande verkaveling tussen Affligemstraat en Immerzeeldreef	Aalst	Aalst					Uitgevoerd	Project Kluisdreef is intussen uitgevoerd. Het ontwerp van de verkaveling, te situeren tussen Zandberg, Affligemdreef en Immerzeeldreef dient uiteraard ook te gebeuren volgens de principes van het integraal waterbeheer (buffering, infiltratie maximaal terplaatse).
P03			Openmaken Oliemeersbeek (O5070)	Aalst	Aalst / particulieren					Uitgevoerd	
P04			Wegwerken vismigratieknelpunt op de Molenbeek (O5061)	Aalst	Aalst / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Een voorontwerp is opgemaakt. Een definitief ontwerp wordt in 2012 opgemaakt en ingediend bij de provincie Oost-Vlaanderen voor het verkrijgen van de subsidies. Indien budgetair mogelijk en in bezit van alle vergunningen dan uitvoering in periode 2013-2014.
P05			Aanpakken wateroverlast ROG 5 ter hoogte van de Langestraat	Affligem	Affligem					Uitvoeringsfase	De Brusselbaan wordt volledig vernieuwd. Einddatum april 2012. Bij de aanleg werd voorzien in extra buffering van oppervlaktewater door de aanleg van grote RWA- buizen die via een knijp afwateren in de Boekhoutstraat en verder Langestraat
P06			Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de monding van de Maimeersbeek (O5089) in de Dender tot aan de Driesstraat	Affligem	Affligem						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
P07			Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de N9 in Affligem.	Affligem	Affligem						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
P09			Aanpakken wateroverlast in ROG 13 ter hoogte van de woonwijk Braamland in Denderleeuw	Denderleeuw	Denderleeuw					Uitgevoerd	
P10			Aangepast wateropvangsysteem voor geplande KMO-zone in Denderleeuw	Denderleeuw	Denderleeuw					Stilgelegd	
P11			Opvolgen van het opgelost wateroverlastprobleem (ROG 15) in Iddergem ter hoogte van de Enemolen en Bakergemolen, Molenbeek (O5093)	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Doorlopend	
P12	14. 70	GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE MOLENBEEK (O5093)	Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (O5093) ten zuidwesten van Iddergem om wateroverlast ter hoogte van Bakergem op te lossen. (ROG 14)	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	
P13			Aanpakken wateroverlast ter hoogte van Dender LO (aan de brug van de gewestweg N208)	Denderleeuw	Denderleeuw					Stil	Nog niet uitgevoerd. Op heden nog geen informatie bekomen van de wegbeheerder Agentschap Wegen en Verkeer Vlaams Brabant. Het opnemen op een investeringsprogramma is nochtans cruciaal aangezien bij iedere overstroming van de Dender het viaduct dient afgesloten. De bereikbaarheid van Denderleeuw en Liedekerke is dan problematisch.
P17			Voorzien van infiltratie en buffermogelijkheden bij geplande verkavelingen (Wolfsgracht, Braamlandstraat,...) in Denderleeuw	Denderleeuw	Denderleeuw					Doorlopend	
P18			Aanpakken wateroverlast in ROG 6, 7 en 8 (Welle) op de plaats waar de Molenbeek (O5078) onder de spoorweg gaat	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	

Actiener	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
P19			Wegwerken van vismigratieknelpunten aan de Enemolen en Bakergemolen op de Molenbeek (O5093) te Iddergem	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Stilgelegd	
P20			Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de Wellestraat in Denderleeuw.	Denderleeuw	Denderleeuw					Studiefase	Nog niet uitgevoerd. De gemeente is in onderhandeling met Aquafin en VMM ifv. opname op een investeringsprogramma.
P21			Aanpakken wateroverlast in ROG 10 + 9 in Wellen te Denderleeuw ter hoogte van de N405	Denderleeuw	Denderleeuw					Uitgevoerd	
P22			Wegwerken vismigratieknelpunt op de Wildebeek (O5077) ten noorden van de spoorweg	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P24			Opvolgen van de oplossing voor het wateroverlastprobleem ROG 16 ter hoogte van Ter Linden - Ninoofsesteenweg.	Haaltert	Haaltert						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
P25			Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de Eigenstraat in Haaltert	Haaltert	Haaltert						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
P26			Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de Veldstraat - Knipperhoek in Haaltert	Haaltert	Haaltert						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
P28			Herstel moeraslandschap De Valier en onderzoek naar de berging van extra berging water.	Liedekerke	Liedekerke					Doorlopend	
P29			Voorzien van infiltratie en buffermogelijkheden bij geplande verkaveling (Monnikbos) in Liedekerke	Liedekerke	Liedekerke					Uitgevoerd	
P31			Herstel en ecologische inrichting van de Palitsebeekvallei	Liedekerke	Natuurpunt					Doorlopend	
P32			Herstel rivierlandschap Dommelingen en Pamelse Meersen	Liedekerke	ANB / Natuurpunt					Doorlopend	
P34			Hydrologische studie van de interactie Bellebeek, Dender, Oude Dender, Bogijnengracht (onderzoeken complex waterprobleem aan de stationsomgeving)	Liedekerke	VMM					Uitgevoerd	
P35			Aanpakken wateroverlastprobleem in de Leopoldstraat in Okegem	Ninove	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P36			Aanpakken wateroverlastprobleem en oplossen van diffuse lozingen van bedrijven in de O5101 in de Fonteinstraat in Okegem	Ninove	Ninove					Studiefase	Het aangepast voorontwerp (OF1) werd door de VMM goedgekeurd op 13 september 2011. Het studiebureau Grontmij zal het ontwerp indienen bij Aquafin in de loop van januari 2012. Indien er geen opmerkingen op het ontwerp door de NV Aquafin worden gemaakt zal de afkoppelingsdeskundige starten met de opmaak van de afkoppelingsschetsen. Het onteigeningsplan is nog in opmaak.
P37	14. 69	ONDERZOEK NAAR DE INSTROOM VAN HET OVERWELFDE TRAJECT VAN DE DOMMELBEEK (O5095) IN NINOVE	Aanpakken van het wateroverlastprobleem in de Kerkstraat in Lebeke	Ninove	Provincie Oost-Vlaanderen					Doorlopend	
Acties Deelbekkenbeheerplan Bellebeek											
Algemene acties											
DB 07-04_A35			implementatie decreet integraal waterbeleid - watertoets - oeverzones - waterschap	waterschap	gemeenten, p nvt	nvt				Doorlopend	Doorlopend
DB 07-04_A36			sensibilisatie van verschillende doelgroepen, rond principes integraal waterbeleid	waterschap	gemeenten, p nvt	nvt				Doorlopend	Doorlopend
											<ul style="list-style-type: none"> ° Verdere verspreiding van brochure 'Wonen langs een waterloop' ° Organisatie studienamiddag over watertoets en IBA-beleid, keuring afval- en hemelwaterinstallaties, toepassing provinciale hemelwaterverordeningen. ° Er werd een herwerkte versie van de brochure 'hemelwater afkoppelen' uitgebracht ° Sensibilisatie 5-meterstrook via publicatie info in "Boer en Tuinder", zomer 2011

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
SPOOR 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron											
DB 07-07_A1			buffering, infiltratie en hergebruik van hemelwater door doelgroepen bevolking, industrie, landbouw en overheid	waterschap	gemeenten, p	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A2			herwaardering grachtenstelsels	waterschap	gemeenten	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
SPOOR 2: Sanering van afvalwater											
DB 07-04_A9			verbetering waterkwaliteit door maatregelen op lokaal niveau	waterschap	gemeenten	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A3			controle op de aansluitingen van hemelwaterputten, rioolaansluitingen, gescheiden afvoer, goede werking IBA's	waterschap	gemeenten	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
SPOOR 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur											
DB 07-04_A11			onderhoud en inventarisatie van het rioelstelsel op lokaal niveau	waterschap	gemeenten	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_5			Liedekerke: herinrichting en versterking waterloop Kruisbeek	Liedekerke: Kruisbeek (3de cat)	Liedekerke	nvt				Haalbaarheidsfase	Als het ANB percelen langs de Kruisbeek aangekocht heeft, zijn er mogelijkheden voor extra waterberging.
DB 07-04_4 DB 07-04_15			Liedekerke: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Liedekerke	Liedekerke	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_6 DB 07-04_17			Affligem: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Affligem	Affligem	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_7 DB 07-04_16			Ternat: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Ternat	Ternat	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_8 DB 07-04_18			Asse: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Asse	Asse	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_12			Roosdaal: onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Roosdaal	Roosdaal	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_13			Lennik: onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Lennik	Lennik	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_14			Dilbeek: onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Dilbeek	Dilbeek	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A10			sanering van afvalwaterlozingen op bovenlokaal niveau - verdere uitbouw zuiveringsnetwerk	waterschap		P 1.3			Doorlopend	Doorlopend	zie A68, A70 en A71
SPOOR 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging											
DB 07-04_A19			reductie pesticidengebruik	waterschap	gemeenten, p	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A20			reductie bemesting in de landbouw	waterschap	Vlaams Gewe	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A21			reductie gebruik strooizout	waterschap	gemeenten, p	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A22			reductie sluiktorten / slui klozen	waterschap	gemeenten, p	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
SPOOR 5: Voorkomen en beperken van sedimenttransport naar de waterloop											
DB 07-04_A23			voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop	waterschap	Affligem, Liedekerke, Roosdaal, Ternat, Asse, Dilbeek, Lennik, Gooik	nvt	nvt			Studiefase	* svz erosiebestrijdingsplannen: goedgekeurd: Liedekerke (15/9/2005), Asse (4/10/2006), Lennik (1/7/2007), Gooik (1/7/2007), Affligem, Roosdaal in opmaak: Dilbeek geen plan: Ternat * svz erosiebestrijdingswerken: in geen enkele gemeente werden werken uitgevoerd * Asse, Lennik, Gooik en Roosdaal hebben een erosiecoördinator * erosiebestrijdingsproject Pajottenland door provincie gestart in 2009

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
DB 07-04_24			erosiebestrijding in de gemeente Liedekerke	Liedekerke	Liedekerke	nvt				Studiefase	Plan opgemaakt, nog geen werken uitgevoerd
DB 07-04_25			erosiebestrijding in de gemeente Asse	Asse	Asse	nvt				Studiefase	Plan opgemaakt, nog geen werken uitgevoerd, erosiecoördinator aangesteld
SPOOR 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer											
DB 07-04_A39			actualisatie van de digitale versie van het waterlopenstelsel, opmaak databank met kunstwerken	waterschap	VMM ism pro	nvt	personeelsko	2007	2012	Uitvoeringsfase	De provincie werkt verder aan de actualisering van VHA. Sinds medio 2006 verwerkt de dienst waterlopen alle afgeleverde machtigingen in de databank. De VMM richtte de VHA-stuurgroep op die er o.a. moet voor zorgen dat de VHA een juridisch-wettelijk statuut van universeel en enig referentiedocument krijgt. In afwachting van het juridisch-wettelijk statuut heeft de provincie in 2011 het geoloket van de gedigitaliseerde atlanten van de waterlopen op haar website gezet.
DB 07-04_A37			functietoekenning oppervlaktewaterlichamen - onderhoudsplan - beheerplan	waterschap	gemeenten, p	nvt	personeelsko	2009		Studiefase	Functietoekenning en afstemming ruimingsbeleid provincie - gemeenten besproken op waterschapsvergadering 2009. In 2010 sloot de gemeente Roosdaal zich aan bij het bestek van de provincie voor grondige ruimingswerken in het bekken van de Dender en de Benedenschelde. Aandacht voor gedifferentieerd onderhoud waterlopen aanwezig in alle bestekken van onderhoudswerken van provincie Vlaams-Brabant. zie ook A27
DB 07-04_A38			bepalen van en uitvoering geven aan prioriteringslijst waterbodemsanering	waterschap		P 1.4 P 2.1				Studiefase	zie A73 en A74
DB 07-04_A40			sanering van vismigratieknelpunten voor waterlopen in beheer van de provincies en gemeenten	waterschap	gemeenten, p	nvt		doorlopend		Uitvoeringsfase	Kleine' vismigratieknelpunten worden systematisch opgelost tijdens de gewone herstellingswerken aan waterlopen. De provincie Vlaams-Brabant stelde een actieplan op met als doel tegen 2015 minstens 50% van de vismigratieknelpunten op de waterlopen van 2de categorie, uit de databank vismigratie, op te lossen.
DB 07-04_A28			uitbouw waarschuwingssysteem - operationeel bekkenmodel Dender	waterschap	VMM	P 0				Uitgevoerd	zie A23
			modellering Bellebeek								
DB 07-04_26			oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering (OWKM) stroomgebied van de Bellebeek	waterschap	VMM	nvt		1997	2002	Uitgevoerd	
DB 07-04_27			uitvoeren acties uit OWKM - oplossen knelpunten wateroverlast stroomgebied Bellebeek	waterschap	VMM	nvt				Uitvoeringsfase	zie DB 07-04_30 zie A8, A 101
DB 07-04_29			inzicht in de waterstromen aan de monding van de Bellebeek in de Dender		VMM	nvt				Uitgevoerd	
DB 07-04_30			overstromingsgebied achter de Bellemolen optimaliseren	Liedekerke, Ternat	VMM	P 1.8				Stil	zie A8
DB 07-04_31			ecologische inventarisatie van het stroomgebied van de Bellebeek	waterschap	VMM	nvt		2000	2003	Uitgevoerd	
DB 07-04_32			uitvoeren van de voorgestelde maatregelen uit de ecologische inventarisatie van het stroomgebied van de Bellebeek	waterschap	waterloopbeheerders	nvt		2003		Uitvoeringsfase	Aanplanten knotbomen langs beek ter hoogte van RWZI Liedekerke uitgevoerd. Bestrijding exoten Japanse Duizendknoop en Reuzenbalsemien vanaf 2010 aangevat door VMM.
			<u>andere lokale plaatsen wateroverlast</u>								
DB 07-04_33			oplossen wateroverlast langsheen de Peverstraatbeek door aanleg overstromingsgebied (Dilbeek)	Dilbeek: Peverstraatbeek	Dilbeek	nvt			2011	studiefase	Het uitvoeringsdossier voor de inrichting van een bovengronds bufferbekken langs de Peverstraatbeek (hoek Heygemstraat en de Steenbergstraat) werd goedgekeurd op de gemeenteraad (7/9/2010). De bouwvergunning is verkregen in 2011 en vervalt in febr 2012. Het concept van het bufferbekken zal gewijzigd worden en er wordt een nieuwe bouwvergunning aangevraagd in 2012. (gecombineerd project met Aquafin voor afkoppeling van oppervlaktewater).

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
DB 07-04_34			oplossen wateroverlast langsheen de Overnellebeek en Kleine Wetsbeek (Asse)	Asse: Overnellebeek, Kleine Wetsbeek (3de cat)	Asse	nvt				Uitvoeringsfase	svz 2009: Studie uitgevoerd door Ecobooks (juni 2004) - enkele kleine werken werden uitgevoerd (plaatsen van dammen) maar het gebied blijft een risicogebied voor overstromingen. De technische dienst zoekt naar oplossingen voor buffering aan de samenvloeiing van de Kleine Wetsbeek en de Broekebeek maar er werden geen verdere acties ondernomen.
SPOOR 7: Duurzaam drinkwatergebruik											
DB 07-04_A42			watercontracten - watermeesters: scholen met MOS-logo thema water	waterschap	scholen in gemeenten waterschap	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-04_A41			uitvoeren van een wateraudit	waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
Acties Deelbekkenbeheerplan Gaverse Meersen											
P05			Infiltratiegrachten bij N8	Brakel / Lierde / Geraardsbergen / Zottegem	Brakel / Lierde / Geraardsbergen / Zottegem / AWV					Doorlopend	
P04			Opvolgen oplossingen voor de wateroverlast op de Kakebeek (O5163)	Lierde	Lierde					Doorlopend	
P06			Oplossen wateroverlast bij de Broekstraat in Gemeldorp, Broekebeek (O5166)	Lierde	Lierde					Uitgevoerd	Broekebeek in 2009 geruimd in traject 3de categorie. Opvolgen of dit voldoende is.
P07			Oplossingen zoeken voor de wateroverlast in de kern van Deftinge	Lierde	Lierde						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
P08			Oplossen wateroverlast te Sint Maria Lierde (ROG22) thv Eeckhoutdries en Langemunte	Lierde	Lierde					Uitgevoerd	
P09	14. 62	AANLEG VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE TERKLEPPEBEEK (O5197) IN BRAKEL	Onderzoek naar de aanleg van een overstromingsgebied op de Terkleppebeek te Brakel ter hoogte van de Breedstraat en Spinele	Brakel	Provincie Oost-Vlaanderen / Brakel					Studiefase	De Raad van State heeft in 2011 het beroep verworpen. Het PRUP 'Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek' is definitief van kracht. De opzet is om in 2012 de gronden te verwerven (gemeente Brakel) en het uitvoeringsdossier aan te besteden.
P10			Onderzoek naar de aanleg van een overstromingsgebied op de Terkleppebeek (O5197) te Brakel ter hoogte van Lobé en Kremerstraat	Brakel	Brakel					Stil	
P11	14. 64, 14, 65	AANLEG VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE STEENBORREBEEK (O5185), OMLEGGING VAN DE STEENBORREBEEK (O5185)	Nagaan mogelijke oplossingen buffering bij Watering De Gaver	Geraardsbergen	Provincie Oost-Vlaanderen					Uitgevoerd	
P12			Buffering op de Molenbeek (O5160) bij de Lindeveldmolen (kruispunt Watermolenstraat en Populierenstraat)	Lierde	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P13			Stromingsrichting van Gavergracht (O5202) corrigeren	Geraardsbergen	Watering De Gavergracht					Stilgelegd	Is hydraulisch niet noodzakelijk.
P14			Meldingspunt lekkende kranen	Geraardsbergen	Geraardsbergen					Stil	

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
P17			Aanpakken wateroverlast bij N460 ter hoogte van Mont Blanc / Ilva stort	Geraardsbergen	Geraardsbergen / Ninove					Uitgevoerd	De afdekwerken van het Ilva-stort werden aangevat op 1 oktober 2004. Rondom het afgedekte stort is er een gracht aanwezig die afstromend hemelwater en bronwater capteert. Het water dat door het stort sijpelt wordt afgevoerd naar de deponie van Vierzele voor behandeling. Het probleem aan de N460 stelt zich de laatste tijd niet meer. Indien zich in de toekomst toch opnieuw een probleem zou stellen, staat Ilva ervoor open de vraag naar bijkomende grachten of buffering in overweging te nemen.
Acties Deelbekkenbeheerplan Ninoofse Meersen											
P01			Voorzien van retentie en gebruik hemelwater bij sporthal Ninove	Ninove	Ninove					Doorlopend	
P02			BPA Polderkwartier: voorzien van voldoende buffering	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	
P03			Vastleggen van het zuiveringsscenario voor de omgeving van Liefinghe	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	
P07			Onderzoek naar de mogelijkheid tot buffering bij de vijvers van de Molen Ter hagen langsheen de Papenmeersenbeek (O5112)	Gooik	Provincie Vlaams-Brabant						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer
P08			Oplossen wateroverlast bij kruispunt den Dollar	Ninove	AWV					Studiefase	
P09			Onderzoek naar oplossingsscenario voor de wateroverlast in het centrum van Denderwindeke t.h.v. de Lavondelbeek (O5110)	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	
P15			Opvolgen van de uitvoering van de plannen rond Vierhoek	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	
P16			Onderzoek naar oplossingsscenario's voor de wateroverlast bij de Snoekgracht (O5133)	Ninove	Aquafin / Ninove					Uitgevoerd	
P10			Oplossen wateroverlast bij dorpskern Steenhuize (ROG2), Leenbroekbeek (O5125)	Herzele	Herzele					Stil	
P11			Opvolgen effecten bufferstrook en eventueel onderzoek naar oplossingsscenario voor wateroverlast bij Beverstraat	Herzele	Herzele					Doorlopend	
P12			Oplossen wateroverlast aan monding Ransbeek (O5130) (ROG4)	Herzele	Provincie Oost-Vlaanderen / Herzele					Stil	
P14			Oplossen wateroverlast bij Hoezenbroekbeek (B5133, categorie 2) (ROG25)	Gooik	Provincie Vlaams-Brabant					Uitvoeringsfase	Bouwvergunning verleend op 9 augustus 2011. Aanbesteding gebeurd op 30 november 2011. Start der werken voorzien in maart 2012.
P18	14. 67	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE KABBEK (O5129)	Oplossen wateroverlast op de Kabbeek (O5129) bij Aspelare door aanleg van overloopgebied	Ninove	Ninove / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Op 18 april 2011 werd een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Oost-Vlaanderen. Aangezien de aanvraag één bundel betrof voor alle drie de overloopgebieden samen werd gevraagd het bundel op te splitsen in 3 aparte dossiers en een nieuwe aanvraag in te dienen per overloopgebied voor 31 mei 2012. Inmiddels werden er ook nog overlegmomenten met ANB georganiseerd waardoor het concept nog diende aangepast te worden. Het studiebureau d+a consult zal de aangepaste bundels in het voorjaar indienen. Er moeten nog bijkomende terreinopmetingen gebeuren.
P19	14. 66	AANLEG VAN TWEE GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGBIEDEN OP DE BEVERBEEK (O5125)	Oplossen wateroverlast bij woning te Sint-Lievens-Esse	Herzele	Herzele					Stilgelegd	Problemen doen zich niet meer voor.

Actie nr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
P20	14. 66	AANLEG VAN TWEE GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGBIEDEN OP DE BEVERBEEK (O5125)	Aanleggen van buffering op de Molenbeek/Beverbeek (O5125) bij Outer door de aanleg van een overloopgebied	Ninove	Ninove / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Op 18 april 2011 werd een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Oost-Vlaanderen. Aangezien de aanvraag één bundel betrof voor alle drie de overloopgebieden samen werd gevraagd het bundel op te splitsen in 3 aparte dossiers en een nieuwe aanvraag in te dienen per overloopgebied voor 31 mei 2012. Inmiddels werden er ook nog overlegmomenten met ANB georganiseerd waardoor het concept nog diende aangepast te worden. Het studie bureau d+a consult zal de aangepaste bundels in het voorjaar indienen. Er moeten nog bijkomende terreinopmetingen gebeuren.
P21			Oplossen wateroverlast bij ROG7 op de Beverbeek (O5125, categorie 2), langs de Plekkerstraat door de aanleg van een overloopgebied	Ninove	Ninove / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Op 18 april 2011 werd een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Oost-Vlaanderen. Aangezien de aanvraag één bundel betrof voor alle drie de overloopgebieden samen werd gevraagd het bundel op te splitsen in 3 aparte dossiers en een nieuwe aanvraag in te dienen per overloopgebied voor 31 mei 2012. Inmiddels werden er ook nog overlegmomenten met ANB georganiseerd waardoor het concept nog diende aangepast te worden. Het studie bureau d+a consult zal de aangepaste bundels in het voorjaar indienen. Er moeten nog bijkomende terreinopmetingen gebeuren.
P22			Prioritair saneren van de waterbodemp van de Rijt (O5144) in ambtsgebied Watering Idegem-Appelsterre	Geraardsbergen / Ninove	Watering Idegem-Appelsterre					Stil	
P23			Oplossen waterproblemen Nuchterrijte (O5144)	Geraardsbergen	Watering Idegem-Appelsterre					Studiefase	In het najaar van 2011 werd een bestek opgesteld voor een studieopdracht omtrent het verbeteren van de afvoer van overstromingswater uit de Nuchten. Deze studieopdracht zal worden aanbesteed in het voorjaar van 2012,
Acties Deelbekkenbeheerplan Marke											
Algemene acties											
DB 07-07_A30			implementatie decreet integraal waterbeleid - watertoets - oeverzones - waterschap	waterschap	gemeenten, p nvt	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A29			sensibilisatie van verschillende doelgroepen rond principes integraal waterbeleid	waterschap	gemeenten, p nvt	nvt		Doorlopend		Doorlopend	<ul style="list-style-type: none"> ° Verdere verspreiding van brochure 'Wonen langs een waterloop' ° Organisatie studienamiddag over watertoets en IBA-beleid, keuring afval- en hemelwaterinstallaties, toepassing provinciale hemelwaterverordeningen. ° Er werd een herwerkte versie van de brochure 'hemelwater afkoppelen' uitgebracht ° Sensibilisatie 5-meterstrook via publicatie info in "Boer en Tuinder", zomer 2011
SPOOR 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron											
DB 07-07_A1 DB 07-07_2			buffering, infiltratie en hergebruik van hemelwater door doelgroepen bevolking, industrie, landbouw en overheid	waterschap	gemeenten, p nvt	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A3			herwaardering grachtenstelsels	waterschap	gemeenten	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
SPOOR 2: Sanering van afvalwater											
DB 07-07_A6			verbetering waterkwaliteit door maatregelen op lokaal niveau	waterschap	gemeenten	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A7			controle op aansluitingen van hemelwaterputten, rioolaansluitingen, gescheiden afvoer, goede werking IBA's	waterschap	gemeenten	nvt		Doorlopend		Doorlopend	

Actienr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
DB 07-07_4			problematiek Gainebeek-Ruisseau de l'Enfer (Herne)			nvt				Uitgevoerd	Een groot deel van het afvalwater van Edingen werd aangesloten op de collector en de werking van de overstorten werden bijgestuurd. Bovendien heeft de provincie een slibruiming uitgevoerd in 2007. Het probleem van de geurhinder van de Gainebeek is hierdoor merkkelijk verbeterd
DB 07-07_5			sanering van de Kokiane (Herne)			nvt				Studiefase	Project 22.064 'Sanering Kokiane' werd opgenomen in het opgedragen gedeelte (2011) van het VMM OP 2011 – 2015. TP Aquafin project 22.064A "Sanering Kokiane – Van Cauwenberghelaan": goedgekeurd op ABO Denderbekken 17/5/2011
SPOOR 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur											
DB 07-07_A8			onderhoud en inventarisatie van het rioolstelsel op lokaal niveau	waterschap	gemeenten	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_9			lokale knelpunten Galmaarden	Galmaarden	Galmaarden	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_10			lokale knelpunten Geraardsbergen	Geraardsbergen	Geraardsbergen	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_11			lokale knelpunten Bever	Bever	Bever	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_12			lokale knelpunten Herne	Herne	Herne	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_13			lokale knelpunten Gooik	Gooik	Gooik	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_A14			sanering van afvalwaterlozingen op bovenlokaal niveau - verdere uitbouw zuiveringsnetwerk	waterschap		P 1.3			Doorlopend	Doorlopend	zie A68, A70 en A71
SPOOR 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging											
DB 07-07_A15			reductie pesticidengebruik	waterschap	gemeenten,	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_A17			reductie bemesting in de landbouw	waterschap	Vlaams Gewe	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_A18			reductie gebruik strooizout	waterschap	gemeenten,	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-07_A16			reductie sluikstorten / sluiklozen	waterschap	gemeenten,	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
SPOOR 5: Voorkomen en beperken van sedimenttransport naar de waterloop											
DB 07-07_A19			voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop	waterschap	Bever, Galmaarden, Geraardsbergen, Gooik, Herne, Pepingen, Ninove	nvt	nvt			Studiefase	* svz erosiebestrijdingsplannen: goedgekeurd: Galmaarden (27/2/2007), Gooik (1/7/2007), Pepingen (1/7/2007), Ninove (30/7/2009), Geraardsbergen plan in opmaak: Bever, Herne (beide sterk erosiegevoelig) * svz erosiebestrijdingswerken: werken uitgevoerd in Galmaarden (1), Ninove (2), Geraardsbergen * Gooik, Pepingen, Geraardsbergen en Ninove hebben erosiecoördinator * erosiebestrijdingsproject Pajottenland door provincie gestart in 2009
SPOOR 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer											
DB 07-07_A26			actualisatie van de digitale versie van het waterlopenstelsel, opmaak databank met kunstwerken	waterschap	VMM ism provincies, ...	nvt	personeelskost	2007	2012	Uitvoeringsfase	De provincie werkt verder aan de actualisering van VHA. Sinds medio 2006 verwerkt de dienst waterlopen alle afgeleverde machtigingen in de databank. De VMM richtte de VHA-stuurgroep op die er o.a. moet voor zorgen dat de VHA een juridisch-wettelijk statuut van universeel en enig referentiedocument krijgt. In afwachting van het juridisch-wettelijk statuut heeft de provincie in 2011 het geoloket van de gedigitaliseerde atlanten van de waterlopen op haar website gezet.

Actie nr	Nr Actieplan GEOS	Titel actie GEOS	Titel BVR 2011	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	situering	P	raming (€)	BVR 2011-start	BVR 2011-einde	BVR 2011-status (fase)	BVR 2011 - Opm (bij raming, status, timing,...)
DB 07-07_A27			functietoekenning oppervlaktewaterlichamen - onderhoudsplan - beheerplan	waterschap	gemeenten,	nvt	personeelsko	2009		Studiefase	Functietoekenning en afstemming ruimingsbeleid provincie - gemeenten besproken op waterschapsvergadering 2009. Aandacht voor gedifferentieerd onderhoud waterlopen aanwezig in alle bestekken van onderhoudswerken van provincie Vlaams-Brabant. zie ook A27
DB 07-07_A28			bepalen van en uitvoering geven aan prioriteringslijst waterbodemsanering	waterschap		P 1.4 P 2.1				Studiefase	zie A73 en A74
DB 07-07_A31			sanering van vismigratiekelpunten voor waterlopen in beheer van de provincies en gemeenten	waterschap	gemeenten,	nvt		doorlopend		Uitvoeringsfase	Kleine vismigratiekelpunten worden systematisch opgelost tijdens de gewone herstellingswerken aan waterlopen. De provincie Vlaams-Brabant stelde een actieplan op met als doel tegen 2015 minstens 50% van de vismigratiekelpunten op de waterlopen van 2de categorie, uit de databank vismigratie, op te lossen. In het waterschap Marke werden tot nu toe 10 van de 13 knelpunten opgelost. De overige 3 knelpunten op de Hollebeek betreffen private kunstwerken die moeten worden uitgebroken.
DB 07-07_23			uitbouw waarschuwingssysteem - operationeel bekkenmodel Dender	waterschap	VMM	P 0				Uitgevoerd	zie A23
			<u>modellering Mark</u>								
DB 07-07_20			oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering (OWKM) stroomgebied van de Mark	waterschap	VMM	nvt		1997	2002	Uitgevoerd	
DB 07-07_21			uitvoeren acties uit OWKM - oplossen knelpunten wateroverlast stroomgebied Mark	waterschap	VMM	P 0 P 1.4 P 1.1				Studiefase	zie A5, A6, A7
DB 07-07_22			ecologische inventarisatie van het stroomgebied van de Mark	waterschap	VMM	nvt		2000	2003	Uitgevoerd	
			<u>andere lokale plaatsen wateroverlast</u>								
DB 07-07_24			oplossen wateroverlast thv kruispunt Nemerkendries - Hollestraat (Galmaarden)	Galmaarden	Galmaarden	nvt			2006	Uitgevoerd	De rioleringswerken met aanpassing en aanleg nieuwe grachten werd afgerond begin 2006
DB 07-07_25			oplossen wateroverlast te Herne langsheen de Tembroekbeek	Herne: Tembroekbeek	Herne	nvt			2008	Uitgevoerd	De gemeente heeft eind 2008 de onderbuising ter hoogte van betrokken kruispunt opgebroken en vernieuwd door nieuwe betonbuizen. Tijdens onderhoudswerken werd vastgesteld dat deze onderbuising deels was ingezakt en het debiet van de doorstroming daardoor sterk verminderd was.
SPOOR 7: Duurzaam drinkwatergebruik											
DB 07-07_A33			watercontracten - watermeesters: scholen met MOS-logo thema water	waterschap	scholen in gemeenten waterschap	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A32			uitvoeren van een wateraudit	waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	

Bijlage 2: Aandachtspunten inventarisatie en evaluatie van de overstromingen van november 2010

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
1			Het is noodzakelijk om de bevolking te informeren en sensibiliseren over de al dan niet noodzaak van baggeren. Dit zou kunnen door een animatiefilmje via de media te verspreiden. Dit zou op een onafhankelijke manier moeten onderzocht worden. (Ninove, Denderleeuw)	baggeren Dender: communicatie	Dender	W&Z	Uitvoeringsfase	Het Waterbouwkundig Laboratorium werkt momenteel aan een animatie met visuele voorstelling om de slibproblematiek van de Dender (badkuipmodel) aanschouwelijk voor te stellen aan het grote publiek. Naar aanleiding van de wateroverlast in november 2010 en januari 2011 organiseerde W&Z voor de Dendergemeenten op 15 juni 2011 een informatienamiddag over de wateroverlast. Een vervolg op deze informatievergadering vond plaats op 26 januari 2012. Er werden ook twee hoorzittingen georganiseerd voor de bewoners: in Overboelare en Denderleeuw. Dit aandachtspunt (nood aan informatie en sensibilisatie) werd meegenomen.
2			Verschillende steden en gemeenten langs de Dender wensen meer geïnformeerd te worden over het beheer van de waterstanden langs de volledige Dender. (Ninove, Roosdaal, Denderleeuw, Liedekerke)	informatie waterstanden Dender: communicatie	Dender	W&Z	Uitgevoerd	Naar aanleiding van de wateroverlast in november 2010 en januari 2011 organiseerde W&Z voor de Dendergemeenten op 15 juni 2011 een informatienamiddag over de wateroverlast. Een vervolg op deze informatievergadering vond plaats op 26 januari 2012. Er werden ook twee hoorzittingen georganiseerd voor de bewoners: in Overboelare en Denderleeuw. Dit aandachtspunt werd meegenomen.
3	13.30		De keermuur in Ninove zou moeten doorgetrokken worden tot aan het Oeversteekske. Bovendien moet de dijk hersteld worden. (Ninove)	keermuren Dender	Dender	W&Z	Uitvoeringsfase	Voor de keermuren (New Jerseys) in Geraardsbergen, Pamel en Ninove zijn de stedenbouwkundige vergunningen aangevraagd. Verdere uitvoering (via onderhoudspacht) wordt gepland na het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunningen (€ 400.000,00). Dit aandachtspunt werd meegenomen in het overleg met de Dendergemeenten (15/06/2011 en 26/01/2012).
4			In Roosdaal zijn er in de keermuren krimp- en zetvoegen, die zullen moeten worden hersteld. (Roosdaal)	keermuren Dender	Dender	W&Z	Uitvoeringsfase	Dit aandachtspunt wordt meegenomen in het overleg met Roosdaal.
5	13.30		In Roosdaal zou de keermuur op rechteroever moeten verlengd worden tot aan het gemeentelijk overstromingsgebied. (Roosdaal)	keermuren Dender	Dender	W&Z	Uitvoeringsfase	Voor de keermuren (New Jerseys) in Geraardsbergen, Pamel en Ninove zijn de stedenbouwkundige vergunningen aangevraagd. Verdere uitvoering (via onderhoudspacht) wordt gepland na het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunningen (€ 400.000,00). Dit aandachtspunt werd meegenomen in het overleg met de Dendergemeenten (15/06/2011 en 26/01/2012).
6			In Roosdaal is ter hoogte van de Weerstanderskaai 2 de buis met waterslikkers (afvoer naar Dender) gebroken. Dit probleem moet worden nagekeken. Hoe zit het met de terugslagklep op de waterslikkers? (Roosdaal)	waterslikkers Roosdaal	Dender	W&Z	Niet relevant	Probleem op te lossen door Roosdaal.
7			Kunnen de overstromingen van november via het Dendermodel opnieuw geschetst worden? (Denderleeuw, Liedekerke)	Dendermodel	Dender	W&Z, WL	Uitvoeringsfase	W&Z heeft dit aandachtspunt meegenomen in het overleg met het waterbouwkundig Laboratorium.
8			De gemeente Denderleeuw wenst ook beter geïnformeerd te worden over wie beslist hoe de stuwen op de Dender worden geregeld. Dit moet ook duidelijk gecommuniceerd worden met de brandweer en gemeentelijke diensten. (Denderleeuw, Liedekerke)	beheer stuwen Dender: communicatie	Dender	W&Z	Uitgevoerd	Naar aanleiding van de wateroverlast in november 2010 en januari 2011 organiseerde W&Z voor de Dendergemeenten op 15 juni 2011 een informatienamiddag over de wateroverlast. Een vervolg op deze informatievergadering vond plaats op 26 januari 2012. Er werden ook twee hoorzittingen georganiseerd voor de bewoners: in Overboelare en Denderleeuw. Dit aandachtspunt is meegenomen in het overleg met de Dendergemeenten en in de hoorzitting voor de inwoners van Denderleeuw.
9			Dringende onderhoudswerken in Denderleeuw (W&Z werd hier reeds van op de hoogte gebracht): jaagpad Denderleeuw, weggespoelde oevers, afkalvende oevers richting Aalst (Denderleeuw)	dringende onderhoudswerken Dender	Dender	W&Z	Niet relevant	Naar aanleiding van de wateroverlast in november 2010 en januari 2011 organiseerde W&Z voor de Dendergemeenten op 15 juni 2011 een informatienamiddag over de wateroverlast. Een vervolg op deze informatievergadering vond plaats op 26 januari 2012. Er werden ook twee hoorzittingen georganiseerd voor de bewoners: in Overboelare en Denderleeuw. Dit aandachtspunt is meegenomen in het overleg met de Dendergemeenten en in de hoorzitting voor de inwoners van Denderleeuw.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
10			De uitstroom van de Molenbeek Gijzegem (Molenbeek – (VHAG 5958 – O5021)) in de Dender stroomafwaarts van de stuwsuis van Denderbelle, moet vergroten, bij gelegenheid van de aangekondigde bouw van de 1350 Ton-stuwsuis van Denderbelle. (Aalst) Er wordt gesuggereerd het beheer van de klep over te dragen aan de Polder van de Beneden-Dender. (Dendermonde)	aanpassing stuwsuis Denderbelle	Dender, Vondelbeek	W&Z, prov. O-VI	Studiefase	Dit aandachtspunt wordt meegenomen i.k.v. opwaardering Dender naar 1.350 ton tussen Aalst en Dendermonde (A 40 en A 50).
11			Ter hoogte van VPK werden recent werken uitgevoerd aan de dijk tussen de Oude en de Nieuwe Dender. Noordwaarts lijkt de dijk er iets lager te liggen. Klopt dit? (Dendermonde)	dijk Dender thv VPK	Dender	W&Z	Niet relevant	Er werden geen dijkwerken uitgevoerd t.h.v. VPK.
12			In Ninove ligt er langs de Dender (rechteroever) een collector die bij hoge waterstanden voor wateroverlast zorgt in het centrum van de stad. Tijdens de overstromingen van januari heeft men ter hoogte van het boothuis en de Fabelta-site een pomp geplaatst. De stad Ninove vraagt of er een mogelijkheid is om op beide plaatsen een vast pompstation te plaatsen. Of misschien bestaat er een andere oplossing voor dit probleem? (Ninove)	collector langs Dender		Aquafin		
13			De dijk van het recent aangelegde (ca. 10 jaar) gemeentelijk overstromingsgebied op de rechteroever van de Dender (t.h.v. Oude Pastorie) zou best opgehoogd worden zodat de capaciteit ervan kan verhoogd worden. (Roosdaal)	gemeentelijk overstromingsgebied	Dender	Roosdaal		geen info gekregen
14			De wateroverlast in de woningen langs de Nieuwe Kaai en bedrijf De Doncker zou kunnen voorkomen worden door het aanleggen van een buffer. (Roosdaal)		Dender	Roosdaal		geen info gekregen
15			In Roosdaal zou de bestaande dijk tussen het gemeentelijk overstromingsgebied en de woningen langs de Kaaistraat 47 en 49 moeten worden verhoogd. (Roosdaal)		Dender	Roosdaal		geen info gekregen
16	14.59, 14.60, 14.61	A 5, A 6, A 7, A 14, A 78	Het GOG in Sint-Pieters-Kapelle heeft zeker zijn nut gehad, daarna is het toch overtopt. Het GOG bleek zondag al geleegd. Men stelt zich dan ook de vraag of er stroomafwaarts (in de Dendervallei) misschien minder problemen waren geweest indien het GOG wat trager was geleegd. (Herne)	wateroverlast Marke	Marke	VMM	Niet relevant	Er is een doorrekening gebeurd van verschillende scenario's. Hieruit blijkt dat er aan de monding in de Dender geen verschil te merken is tussen de verschillende scenario's. In november 2010 bereikte de Dender in Overboelare een piekdebiet van 120 m³ per seconde, waarvan 20 m³ afkomstig van de Marke. De Marke heeft dus weliswaar een impact op het debiet van de Dender, maar door het dempend effect van de uitgestrekte watermassa in het meest stroomafwaartse deel van het stroomgebied van de Marke zal het effect van deze maatregelen niet meer merkbaar zijn op de Dender.
17	14.59, 14.60, 14.61	A 5, A 6, A 7, A 14, A 78	In de Stationsstraat zijn verschillende woningen getroffen door wateroverlast (21-29) Als mogelijke oplossing ziet de gemeente de aanleg van een dijke achter de woningen in combinatie met een tijdelijk dijke dat tijdens piekmomenten aan de Stationsstraat zou aangelegd worden. Eventueel is een combinatie mogelijk met de ontwikkeling van het Markepad (Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën). (Herne)	wateroverlast Marke	Marke	VMM	Studiefase	In 2012 wordt de ontwerp van het dijke voorzien.
18	14.59, 14.60, 14.61	A 5, A 6, A 7, A 14, A 78	Kan er een nog ernstigere storm gesimuleerd worden zodat men kan inschatten welke gebieden potentieel nog een knelpunt vormen? (Herne)	wateroverlast Marke	Marke	VMM	Studiefase	Het Totaalplan Marke is doorgerekend met de gegevens van november 2010. In de overstromingsrisicobeheerplannen zal gerekend worden met een retourperiode T1000.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
19	14.59, 14.60, 14.61	A 5, A 6, A 7, A 14, A 78	Galmaarden vraagt met aandrang om de plannen om een overstromingsgebied aan te leggen op de Beverbeek te concretiseren. (Galmaarden)	wateroverlast Marke	Marke	VMM	Stil	Uit de scearioanalyse uitgevoerd in het akder van het Totaalplan Marke blijkt dat de eerste prioriteit uitgaat naar bergen op de Marke zelf. Het aanleggen van een overstromingsgebied op de Beverbeek is dus momenteel minder priortair.
20	14.59, 14.60, 14.61	A 5, A 6, A 7, A 14, A 78	A 14 BBP Denderbekken: Verhogen dijkje op de Marke te Galmaarden. De VMM had een voorontwerp van een dijkje dat twee woningen (Nieuwstraat nrs. 11 en 13) zou beschermen. Hiertoe zou een damwand aangelegd worden tussen de Marke en woning nr. 11 met aansluitend een dijkje op de achtertuinen tot aan de opgehoogde grond achter de appartementen. Dit dijkje was ontworpen met een hoogte van 25,20 mTAW. Met een dergelijke storm zou dit dijkje met een halve meter overstroomd zijn. Bovendien is ook de opgehoogde grond nu onder water gekomen, waardoor het concept van een dijkje dat aansluit op de opgehoogde grond niet toepasbaar is. Het ontwerp zal bijgevolg opnieuw moeten geëvalueerd en bijgestuurd worden. De gemeente Galmaarden dringt er op aan deze actie terug bovenaan de agenda te plaatsen. Ook een bijkomende bescherming van de overzijde van de Nieuwstraat (o.a. Smatch) dringt zich op. (Galmaarden)	wateroverlast Marke	Marke	VMM	Studiefase	zie Aandachtspunt 17
21	14.59, 14.60, 14.61	A 5, A 6, A 7, A 14, A 78	De gemeente Galmaarden had graag wat meer informatie m.b.t. de evolutie van de waterstanden van de Marke voor die bewuste periode. Op basis van de grafiek van de gemeenten waterstanden opwaarts de stuw in Viane lijkt het dat 1) de hoogtemeter niet in staat was de maximaal bereikte waterstanden op te meten? en 2) er tweemaal een belangrijke terugval was van de opgemeten waterstanden. Werden op die momenten de stuwdeuren geopend? Of stond het water te hoog en was de hoogtemeter op die momenten ook niet in staat om de juiste hoogte te meten? (Galmaarden)	wateroverlast Marke	Marke	VMM	Niet relevant	Op de Marke hebben de stuwen gedurende de wateroverlastperiode continu plat gelegen. Waarschijnlijk is de terugval van de opgemeten waterstanden gewoon te wijten aan de gevallen neerslag in die periode.
22			Voor de Driscaertmolen is er nood aan bijkomend onderzoek m.b.t. de waterhuishouding rond de molen. Volgens de eigenaars is de monding van de bypass te dicht bij de molen zelf en creëert deze overstromingen stroomafwaarts de molen. (Galmaarden)	Driscaertmolen	Marke	VMM	Niet relevant	Uit berekeningen met het model van de Marke blijkt dat de bypass geen invloed heeft op de waterpeilen stroomafwaarts de Driscaertmolen.
23			De Marke dient geruimd te worden tussen de Eetveldemolen en het Baljuwhuis: op bepaalde plaatsen is de Marke hier nog nauwelijks 30 cm diep. (Galmaarden)	ruimen Marke	Marke	VMM	Niet relevant	Uit metingen van VMM AOW in de loop van 2011 blijkt dat er geen slib is.
24	29?		Er zou duidelijkheid moeten zijn over het debiet dat vanuit de Marke in de Dender stroomt. (Geraardsbergen)	debiet Marke	Marke	VMM	Niet relevant	Op het meest afwaartse deel van de Marke staat er een limnigraaf. In november 2010 bereikte de Dender in Overboelare een piekdebiet van 120 m³ per seconde, waarvan 20 m³ afkomstig van de Marke.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
25			De duiker (Waterblokbeek - Hollandsebeek (VHAG 6404 - B5235) onder het kruispunt Peverstraat – Kasteelstraat is te klein. De gemeente Gooik zal deze op korte termijn vervangen. (Gooik)		Marke	Gooik	Uitgevoerd	De duiker werd vervangen in augustus 2011.
26			De duiker (waterloop VHAG 6404) onder de Peverstraat t.h.v. woning nr. 10 is te klein. De gemeente Gooik zal dit verder onderzoeken. (Gooik)		Marke	Gooik	Stil	Nog geen actie ondernomen. Nog te bekijken. Geen acuut gevaar.
27			De gemeente Lierde vraagt zich af of er opwaarts de Opstaldries nog een bijkomend overstromingsgebied kan worden aangelegd op de Pachtbosbeek (5954 – O5160). (Lierde)	OG Pachtbosbeek	Gaverse Meersen	VMM, prov. O-VI	Stil	Maatregel staat momenteel niet op het meerjarenprogramma van de provincie Oost-Vlaanderen
28			De burgemeester van Brakel vraagt vorming over de werking van de sluisen. (Brakel)	vorming werking sluisen	bekken	waterbeheerders	Niet relevant(WenZ, prov. O-VI)	Niet relevant (WenZ, prov. O-VI)
29			Ter hoogte van de Triepstraat moest de N42 worden afgesloten. De onderdoorgang onder de N42 vormt er een knelpunt. (Lierde)	knelpunt N42	Gaverse Meersen	prov. O-VI		Bevoegde instantie voor eventueel vergroten duiker is AWV
30			De potentiële buffermogelijkheid (stuurschui/vernaving) op de Papenmeersbeek (VHAG 6044 - B5112) – stroomopwaarts de Ninoofse-steenweg zou verder moeten onderzocht worden door de provincie Vlaams-Brabant. (Gooik)	OG Papenmeersbeek	Ninoofse Meersen	prov. VI-Br	Stil	Wordt onderzocht in het kader van de ruilverkaveling Gooik - nog taakverdeling tussen provincie en RVK vastleggen (opmeting - modellering)
31			De mogelijkheid om de oude bedding van de Molenbeek (VHAG 6108 - B5130) in te schakelen als bypass om op die manier de Letterbeek te ontlasten zou verder moeten onderzocht worden door de provincie Vlaams-Brabant. (Gooik)	bypass Letterbeek	Ninoofse Meersen	prov. VI-Br	Stil	Wordt onderzocht in het kader van de ruilverkaveling Gooik
32			De duiker onder de Terlostraat aan de Hoezenbroekbeek (VHAG 6181 - B5133) is te klein. De provincie Vlaams-Brabant zou dit verder moeten opvolgen. (Gooik)	duiker Hoezenbroekbeek (Terlostraat)	Ninoofse Meersen	prov. VI-Br	Niet relevant	Duiker onder Terlostraat is voldoende groot (breedte 1,95 m x hoogte 0,90 m) de overige overwelvingen hebben maximaal een diameter 1,0 m)
33			Aan het wateroverlastprobleem in Kakebeke kan verholpen worden indien het Aquafinproject "PS + PL Kakebeke" uitgevoerd is. Dit project werd on hold gezet wegens het uitblijven van een erosieproject. Dit zou moeten bekeken worden met de gemeente en de erosiecoördinator. (Lierde)	Aquafinproject 'PS + PL Kakebeke'	Gaverse Meersen	Aquafin, Lierde	Uitvoeringsfase	Project 20.331 'PS + PL Kakebeek' (IP 2004) en gemeentelijk projecten O205128A/B (aansluiting vuilvrucht en herprofilering Kakebeek), waarbij het project al is uitgevoerd, maar de pompen zijn uit het pompstation gehaald omwille van de grote erosieproblemen. Het pompstation werkt dus niet m.a.g. dat de vuilvrucht (110 IE) nog steeds loost in de Kakebeek, met klachten van omwonenden tot gevolg. Het betreffende erosieproject ligt reeds enkele jaren stil omwille van het feit dat de pachter van de landbouwpercelen niet akkoord gaat met het nemen van eventuele erosiebestrijdingsmaatregelen. De gemeente Lierde heeft de opdracht gegeven aan het studie bureau Arcadis om de mogelijkheid van onteigening te onderzoeken. De eigenaar van de percelen zou akkoord zijn met een onteigening.
34			Gemeentestraat: 20 woningen getroffen. Aquafin wil er een bufferbekken aanleggen op Molenbeek – Kalsterbeek (afkoppelingsproject Marktweg). (Geraardsbergen)	Aquafinproject 'Afkoppelen Marktweg'	Gaverse Meersen	Aquafin	Stil	Het geplande bufferbekken op de Molenbeek is een ingreep die onderdeel uitmaakt van een projectvoorstel om de wateroverlast tijdens zomerbuien in de Marktweg op te lossen. Het effect van dit bekken op langdurige winterbuien is niet gekend. Om uit te maken of het geplande bufferbekken impact kan hebben op de winterwateroverlast in de Gemeentestraat, dient verduidelijkt te worden waar deze woningen zich bevinden en of deze woningen getroffen werden door water afkomstig vanuit de Molenbeek – Kalsterbeek, en zo ja, op welke manier.
35			Het probleem in de Karmelietenstraat – Polderstraat – Kattestraat heeft te maken met het feit dat het water van de Hunnegemeersen in de collector terecht komt, die het niet meer kan slikken. Volgens de brandweer Geraardsbergen zou een mogelijke oplossing eruit kunnen bestaan dat men de Kortelakebeek afkoppelt van de collector van de Polderstraat laat instromen. (Geraardsbergen)	wateroverlast Karmelietenstraat - Polderstraat - Kattestraat	Gaverse Meersen	Aquafin	Stil	Een collector dient niet als afvoerkanaal van beken en waterlopen. Er zal worden onderzocht of er verbindingen bestaan tussen de Kortelakebeek/Oude Dender en de collector, en zo ja, zullen de nodige projecten geïnitieerd worden om deze verbindingen te supprimeren. Verder zal onderzocht worden of het plaatsen van tijdelijke of mobiele pompen de wateroverlast vanuit de riolering, veroorzaakt door een te hoge waterstand van de Dender waardoor via de overstorten een te hoog waterpeil in de riolering gecreëerd wordt, kan terugdringen.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
36			In overleg met de eigenaars van de woningen in de Letterbeekstraat nr. 40 & 42 zullen individuele beschermingsmaatregelen worden onderzocht: 1) Het plaatsen van een terugslagklep of afsluitkraan op de riolering, aangezien deze rechtstreeks met de beek verbonden is. 2) Het aanleggen van een dijk rond de woning. (Gooik)	wateroverlast Letterbeekstraat	Ninoofse Meersen	Gooik	Studiefase	Maatregelen zijn te nemen door de particulieren (privaat domein). De gemeente Gooik heeft wel contact opgenomen met de rioolbeheerder 'Riobra' om woningen aan te sluiten op riolering. Zal gebeuren/verder bekeken worden bij de uitvoering collectorwerken TP 20.280. Dan wordt er riolering aangelegd in de straat. Vermoedelijke start der werken voor deze collector is nov 2012.
37			Op de Moensbroekbeek (6505 – O5104) zijn er verschillende schotten, die (in bepaalde gevallen door burgers) manueel bediend worden. Men heeft echter geen totaalzicht op de bediening. De stad Ninove vraagt zich af hoe dat beter kan beheerd worden. (Ninove)	beheer schotten Moensbroekbeek	Ninoofse Meersen	prov. O-VI	Stil	Autonoom stadsbedrijf heeft zich geëngageerd om de schuiven te bedienen en toezicht erop te houden. De stad Ninove oefent de eerstelijnszorg uit en dient na te gaan of de stand van de schuiven niet door particulieren wordt gewijzigd. De provincie Oost-Vlaanderen zal nagaan of de schuiven beter kunnen worden beveiligd.
38			Volgens de stad Ninove zou er opwaarts het overstromingsgebied aan de Edingsesteenweg nog een tweede overstromingsgebied moeten komen. (Ninove)	OG Moensbroekbeek	Ninoofse Meersen	prov. O-VI	Stil	Maatregel staat momenteel niet op het meerjarenprogramma van de provincie Oost-Vlaanderen
39			Op de Dommelbeek (VHAG 6008 - O5095) is er een wachtbekken gepland, maar nog niet uitgevoerd. Nadat de Aquafincollector in de Kerkstraat in Ninove aangelegd is, zou men bekijken of het wachtbekken een oplossing kan bieden. (Ninove)	wachtbekken Dommelbeek	Ninoofse Meersen	prov. O-VI	Stil	knelpunt wordt opgelost door plaatsen van betere infrastructuur en nauwer toezicht: zie BVR 2011 - actie P37 dbbp Middendender
40			De Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zou moeten gemodelleerd worden. Aangezien de waterloop provinciegrensoverschrijdend is, stelt zich de vraag wie dit zal trekken. (Vlaams-Brabant)	modellering 6044 - O5130 - B5130	Ninoofse Meersen	prov. O-VI, prov. VI-Br	Stil	zie aandachtspunt 30. Maatregel staat momenteel niet op het meerjarenprogramma van de provincie Oost-Vlaanderen
41		P7	Op de Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zouden bijkomende buffermogelijkheden moeten gezocht worden. De bestaande vijvers ten zuiden van de Oude Molen in Terhagen zouden hiervoor kunnen geoptimaliseerd worden. (Vlaams-Brabant)	OG 6044 - B5130	Ninoofse Meersen	prov. VI-Br, Gooik	Stil	Wordt onderzocht in het kader van de ruilverkaveling Gooik - nog taakverdeling tussen provincie en RVK vastleggen (opmeting - modellering)
42			Het wachtbekken aan de Edingsesteenweg heeft geen noodoverlaat. Er zal een noodoverlaat moeten voorzien worden, die onder de Edingsesteenweg zal komen. (Ninove)		Ninoofse Meersen	Ninove	Stil	AWV heeft enkel de bermen van de gewestweg hersteld. Er werd geen noodoverlaat voorzien. Aangezien het hier tevens een waterloop van 2 ^e categorie betreft zal deze aangelegenheid samen met de provinciale overheid moeten uitgeklaard worden.
43			Stand van zaken afkoppelingsproject Korrestraat – Eikestraat. (Herzele)	Aquafinproject 'afkoppelen Korrestraat - Eikestraat'	Ninoofse Meersen	Aquafin	Stil	Het afkoppelingsproject is gerelateerd aan de bouw van een bufferbekken (capaciteit 18.300 m ³ - opp. 1ha90a) langsheen de N42 waarbij het talud van de gewestweg als dijk zou fungeren. Het gemeentelijk afkoppelingsproject (dat niet (meer) gelinkt is aan een bovengemeentelijk project) zou pas uitgevoerd worden na de aanleg van het bufferbekken.
44			Het pompstation van Aquafin t.h.v. Bloemendaal 15 op de Wijsbeek zorgt hier voor problemen nadat een weide stroomafwaarts iets werd opgehoogd bij uitvoering van een Aquafinproject (pompstation). Deze weide zou terug moeten worden afgegraven. (Vlaams-Brabant)	ophoging weide Bloemendaal 15	Ninoofse Meersen	Aquafin	Stil	Het is niet duidelijk of de weide stroomafwaarts zou opgehoogd zijn bij uitvoering van het Aquafinproject. Wel duidelijk is het feit dat het maaiveldpeil in de weide stroomafwaarts t.h.v. de beek hoger is dan in de zone die verder van de beek af ligt. Door de weide t.h.v. de beek af te graven, kan het water bij heel hoge waterstanden gemakkelijker afgevoerd worden, waardoor het waterpeil t.h.v. het pompstation iets zou kunnen zakken. De overstromingen zijn dermate uitgestrekt (zie antwoord op laatste vraag), dat het afgraven van de weide alleen echter niet voldoende is. Er zijn besprekingen met de Provincie Vlaams-Brabant nodig om na te gaan welke maatregelen er dienen genomen te worden. Zie figuur van de watertoetskaart – overstromingsgevoeligheid in de omgeving van het PS Akrenstraat. Bij de overstromingen in november was het volledige lichtblauw gekleurde gebied ten zuiden van Bloemendaal effectief overstromd, en liep het water over de weg naar het gebied ten noorden van Bloemendaal.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
45	14.70	P12	De gemeente Denderleeuw is sterk vragende partij om actie P12 'Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (O5093) ten zuidwesten van Iddergem om wateroverlast ter hoogte van Bakergem op te lossen' opgenomen in het dBBP Midden-Dender, verder uit te werken. (Denderleeuw)	OG O5093	Midden-Dender	prov. O-VI	Studiefase	
46			Er is bijkomende buffering noodzakelijk op de Molenbeek (VHAG 6269 – O5078) om ergere problemen in de toekomst te voorkomen. De gemeente Haaltert stelt voor om de weide stroomopwaarts Anderenbroek de linkerover in te schakelen. Deze weide ligt wel iets hoger dan de tuinen op rechteroever. Dit zou verder onderzocht moeten worden door de provincie Oost-Vlaanderen, de gemeente wil dit project eventueel initiëren. (Haaltert)		Midden-Dender	prov. O-VI	Stil	Maatregel staat momenteel niet op het meerjarenprogramma van de provincie Oost-Vlaanderen
47			De provincie Oost-Vlaanderen zou een traject van de Molenbeek – Graadbeek (VHAG 5957 – O5061) moeten ruimen (ter hoogte van de samenvloeiing met de Samelaardbeek en de waterloop VHAG 6010 – O5075a). (Aalst)	ruimen 5957 - O5061	Midden-Dender	prov. O-VI	Doorlopend	onderhoudswerken
48			De buis in de overwelling van de Molenbeek-Vogelzangbeek (VHAG 5986 - O5093) in Herlinckhove is kapot, dit moet verder onderzocht worden door de provincie Oost-Vlaanderen. Er moet bekeken worden of de overwelling niet gesupprimeerd kan worden. (Haaltert)	onderhoud overwelling 5986 - O5093	Midden-Dender	prov. O-VI	Stil	
49			De gemeente is sterk vragende partij voor het afkoppelingsproject Lindestraat. (Denderleeuw)	Aquafinproject 'afkoppelen Lindestraat'	Midden-Dender	Aquafin, VMM	Niet relevant	Het bovengemeentelijk rioleringsproject 22.316 'Sanering Waterlede' werd opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2012. Dit project heeft echter geen noemenswaardige invloed op de wateroverlast.
50			De stad Aalst gaat de duiker onder de Koebrugstraat vernieuwen. Deze zou te klein zijn voor het debiet van de Molenbeek (VHAG 5957 – O5061). (Aalst)	vernieuwen duiker Koebrugstraat	Midden-Dender	Aalst	Uitvoeringsfase	De duiker onder de Koebrugstraat is ontworpen, goedgekeurd en aanbesteed. De uitvoering is gepland in het voorjaar 2012 (zodra de omleiding op de werf Moorsel Dorp (die langs de Koebrug loopt) wordt opgeheven).
51			Sinds de aanleg van de GOG's in Erpe-Mere zou men ter hoogte van Bataaf Molenbeek – Ter Erpenbeek (5953 – O5021) te maken hebben met ernstigere problemen. De gemeente Herzele vraagt te onderzoeken of het mogelijk is om stroomopwaarts nog bijkomend een overstromingsgebied te voorzien. (Herzele)	OG Molenbeek (E-M) 5953 - O5021	Molenbeek (E-M)	VMM, prov. O-VI	Stil	Het vulpeil van de GOG's in Erpe-Mere is reeds lager ingesteld geweest omwille van de Bataaf. Er zou eerst duidelijkheid moeten zijn over hoe de afwatering aan de Bataaf in elkaar zit.
52			VMM zou aan de hand van de modellering van de Molenbeek kunnen nagaan of: 1) bypassing op de Kegelmolen of ter hoogte van de Onegem (voorstel OW-Aalst) zin heeft. Bij de wateroverlast in 2002 werd ter hoogte van de Overmolen in de Blektestraat te Hofstade een 200m lange noodbeek in een bos omheen de Kegelmolen en de aanpalende gebouwen gegraven. Deze noodbeek werd zo gegraven dat zij enkel water afvoert wanneer de Molenbeek een te hoog peil bereikt. Het effect van deze toenmalig getroffen maatregelen zou grondiger moeten onderzocht worden. 2) er extra buffering nodig is, stroomopwaarts (bovenop de 3 bestaande buffers). 3) er iets kan gedaan worden in de zones te Lede en te Aalst waar de Molenbeek buiten haar oevers treedt en overloopt naar het bekken van de Torensbeek - 5027. De relatie die tussen de Molenbeek – Ter Erpenbeek (VHAG 5953 – O 5021) en de Torensbeek – Sasbeek – Dorebeek (VHAG 6051 – O5027) ontstaat bij piekdebieten zou beter moeten onderzocht worden. (Aalst)	bijkomende OG, relatie Molenbeek - Torensbeek	Molenbeek (E-M)	VMM	Studiefase	In 2012 zal een detailstudie opgestart worden waarbij de verschillende waterlopen in het stroomafwaartse deel van de Molenbeek zullen gemodelleerd worden.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
53			De stad Aalst is vragende partij om meer zicht te krijgen op het verloop van de waterstanden van de Molenbeek – Ter Erpenbeek tijdens de bewuste dagen in november. (Aalst)	informatie waterstanden Molenbeek (E-M): communicatie	Molenbeek (E-M)	VMM	Uitgevoerd	De toepassing www.hydronet.be geeft toegang tot alle actuele en historische meetgegevens geregistreerd door de verschillende oppervlaktewatermeetnetten voor het operationeel waterbeheer van de VMM. Al deze gegevens zijn vrij raadpleegbaar en downloadbaar in verschillende formaten.
54			De gemeente Erpe-Mere vraagt aan VMM Afdeling Operationeel waterbeheer volgende vragen m.b.t. waterberging in het stroomgebied van de Molenbeek – Ter Erpenbeek verder te onderzoeken: 1) Is de capaciteit van de aangelegde wachtbekkens voldoende groot? 2) Werden de wachtbekkens op het juiste moment gevuld? 3) Zijn er nog buffermogelijkheden verder stroomopwaarts de Molenbeek – Ter Erpenbeek, voorbeeld op de bovenlopen op het grondgebied van Zottegem? 4) Zijn er nog buffermogelijkheden op de zijlopen van de Molenbeek – Ter Erpenbeek? Voornamelijk volgende twee waterlopen zorgen voor heel wat bijkomend debiet op de Molenbeek – Ter Erpenbeek: Holbeek (vanuit Woubrechtgem) VHAG 6167 – O5036 en Holbeek (vanuit Heldergerm) VHAG 6336 – O5034. (Erpe-Mere)	bergen	Molenbeek (E-M)	VMM	Stil	De capaciteit van de GOG's in Erpe-Mere is voldoende groot voor een storm met een retourperiode T50. De storm in november 2010 was zwaarder. De wachtbekkens werden op het juiste moment gevuld, maar de capaciteit was te klein voor een dergelijk zware storm. Wat buffering hogerop betreft zal VMM geen initiatieven meer nemen voor het einde van de looptijd van het bekkenbeheerplan. Dit neemt niet weg dat lokale waterbeheerders hiertoe geen initiatieven kunnen nemen.
55			De provincie Oost-Vlaanderen dient te onderzoeken wat er precies vanaf zondagmiddag op de Torensbeek is gebeurd en waarom het gabarriet van de benedenloop niet volledig benut werd. (Aalst)	scenario Torensbeek	Molenbeek (E-M)	prov. O-VI	Studiefase	VMM AOW heeft analyse uitgevoerd - Na overleg VMM AOW, stad Aalst en provincie is afgesproken dat de stad Aalst eerst een aantal opmetingen uitvoert, daarna worden verdere afspraken gemaakt.
56			Er zou samen met AWV moeten bekeken worden of de afwateringsgrachten langs de Arestraat kunnen aangepast worden. Mogelijks wordt deze gewestweg overgedragen aan de gemeente. Dit is ook een erosieprobleem. (Herzele)	bergen/erosie	Molenbeek (E-M)	Herzele	Studiefase	Er wordt samen met AWV onderzocht onder welke voorwaarden het talud van de N42 als dijklichaam kan gebruikt worden.
57			De oevers van de Holbeek (VHAG 6167 – O5036) in de Neerwegstraat zijn door de aanpalende eigenaars te nauw afgezet, waardoor het gabarriet te beperkt is. De wateroverlast is ook te wijten aan het erosieprobleem. Dit zou moeten bekeken worden met de gemeente en de erosiecoördinator. (Herzele)	bergen/erosie	Molenbeek (E-M)	Herzele		geen info gekregen
58			Grachten ter hoogte van de wachtbekkens zouden dringend moeten geruimd worden. (Ternat)	ruimen	Bellebeek	VMM	Stil	De beheerder van deze grachten is wellicht de gemeente Ternat zelf.
59			De dijk van het wachtbekken op de Hunselbeek - Bellebeek (VHAG 5956 – B5086) moet hersteld worden. De gemeente Roosdaal vraagt of de capaciteit van het wachtbekken wel voldoende groot is. (Roosdaal)	herstel dijk/capaciteit wachtbekken	Bellebeek	VMM	Stil	De dijk is hersteld. Bij de opmaak van het overstromingsrisicobeheerplan moet bekeken worden of de capaciteit van dit wachtbekken voldoende groot is.
60			Voor de bypass aan de Bellebeek zijn geen afspraken gemaakt m.b.t. het onderhoud, dit moet dringend uitgeklaard worden. (Affligem)	onderhoud bypass Bellebeek	Bellebeek	VMM	Niet relevant	De stuw werkt automatisch. VMM staat in voor het onderhoud van de bypass.
61			Volgende mogelijke oplossingen om ondermeer de wateroverlastproblemen in de Affligemsestraat in Liedekerke op te lossen zouden verder onderzocht moeten worden door VMM – AOW: 1) Zijn er langsheen de Bellebeek voldoende bufferbekkens? Hebben deze een voldoende capaciteit? Worden deze bufferbekkens op een efficiënte manier gevuld en geleidigd? Hierover is overleg noodzakelijk tussen VMM en de betrokken gemeenten Ternat, Affligem en Liedekerke. 2) Het aanleggen van een dam rond de huizen in de Affligemsestraat t.h.v. de inkokering aan de monding van de Bellebeek. (Liedekerke)	bergen/dam Affligemsestraat	Bellebeek	VMM	Studiefase	Deze zaken zullen worden bekeken bij de opmaak van het overstromingsrisicobeheerplan van de Bellebeek.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
62			Opwaarts de Klapscheutmolen zou er mogelijkheid zijn om bijkomend te bufferen. Er zal een voorstel worden gedaan aan de provincie om de hogerop gelegen vijvers als wachtbekken in te schakelen. (Ternat)	wachtbekken Klapscheutmolen	Bellebeek	prov. VI-Br	Studiefase	Topografische opmetingen in uitvoering.
63			Aan de oever van de Hunselbeek moeten er ter hoogte van de Stampmolenstraat beschermstenen aangebracht worden door de provincie Vlaams-Brabant. Men is hiervan reeds op de hoogte. (Roosdaal)	onderhoud Hunselbeek (Stampmolenstraat)	Bellebeek	prov. VI-Br	Uitvoeringsfase	Herstellingswerken zullen uitgevoerd worden in het kader van het lopende onderhoudsprogramma.
64			De Klapscheutbeek (6380 – B5100) is ter hoogte van de Klapscheutstraat overwelfd over een afstand van ongeveer 40 meter. Via een Aquafinproject zal de overwelling worden weggenomen en wordt de waterloop terug in haar oorspronkelijke bedding gelegd. De gemeente vraagt zich wel af wat de gevolgen zullen zijn verder stroomafwaarts. (Ternat)	stroomafwaarts gevolgen aquafinproject	Bellebeek	Aquafin	Uitvoeringsfase	Het wegnemen van de overwelling zal gebeuren in het kader van een gemeentelijk project 'Wegenis- & rioleringswerken Doel-, Massestraat - deel B' (GIPnr.: B208242B). Dit project is gecombineerd met het Aquafinproject 'De Montstraat - Doelstraat – Drogeweidestraat' (projectnr.:97.280). Het effect van het herstellen van de beek naar haar oorspronkelijke bedding dient door de gemeente onderzocht te worden, gezien de aanpassingen ten laste van de gemeente uitgevoerd worden.
65			De dijk van het wachtbekken op de Hunselbeek – Bellebeek in Borchtlombeek (VHAG 5956 – B5086) is doorgebroken. De doorsteek van een Aquafincollector zou hier voor een zwak punt in de dijk hebben gezorgd. (Ternat)	aquafincollector dijk wachtbekken Borchtlombeek	Bellebeek	Aquafin	Niet relevant	Dit probleem is niet gekend bij Aquafin. Er is nog geen vraag van de beheerder van het wachtbekken hierover aan Aquafin gesteld.
66			De capaciteit van het wachtbekken op de Kleine Beek (VHAG 6458 – O5004) is te beperkt wegens dichte begroeiing. (Lebbeke)	wachtbekken Kleine Beek	Vondelbeek	VMM	Stil	De capaciteit van het wachtbekken op de Kleine Beek is te beperkt en moet vergroot worden.VMM zal hiervoor geen initiatieven nemen voor het einde van de looptijd van het bekkenbeheerplan.
67			De wateroverlastproblemen ter hoogte van Eeksken – Klein Antwerpenstraat zijn te wijten aan de overstroming van het wachtbekken ter hoogte van een doorsteek voor landbouwers. De gemeenten Lebbeke, Buggenhout en Opwijk hebben een beheersovereenkomst afgesloten om het wachtbekken te beheren. Hierbij zou de dijk ter hoogte van de doorsteek kunnen worden opgehoogd. (Lebbeke)	wachtbekken Klein Antwerpenstraat/Eeksken	Vondelbeek	VMM	Stil	Het GOG was vol. Er zal eens moeten bekeken worden of de doorsteekeventueel kan opgehoogd worden. Om opwaarts problemen te voorkomen worden wachtbekkens toch niet maximaal gevuld.
68			De constructie om van de Vondelbeek (na laatste wachtbekken) te lozen richting Denderbellebroek is te klein. Er zou eens moeten onderzocht worden met het OWKM wat het effect is op de peilen opwaarts indien men op deze plaats een grotere ontwateringsconstructie zou installeren. (Lebbeke)	constructie Vondelbeek Denderbellebroek	Vondelbeek	VMM		geen info gekregen
69			Er zou nog bijkomende ruimte voor waterberging moeten gezocht worden in het deelbekken van de Vondelbeek. (Lebbeke, Dendermonde)	bergen	Vondelbeek	VMM		geen info gekregen
70			Het maximaal niveau van het water in het wachtbekken op de Vondelbeek afwaarts de Broekstraat-Eeksken is hoger dan het overstort van de riolering. Dit moet samen met VMM bekeken worden. (Buggenhout)	max. peil wachtbekken Borekstraat-Eeksken	Vondelbeek	VMM	Stil	Zolang de capaciteit van de pompen voldoende groot is, vormt dat geen probleem. Het is momenteel niet duidelijk of er eventueel een probleem was met de werking van de terugslagklep. Dit zou samen met Aquafin kunnen bekeken worden, waarbij nagegaan wordt of er naar aanleiding van de wateroverlast problemen waren in het betreffende rioleringsstelsel.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
71			Naast het huis in de Lange Breestraat 11 en onder de straat is de Klokbeek (VHAG 6466 – O5004a) overwelfd, respectievelijk een diameter van 1 m en 60 cm. Volgens de bewoners is deze diameter te klein waardoor het water opstuwt. Daarenboven heeft men opwaarts de overwelfing een pallet in de waterloop gebracht om het meer afwaartse centrum te vrijwaren. Volgens de gemeente zou een opwaarts wachtbekken op grondgebied Opwijk een oplossing kunnen zijn. De oever van de Klokbeek opwaarts de Lange Breestraat is ingevallen en zou moeten worden hersteld door de provincie Oost-Vlaanderen. (Lebbeke)	Klokbeek	Vondelbeek	prov. O-VI	Stil	
72		actie-90	Bontegem (overtopping Pasbeek): De gemeente vraagt zich af of er op grondgebied Moorsel een bijkomend wachtbekken kan voorzien worden. Een andere mogelijkheid zou zijn om de rechteroever (richting Moorsel) te verlagen en de linkeroever te verhogen. (Lebbeke)	wachtbekken Pasbeek (6156 O 5047)	Vondelbeek	prov. O-VI, Lebbeke	Stil	Maatregel staat momenteel niet op het meerjarenprogramma van de provincie Oost-Vlaanderen
73	14.71	actie-87	Aan de Opwijksestraat zijn er wateroverlastproblemen die onder andere te wijten zijn aan een onvergunde overwelfing op de Nijverseelbeek (5006, 2 ^{de} cat.) op grondgebied Opwijk. In Lebbeke is er in 2011 een omlegging van de Nijverseelbeek voorzien (Aquafin project). (Lebbeke)	overwelfing Nijverseelbeek (6438 - O5006 - B5006)	Vondelbeek	prov. O-VI, prov. VI-Br, Aquafin	Stil	Vooraleer de overwelfing kan worden weggenomen moet er eerst bijkomende buffering voorzien worden stroomopwaarts de Nijverseelbeek (cfr modelleringsstudie). Project omlegging Nijverseelbeek is voorzien op het budget 2012 van de provincie Oost-Vlaanderen. Het Aquafinproject 22.050 'Sanering Klein Antwerpen - Lindeken en afkoppeling zijloop Heibeek in Grote Snijderstraat' zou samen worden uitgevoerd met het verwijderen van de overwelfing en het rechttrekken van de Nijverseelbeek richting de Borstbeek.
74	22	actie-152	De provincie Oost-Vlaanderen zou het traject van de Porrebeek (VHAG 6062 – O5022) tussen de Ijsbroekbeek (VHAG 6170 – O5024) en de Grotebeek (VHAG 6062 – O5022) moeten ruimen. (Aalst)	ruimen Porrebeek (6062 - O5022)	Vondelbeek	prov. O-VI	Stil	
75			Aan Fonteinje – Mottekenstraat kampt men met een terugkerend wateroverlastprobleem ter hoogte van de samenvloeiing van waterlopen 5011 (2de cat.) en 5009 (2de cat.). (Lebbeke)		Vondelbeek	prov. O-VI	Stil	
76	22		Het is lang geleden dat de Provincie de Spechtmeersbeek (VHAG 6109 – O5025) nog geruimd heeft. Hierdoor kan de waterloop van 3 ^{de} cat. VHAG 6165 – O5025d bij wateroverlast moeilijk lozen. (Lede)	ruimen Spechtmeersbeek (6109 - O5025)	Vondelbeek	prov. O-VI	Stil	
77			In overleg met de gemeente Haaltert moet de mogelijkheid onderzocht worden om opwaarts het overstort Dreef een bergbezinkingsbekken te voorzien om op die manier minder vervuild water in de Kloputbeek (VHAG 5967 – O5054) te laten stromen. Dit zou de gemeente toelaten om afwaarts dat overstort een groter bufferbekken op de waterloop te bouwen en op die manier de Kloputbeek afwaarts minder te belasten. (Haaltert)	bergbezinkingsbekken Kloputbeek (5967 - O5054)	Vondelbeek	Aquafin, VMM	Stil	Er is vanuit de gemeente een vraag gekomen om opwaarts de overstort Dreef een bergbezinkingsbekken te voorzien om op die manier minder vervuild water in de Kloputbeek te laten stromen. Dit zou de gemeente toelaten om afwaarts dit overstort een groter bufferbekken op de waterloop te bouwen en op die manier de Kloputbeek afwaarts minder te belasten. Nu is het water dat overstort volgens de gemeente te vervuild om in een open bufferbekken te stockeren.
78			Het gebeurt vaak dat elektriciteitskasten en –cabines onder water komen te staan. De gemeenten zouden bij het afleveren van de stedenbouwkundige vergunning meer moeten overwegen om elektriciteitskasten en –cabines hoger te plaatsen. (Lebbeke)		bekken	Lebbeke	Doorlopend	

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
79			Het overstort op de collector aan de Grote Snijdersstraat – Kleine Snijdersstraat – Hof Ter Varentstraat is te klein. (Lebbeke)	capaciteit collector	Vondelbeek	Aquafin, VMM	Niet relevant	Het overstort is gebouwd i.k.v. het Aquafinproject 95.486. Als doorvoerleiding van het overstort naar de beek zijn 5 leidingen diameter 300 mm voorzien. Die leidingen staan sterk onder druk. De dikte van de overstortende laag is relatief hoog (bij een tweejaarlijkse bui is dit 30 cm), maar dit is nog niet abnormaal. Dergelijke wateroverlastproblemen doen zich echter voor tijdens de zomeronweders en niet bij minder intense maar langdurige winterneerslag.
80			De 3 m-zone langs de waterlopen is vaak bebouwd. De bevolking zou hierover kunnen gesensibiliseerd worden via het stadsmagazine. (Dendermonde)	sensibilisatie 3m-zone	bekken	Dendermonde	Doorlopend	Een publicatie in het stadsmagazine is nog niet gebeurd. Wel zal de stad binnenkort samen met de provincie een bewonersvergadering organiseren voor de ingelanden van het stroomgebied van de Schoonaardebeek. Dan gaan beide besturen aan de bewoners voorstellen welke werken ze gaan uitvoeren (provincie: ruiming en oeverversterking; stad: vernieuwen van duikers). In het laatste deel van de presentatie zal aan de inwoners uitgelegd worden dat ze de derde partner zijn in het verhaal en zullen hun wettelijke verplichtingen overzichtelijk gepresenteerd worden. Hierbij zal niet allen het verbod op bouwen in de 3 m-zone aan bod komen, maar ook het gebruik van pesticiden waardoor de oevervegetatie verdwijnt en de stabiliteit van de oevers aangetast wordt.
81			Water stroomopwaarts de Ravenstraat bufferen en lozen via een met de Ravenstraat parallel nieuw te graven gracht die loost in de Dapperbeek (VHAG 6393 - O5.007). (Buggenhout)	bufferen Dapperbeek (6393 - O5007)	Vondelbeek	Buggenhout	Studiefase	Er is een studiebureau aangesteld. Het dossier is in ontwerp
82			Een overstort plaatsen op het laagste punt in private grachten. (Buggenhout)		Vondelbeek	Buggenhout	Niet relevant	Een oplossing zou geweest zijn de riolering te laten overstorten op het laagste punt in privé-grachten. Dit is niet meer mogelijk door het verlenen van een verkavelingsvergunning.
83	4		Om de oorzaken van de wateroverlast aan te pakken moet nog veel meer gefocust worden op het ophouden van hemelwater aan de bron. Iedereen (particuliere burgers, landbouw- en natuursector, openbare besturen,...) zal zijn steentje moeten bijdragen. Daarom moet er maximaal ingezet worden op een stimulerend beleid. De landbouwsector kan hieraan meewerken door de akkers vóór de winter, indien de weersomstandigheden gunstig zijn, niet-kerend te bewerken en een groenbedekker in te zaaien. Door een goed bodembeheer toe te passen, kan de infiltratie van regenwater in de bodem vergroot worden. Ook kan er vanuit de natuursector nog veel meer aandacht gaan naar de ecosystemendiensten van natuurgebieden, waarbij gebruik gemaakt wordt van hun sterk bufferend effect. Momenteel worden er voor de habitatrictlijngebieden instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd. De oppervlakte doelen die hierbij geformuleerd zullen worden voor de aanwezige en aangewezen habitattypes kunnen een bijdrage leveren om meer hemelwater vast te houden. Zo bijvoorbeeld kan bosuitbreiding een belangrijke meerwaarde betekenen dankzij de sponsfunctie die bossen hebben. Ook het herstel van het bocagelandschap, waarbij kleine landschapselementen behouden of aangebracht worden, helpen mee de erosiebestrijding ondersteunen. Zeker in het overstromingsgevoelige Denderbekken zal hieraan de nodige aandacht moeten worden gegeven.	vasthouden	bekken		Doorlopend	Actie 4 van het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 van de CIW omvat het uitwerken van financiële instrumenten die het vasthouden van water aan de bron en het hergebruik van water en de infiltratie van water financieel belonen en/of ondersteunen en/of voordeliger maken ten opzichte van versneld afvoeren. Hierbij worden zowel de mogelijkheden tot heffingen als subsidiëring bekeken. Dit omvat ook het actief ondersteunen en cofinancieren van lopende projecten, die de lokale waterbergende capaciteit verhogen (bv. natuurinrichtingsprojecten met structuurherstel waterlopen, aanleg bufferstroken, graven van poelen en laantjes, bovenstrooms vasthouden via knipconstructies, enz.).

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
84	25		Er is nood aan duidelijke communicatie vanuit een gecentraliseerd informatiepunt die de overkoepelende informatie van de verschillende waterbeheerders omvat. Van deze website zou er een simultane website moeten bestaan die enkel toegankelijk is voor hulpdiensten.	portaal-site crisiscommunicatie	bekken		Uitvoeringsfase	Actie 25 van het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 van de CIW omvat het ontwikkelen van een portaal-site crisiscommunicatie. Onder de vlag van de CIW wordt een portaal-site en informatieplatform opgericht voor crisiscommunicatie bij (dreigende) overstromingen i.s.m. alle waterbeheerders en de hulp- en crisisdiensten bij steden en provincies. In eerste fase zal de portaal-site ontwikkeld worden die voor alle onbevaarbare en bevaarbare waterlopen samen het overzicht van het overstromingsgevaar aangeeft via een uniforme categorie (kleurencode). Contactinfo over de verantwoordelijke beheerders van infrastructuur wordt ter beschikking gesteld. In afwachting van de ingrijpende aanpassingen aan de onderliggende bestaande systemen zal bij aanklikken ter hoogte van deze meetpunten nog doorverwezen worden naar de huidige websites www.overstromingsvoorspeller.be en www.waterstanden.be . Na uitvoering van de aanpassingen aan de onderliggende systemen zal het intern informatiesysteem kunnen vorm gegeven worden wat technisch haalbaar is tegen eind 2012.
85	16		Afstemming van de afvoerstrategie en het beheer (vullen/leggen) van de wachtbekkens tussen de verschillende waterbeheerders is noodzakelijk.		bekken		Studiefase	Actie 16 van het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 van de CIW omvat de verdere uitbouw van een afstandsbewakingsstelsel van de VMM. Door ook de infrastructuur op lokale waterlopen te automatiseren en aan te sluiten op het afstandsbewakingsstelsel van de grotere onbevaarbare waterlopen is het mogelijk om hier voor de gewenste modernisering van het waterbeheer te zorgen. Tevens kan voor een betere afstemming gezorgd worden tussen de sturing van lokale waterlopen en de grotere onbevaarbare waterlopen. Uitwisselbaarheid van noodzakelijke basisinformatie van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen is hierbij essentieel. In aansluiting op de vernieuwing van het afstandsbedieningssysteem in de oostelijke gewesthelft, zal op middellange termijn ook in de westelijke gewesthelft een nieuw (en uniform) afstandsbedieningssysteem voor de aldaar aanwezige gecontroleerde overstromingsgebieden in gebruik kunnen genomen worden.
86	29, 40		Er is nood aan grensoverschrijdende afspraken en samenwerking.		bekken		Doorlopend	Actie 29 van het Globaal evaluatierapport overstromingen 2010 van de CIW omvat de opmaak van een gezamenlijk wiskundig model met het Waals gewest van ondermeer de Dender. Volgens actie 40 van het Globaal evaluatierapport overstromingen november 2010 van de CIW zullen er grensoverschrijdende afspraken gemaakt worden ivm de overstromingsproblematiek. In het Intergewestelijk Overleg Waterwegen en in de Internationale Schelde- en Maascommissies (IMC en ISC) dienen verdere afspraken gemaakt te worden onder meer mbt de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling van afvoersvoorspellingen. Bestaande datatransfers tussen deze diensten en het dept. MOW-WL dienen hiertoe verder uitgebouwd. Ook met de Waalse beheerders van de bovenlopen van oa. de Dender, Marke, Jeker, Demer, Dijle en Zenne zullen de verdere afspraken gemaakt worden.
87	12	A 2	Er is nood aan een gebiedsdekkende zoektocht naar ruimte voor water. Deze zoektocht moet zich richten op volledige stroomgebieden, en moet over de verschillende categorieën waterlopen en dus bevoegdheden heen reiken.		bekken		Stil	Dit zal verder worden bekeken in aanloop naar de volgende generatie waterbeheerplannen. De taakstelling voor wat betreft de noodzakelijke ruimte voor water, gedifferentieerd op bekkenniveau zal verder vorm krijgen bij de voorbereiding van de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen.

Aandachtspunt-nr	link GEOS	link BBP	Aandachtspunt	Aandachtspunt (verkort)	Situering	Initiatiefne mer/ met uitvoering belast	Status	Toelichting
88	31.2		Er is nood aan een geactualiseerde lijst met contactgegevens van de verschillende betrokkenen (waterbeheerders, provinciale crisiscel, ...).		bekken		Uitgevoerd	In 2011 heeft het bekkensecretariaat Denderbekken het document <i>Wie is wie in het Waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken</i> opgemaakt. Het geeft een overzicht van de bevoegdheidsverdeling van de waterlopen met telkens de contactgegevens van de verantwoordelijken. Ook andere instanties die mogelijks betrokken moeten worden bij het crisisoverleg zijn opgenomen, net zoals de gecontroleerde overstromingsgebieden en wachtbekken en de kritieke waterbeheersingsinfrastructuur en kunstwerken in het Denderbekken. Via een bijgevoegde kaart van het Denderbekken wordt in één oogopslag duidelijk wie waar bevoegd is. Ook de belangrijkste contactgegevens zijn op de kaart opgenomen. <i>Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer</i> is een dynamisch document en zal periodiek aangepast worden.
89	49, 50		Er is nood aan een evaluatie van het watertoetsinstrument. Door de waterbeheerders wordt quasi nooit een negatief advies verstrekt i.k.v. de watertoets. De voorwaardelijk gunstige adviezen worden te weinig opgevolgd.		bekken		Uitgevoerd	Op 14 oktober 2011 heeft de Vlaamse Regering het gewijzigde besluit van het watertoetsinstrument goedgekeurd. De aanpassing van het besluit komt er na een evaluatie van de watertoets door de CIW in mei 2010 en een bijkomende evaluatie na de overstromingen van november 2010 en januari 2011. Het besluit treedt in werking vanaf 1 maart 2012. Op die dag zal ook een nieuw online watertoetsinstrument beschikbaar zijn waarmee kan nagegaan worden of er advies moet gevraagd worden. Over deze webapplicatie worden opleidingen georganiseerd voor vergunning- en adviesverleners in februari en maart 2012.
90			Het zou interessant zijn om te onderzoeken of er een gewestelijk RUP voor de ganse Dendervallei kan opgemaakt worden. Daarin zouden dan gebieden worden afgebakend die bouwvrij moeten blijven.		bekken		Studiefase	Onder leiding van de heer gouverneur A. Denys en op vraag van minister J. Schauvliege is het Interbestuurlijk Overleg Denderbekken (IBO) opgericht. Dit is een overlegplatform, parallel aan het bekkenbestuur, met ondermeer vertegenwoordiging van het kabinet van minister J. Schauvliege, H. Crevits en P. Muytters. Op de laatste vergadering van het IBO d.d. 13 september 2011 werd een tweesporenbeleid voorgesteld m.b.t. de aanpak van wateroverlast met enerzijds acties die op korte termijn kunnen uitgevoerd worden en anderzijds acties waarvan de uitvoering in een ruimer kader en strategische visie dient ingepast te worden. De opmaak van een gewestelijk RUP kadert in dit tweede spoor. Het bekkenbestuur Denderbekken onderschrijft de vraag tot opmaak van een gewestelijk RUP voor de Dendervallei. Op de vergadering d.d. 16 mei 2011 werd besloten dat de opmaak van een gewestelijk RUP voor de Dendervallei noodzakelijk is om vlug en grondig werk te maken van effectieve aanpak van de wateroverlast in het Denderbekken.
91	10	A 20	Actie A 20 BBP omvat het evalueren van in overstromingsgebied gelegen bebouwing in het Denderbekken waarvoor aankoop/onteigening eventueel de meest aangewezen oplossing is i.h.k. van de wateroverlast. Om deze actie te kunnen uitvoeren is er draagvlak op alle niveaus nodig.		bekken		Uitvoeringsfase	Uitvoering actie is begrepen in de opmaak van ORBP per stroomgebied. Zie ook A 19. In 2011 werd door WenZ een notariële procedure opgestart voor de aankoop van 9 woningen in Overboelare die gelegen zijn in overstromingsgevoelig gebied.
92			Overpompen van water tijdens crisismomenten zou meer in overleg moeten gebeuren.		bekken		Doorlopend	Zie ook aandachtspunt 88. Met behulp van het document <i>Wie is wie in het Waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken</i> kunnen waterbeheerders, lokale besturen en hulpdiensten elkaar beter bereiken en onderlinge afspraken maken.
93			Er moet nagedacht worden op welke manier vrijwilligers nog veel meer kunnen ingezet worden tijdens crisismomenten zoals overstromingen. Zo zouden landbouw- of andere bedrijven pompen kunnen uitleenen. Vrijwilligers kunnen ingeschakeld worden in de lokale crisisstructuur en preventief voorzien in een verzekeringspolis. Verder kan de eerstelijns aanpak geoptimaliseerd worden (verdeling zandzakjes, raadgevingen aan burgers, zelfredzaamheid stimuleren, opvolgen overstromingsvoorspeller).		bekken		Doorlopend	

Bijlage 3: Stand van zaken OP-projecten Denderbekken

Bekken van de Dender

A 68 Uitvoering van de saneringsprojecten (collectoren, persleidingen, pompstations, prioritaire rioleringen,...) binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma t.e.m. Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.

Initiatiefnemer / met uitvoering belast: VMM, Aquafin
Thema: Oppervlaktewaterkwaliteit
Raming: 52.448.426

Deze actie omvat volgende investeringsprojecten:

		<i>Stand van zaken</i>	<i>Actuele raming</i>
95446B	Collector Haaltert deel Stationstraat tot aansluiting Collector Kerksken	Uitgevoerd	641.737 €
95488B	Aansluiting Voorde - Paardeveldstraat tot Wilderstraat	Uitgevoerd	1.564.050 €
98259	Collector Roosdaal fase 3	Uitgevoerd	3.334.059 €
20025	Aansluiting Ressegem	Uitgevoerd	523.798 €
20123	Geraardbergsestraat	TP-fase	101.869 €
20424	Collector Metersbeek	Uitgevoerd	1.035.644 €
20644	PL langs Lenniksestraat (Gooik)	TP-fase	203.926 €
20961	Aansluiting Braamland	Uitgevoerd	519.560 €
20964	Aansluiting Stationsstraat	Uitgevoerd	652.656 €
20968	Collector Molenbeek Moorsel tot Meldert	Uitgevoerd	3.966.258 €
20973B	Sanering Zijpbeek	Uitgevoerd	911.867 €
20973C	Sanering Zijpbeek, deel N9	Uitgevoerd	22.813 €
21148C	Collector Graanmarkt (vanaf Oudstrijdersplaats tot Oude Kaaistraat)	Uitgevoerd	768.213 €
95445B	Collector Kerksken aansluitend op collector Kampstraat	Uitgevoerd	6.803.611 €
96241A	Collector Teralfene	Uitgevoerd	661.835 €
96241B	Collector Essene	Uitgevoerd	711.462 €
20026	PS + PL Molenstraat te Herzele	TP goedgekeurd	383.280 €
20196A	Collector Kleine Wijtsbeek (Deel A)	Uitgevoerd	742.993 €
20196C	Collector Kleine Wijtsbeek (Deel B - Gentsessteenweg)	Uitgevoerd	14.556 €
20199B	Collector Wilde Beek	TP goedgekeurd	3.115.761 €
20645B	PS +PL en effluentgracht KWZI Gooik - Oetingen	In uitvoering	791.537 €
20965A	Aansluiting Wolfsgracht (deel A)	Uitgevoerd	599.578 €
20965B	Aansluiting Wolfsgracht (deel B : RWA-afvoer)	Uitgevoerd	117.794 €

20974	Collector Molenbeek tot Asse-Ter-Heide	Uitgevoerd	1.839.284 €
21344	Collector Kapellemeersen - Roeveld - Ressebeke	TP goedgekeurd	2.447.551 €
20001	Collector Gudula	Uitgevoerd	2.410.111 €
20188	Riolering Muggebeek	Uitgevoerd	967.932 €
20294	Riolering Hollebeekstraat-Wouterbosweg	TP goedgekeurd	337.006 €
20495	Aansluiting Heuvelstraat	Uitgevoerd	1.443.122 €
20962	Aansluiting Ninoofsesteenweg (Schipdaal)	TP goedgekeurd	263.825 €
20963A	Collector Sint-Ulrikskapelle	Uitgevoerd	863.265 €
20963C	Collector Bekkerzeel	Uitgevoerd	468.714 €
20971	Verbindingsriolering Pontweg-Grote Baan	Uitgevoerd	749.947 €
21703B	Riolering naar KWZI Galmaarden - Heystraat	Uitgevoerd	739.015 €
94455	Collector Steenhuize aansluitend op RWZI St. Antelinks	Opgelet	405.900 €
94455H	Collector Steenhuize aansluitend op RWZI St. Antelinks	Uitgevoerd	490.587 €
96476	Beverstraat (Sint - Antelinks)	Opgelet	307.635 €
96476H	Beverstraat (Sint - Antelinks)	Uitgevoerd	369.654 €
97271	Aansluiting Akrenbos of kleinschalige zuivering	Uitgevoerd	1.713.026 €
98282	J.B. Callebautstraat - Coucklaan	Uitgevoerd	560.989 €
20331	PS + PL Kakebeek	Uitgevoerd	362.778 €
20192	Sanering Eizeringen	TP goedgekeurd	2.252.862 €
21486A	Aansluiting Bleregemstraat & Domentveltstraat	Uitgevoerd	165.611 €
21486B	Aansluiting Bleregemstraat & Domentveltstraat, deel N9	In uitvoering	357.014 €
20144	Dikkelindestraat-Langemunt	Uitgevoerd	1.054.770 €
20512A	Collector Majoor Van Lierdelaan - Grote Weg	In uitvoering	2.189.825 €
21846A	Aansluiting Sint-Lievens-Esse	Uitgevoerd	1.260.569 €
21846B	Aansluiting Sint-Lievens-Esse (vervroegd deel)	Uitgevoerd	83.150 €
21904	Verbindingsriolering Ninovesteenweg - collector linkeroever	In uitvoering	2.619.333 €
21936	Optimalisatie rioleringsstelsel	Uitgevoerd	361.798 €
20280	Collector Molenbeek - Letterbeek	TP goedgekeurd	4.859.718 €
21062	Optimalisatie Leopoldstraat	TP goedgekeurd	87.884 €
20765	Collector Smeerebbe - Vloerzegem - Fase 2	TP goedgekeurd	1.768.627 €
21625	Aansluiting Zwaanstraat - Muylebeekstraat	TP goedgekeurd	666.191 €
21963	Pompstation + persleiding Strijlandstraat	TP goedgekeurd	675.027 €
22050	Sanering Klein Antwerpen - Lindeken en afkoppeling zijloop Heibeek in Grote Snijderstraat	TP goedgekeurd	1.254.485 €
20000	Aansluiting Tinnenhoek - Terhagen	TP goedgekeurd	3.088.921 €

20479	Collector Mespelare - Oudegem	TP-fase	1.491.112 €
20647	Collector Hoezenbroekbeek - Letterbeek	TP-fase	981.908 €
97280	De Montstraat - Doelstraat - Drogeweidestraat	TP goedgekeurd	1.380.655 €
20421	Aansluiting Molenstraat (Baardegem)	TP goedgekeurd	1.357.596 €
21343	Aansluiting Geraardsbergsestraat	TP goedgekeurd	356.499 €
21760	Aansluiting Edingsesteenweg	TP goedgekeurd	165.211 €
22056	Aansluiting Liezebeekwijk - Ninoofsesteenweg	TP goedgekeurd	514.586 €
20478	Riolering Hof ter Varentstraat	TP-fase	696.359 €
21961	PS en PL Grote Weg	TP-fase	753.027 €
21984A	Renovatie PS Mottedries en aansluiting Processiewege	Indicatief geprogrammeerd	319.377 €
94478AH	Aansluiting Buizemontstraat - Molenstraat	Indicatief geprogrammeerd	1.276.966 €
20330	PS + PL Holmanstraat	Indicatief geprogrammeerd	861.792 €
21985	PS + PL Doornstraat	Indicatief geprogrammeerd	1.076.475 €
20194	Afleiding Vogelzangbeek en aansluiting op collector Iddegem - Denderhoutem	Indicatief geprogrammeerd	1.842.662 €
21989	PS + PL Roeselarestraat	Indicatief geprogrammeerd	306.307 €

A 69 Uitvoering van de projecten voor bijkomende KWZI's en voor de optimalisatie van bestaande RWZI's binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma t.e.m. Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.

Initiatiefnemer / met uitvoering belast: VMM, Aquafin
Thema: Oppervlaktewaterkwaliteit
Raming: 10.793.756

Deze actie omvat volgende investeringsprojecten:

		<i>Stand van zaken</i>	<i>Actuele raming</i>
96706	KWZI Lebbeke - Rooien	Uitgevoerd	257.113 €
20645A	KWZI Gooik - Oetingen	In uitvoering	1.074.999 €
96403HA	RWZI Heldergem (Hernomen project)	Uitgevoerd	2.551.844 €
96403HB	Toevoerleiding RWZI Heldergem	Uitgevoerd	137.635 €
96712	KWZI Ninove - Rendestede	In uitvoering	317.592 €
20963B	KWZI Asse - Bekkerzeel	Uitgevoerd	669.156 €
21703A	KWZI Galmaarden - Heystraat	TP goedgekeurd	96.926 €
94402	RWZI Sint-Antelinks	Uitgevoerd	1.342.562 €
20685	KWZI Sint-Lievens-Esse	TP goedgekeurd	770.078 €

20775	KWZI Plankebeek	TP goedgekeurd	931.125 €
21964	RWZI Gooik - Letterbeek	TP goedgekeurd	1.745.899 €
22027	Renovatie RWZI Ninove	In uitvoering	1.544.999 €
21637	RWZI Liedekerke (2de fase)	In uitvoering	5.329.402 €
20766	KWZI Galmaarden-Waarbeke	TP goedgekeurd	797.800 €
22064	Sanering Kokiane	TP goedgekeurd	1.772.909 €
21636	RWZI Sint-Maria-Lierde (2de fase)	Indicatief geprogrammeerd	342.002 €
20411	KWZI Wolvenhoek	Indicatief geprogrammeerd	691.437 €

A 70 Uitvoering van de bovengemeentelijke afkoppelingsprojecten binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma 2006-2011 t.e.m. Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012 om verdunning van het rioleringsstelsel tegen te gaan.

Initiatiefnemer / met uitvoering belast: VMM, Aquafin
Thema: Oppervlaktewaterkwaliteit
Raming: 1.878.784

Deze actie omvat volgende investeringsprojecten:

		<i>Stand van zaken</i>	<i>Actuele raming</i>
20967	Afkoppelen oppervlaktewater Schoubroek-Kerrebroek	Uitgevoerd	1.278.960 €
21761	Afkoppeling Fabriekstraat	Uitgevoerd	39.232 €
21762	Afkoppeling Pastinakenstraat	Uitgevoerd	61.224 €
21849	Afkoppeling gracht Losweg	Uitgevoerd	396.786 €
21852	Afkoppeling grachten Aalstsesteenweg	Uitgevoerd	131.458 €
21905	Afkoppeling Albertlaan	Uitgevoerd	205.035 €
21986	Afkoppeling Melkbos - Lopertje	Uitgevoerd	182.892 €
22067	Afkoppeling grachtinlaten oostelijk deel Sint-Martens-Bodegem en Wijk Driehofvelden	TP goedgekeurd	1.091.524 €
22070	Afkoppeling grachtinlaat en waterloop Keerstraat - Krieburgstraat	In uitvoering	1.085.207 €
21987	Afkoppeling Keukenstraat - Nederhasseltstraat	TP-fase	134.299 €
22069	Afkoppeling grachtinlaat Kleemstraat - Loddershoeke	Indicatief geprogrammeerd	444.513 €
22113	Afkoppeling Klapstraat - Heremanstraat	Indicatief geprogrammeerd	124.276 €
22158	Afkoppeling Osbroekpark	Indicatief geprogrammeerd	242.586 €

Bijlage 4: Advies Bekkenbestuur IP 2011

nota

Advies van het bekkenbestuur op de investeringsprogramma's 2011 van de waterbeheerders in het Denderbekken

DEN BB 2011-12-19

1 Juridisch kader

Volgens het Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27 § 2 heeft het bekkenbestuur tot taak een "advies uit te brengen aan de overheden die bevoegd zijn voor het vaststellen ervan over:

- *ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen met een rechtstreekse invloed op de watersystemen;*
- ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen inzake openbare rioleringen en groot- en kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties."

Het bekkenbestuur heeft dus onder meer tot taak een **advies** uit te brengen over de ontwerpen van investeringsprogramma's (IP's) met een rechtstreekse invloed op de watersystemen. Het gaat om de IP's van de verschillende waterbeheerders binnen een bekken.

2 Aanpak en doel advisering

Binnen de CIW werd gezocht naar een oplossing die maximaal invulling geeft aan de adviesbevoegdheid van het bekkenbestuur, met een maximale meerwaarde voor het integraal waterbeleid en met een minimale bijkomende werklust voor het bekkenbestuur. De aanpak hiervan werd door de **CIW op 8 mei 2008** goedgekeurd. Op basis van een evaluatie van deze adviesverlening heeft het CIW op **14 december 2010** een aantal wijzigingen aan deze aanpak goedgekeurd.

2.1 Algemene afspraken van de advisering van de IP's

De volgende algemene afspraken gelden hierbij:

- Goedgekeurde investeringsprogramma's worden voorgelegd ter voorbereiding van het advies vanuit het bekkenbestuur (cf. conformiteit IWB)
- Enkel projecten/plannen/investeringen met een rechtstreekse invloed op het watersysteem worden ter advies voorgelegd. De initiatiefnemer bepaalt zelf wat werken met een rechtstreekse invloed op het watersysteem zijn en zal indien een project een rechtstreekse invloed op het watersysteem heeft, dit ter advisering worden voorgelegd aan het bekkenbestuur. Indien de initiatiefnemer in het IP dat voor advies wordt voorgelegd geen onderscheid gemaakt heeft, moeten de bekkensecretariaten, in overleg met de initiatiefnemer, beslissen welke investeringsprojecten ze zullen adviseren.
- Onderhouds- en instandhoudingswerken worden niet ter advies voorgelegd aangezien deze meestal een beperkte impact hebben op het watersysteem en vaak ad hoc dienen te gebeuren omwille van noodwendigheid.
- Er dient teruggekoppeld te worden over het advies van het voorgaande jaar.

2.2 Doel van de advisering van de IP's

De bekkenbesturen beoordelen de goedgekeurde IP's door na te kijken of:

- 1. de acties en maatregelen uit de voorliggende IP's kunnen kaderen binnen de globale visie opgenomen in de (deel)bekkenbeheerplan(nen);**
- 2. de geplande acties en maatregelen uit het (deel)bekkenbeheerplan(nen) of i.k.v. de speerpuntgebieden uit de stroomgebiedbeheerplannen wel of niet in zijn opgenomen en/of gepland staan op het indicatief meerjarenprogramma en/of administratief voorbereid worden;**

3. er aanbevelingen met betrekking tot de uitvoering van de projecten en/of werken gegeven kunnen worden vanuit een integrale kijk op het bekken zodat de afstemming met andere waterbeheerders gegarandeerd is (cf. toelichting ABO/BB);

Om de effectiviteit van het advies te verhogen is het nodig een toetsingskader te hebben. Hiervoor is een planning van de acties en maatregelen uit het (deel)bekkenbeheerplan(nen) noodzakelijk.

Hiertoe maken de waterbeheerders de (niet-technische samenvattingen van de)¹ relevante delen van de definitieve IP's over aan de bekkenbesturen, samen met een overzicht van de acties en maatregelen die administratief worden voorbereid maar waarvoor nog geen investeringen gepland zijn. Als het bekkenbestuur deze informatie heeft, kan het advies wel nuttige informatie bevatten die misschien niet direct in de volgende IP's verwerkt kan worden maar wel in de daaropvolgende IP's, bv. door meer administratieve voorbereiding aan de betrokken acties of maatregelen te voorzien.

Daarnaast staat het de waterbeheerder vrij om ook zijn indicatief meerjarenprogramma aan het bekkenbestuur te bezorgen. De acties en maatregelen hierin worden op zich niet geadviseerd maar dienen enkel en alleen ter informatie bij de advisering van het reeds goedgekeurd IP. Dit om bv. te vermijden dat geadviseerd wordt dat een bepaald project prioritair moet uitgevoerd worden, terwijl dat reeds voorzien was op de interne planning van de waterbeheerder. Daarenboven kunnen waterbeheerders daardoor hun noodzakelijke investeringswerken beter afstemmen op het meerjarenprogramma van andere waterbeheerders.

2.3 Advisering van selectie van investeringsprogramma's

Informatie over volgende investeringswerken wordt aan het bekkenbestuur bezorgd:

- Investeringsprogramma van nieuwe investeringsprojecten (aan te besteden) op waterlopen van 1ste categorie (VMM-AOW);
- De niet-technische samenvattingen van de investeringsprogramma's m.b.t. de investeringswerken aan waterwegen (inclusief de havens) met een daadwerkelijke ruimtelijke en ecologische impact (MOW);
- Overzicht van de geplande investeringswerken op waterlopen van 2de categorie (provincies);
- Investeringsprogramma's voor buitengewone werken van verbetering of van wijziging van onbevaarbare waterlopen (polders en wateringen);
- Jaarbegroting met betrekking tot de natuurinrichtingsprojecten (ANB-VLM);
- Investeringsprogramma's van drinkwatermaatschappijen en waterketenbedrijven m.b.t. de drinkwaterproductie, voor zover zij een impact hebben op het watersysteem.

2.4 Timing en praktische uitwerking van de adviesverlening

2.4.1 Timing

Idealiter wordt de **advisering van alle IP's** voorzien in de **periode eind mei-eind juni** (of half juli of september afhankelijk van de planning van de vergaderingen van het BB). Op dit moment zijn de goedgekeurde IP's van de verschillende waterbeheerders voor het lopende jaar voorhanden en is men nog niet gestart met de administratieve voorbereiding van het IP van het volgende jaar.

2.4.2 Verzamelen van informatie

De lokale waterbeheerders (provincies, waterketenbedrijven, polders en wateringen, havenbedrijven) worden bevroegd door de bekkensecretariaten en de Vlaamse waterbeheerders (o.a. VMM-AOW, W&Z, De Scheepvaart, ANB-VLM) via hun vertegenwoordigers in de WGBW (met name een bevraging via twee kanalen).

De volgende gegevens worden hierbij opgevraagd:

- de **relevante delen van het definitieve IP**, eventueel in de vorm van **niet-technische samenvattingen per project**;

¹ Vanuit het beleidsdomein MOW wenst men niet het integrale IP, maar enkel een niet-technische samenvatting van het IP voor te leggen.

- een **overzicht van de acties en maatregelen die administratief worden voorbereid** maar waarvoor nog geen investeringen gepland zijn (voorheen werd dit niet expliciet gevraagd);
- indien beschikbaar het **indicatief meerjarenprogramma** (de waterbeheerder is hierbij vrij dit al dan niet te bezorgen).

Daarnaast kan het bekkensecretariaat nog eventuele bijkomende en specifieke vragen richten aan de waterbeheerder (cfr planning van de acties en maatregelen uit het (deel)bekkenbeheerplan(nen)).

2.4.3 Opmaak van het advies

Het bekkensecretariaat bereidt het advies voor in overleg met het ambtelijk bekkenoverleg. Het advies wordt opgemaakt op basis van de aangeleverde informatie door de waterbeheerder. Bij onduidelijkheden over de aangereikte informatie koppelt het bekkensecretariaat terug met de waterbeheerder.

De elementen zoals hierboven aangehaald (zie 2.1. Doel van de advisering) worden in het advies behandeld. De acties en maatregelen uit het indicatief meerjarenprogramma worden op zich niet geadviseerd maar dienen enkel en alleen ter informatie bij de advisering. Daarbij houdt de adviesverlener rekening met het feit dat een meerjarenprogramma een zeer dynamische gegeven is.

2.4.4 Toelichting op ABO en/of BB van IP en/of indicatief meerjarenprogramma

Aan de waterbeheerders wordt de mogelijkheid geboden om op het ABO en/of BB hun ingediende IP en/of indicatief meerjarenprogramma te komen verduidelijken en de geplande belangrijkste onderhoudswerken te overlopen. Het is belangrijk dat er een moment is waarop er van gedachten gewisseld kan worden over de IP's. De waterbeheerders krijgen hierdoor een forum om hun IP aan alle andere partners toe te lichten. Hierbij worden de leden van ABO/BB duidelijk in kennis gebracht van de geplande projecten in het bekken en is er ruimte voor het beantwoorden van eventuele vragen en kan er afstemming gebeuren tussen verschillende waterbeheerders. Deze gedachtewisseling kan het advies ook voeden.

2.4.5 Goedkeuring van het advies

Het bekkenbestuur keurt het ontwerpadvies van het ABO goed na eventuele aanpassingen. Het bekkensecretariaat maakt op aangeven van het bekkenbestuur het advies over aan de waterbeheerder met de vraag rekening te houden met de inhoud van het advies en dit door te vertalen in het volgende IP. Hiervoor wordt aan elke waterbeheerder die geadviseerd werd een specifieke brief gericht waarbij de adviesnota in bijlage wordt toegevoegd.

3 Terugkoppeling Advies bekkenbestuur IP 2010

Bij controle van het advies dat vorig jaar door het bekkenbestuur werd uitgebracht (op 14 april 2010 voor de provincie Oost-Vlaanderen, provincie Vlaams-Brabant en de Polder van de Benedendender en op 21 oktober 2010 voor W&Z en VMM-AOW) naar aanleiding van de investeringsprogramma's stelt het bekkenbestuur het volgende vast. Het Bekkenbestuur heeft aan elke waterbeheerder het advies bezorgd met de vraag de aanbevelingen door te vertalen in het volgende IP. Op deze brief is vanuit de waterbeheerder geen reactie gekomen en is bijgevolg vaak ook geen doorvertaling van deze aanbevelingen in de voorliggende IP's of meegestuurd meerjarenprogramma's terug te vinden. Het huidig advies is dan ook veelal een herhaling van de aanbevelingen die in voorgaande IP-adviezen waren opgenomen.

4 Advies bekkenbestuur IP 2011

De volgende waterbeheerders stelden informatie voor advies ter beschikking:

- Waterwegen en Zeekanaal nv
- VMM Afdeling Operationeel Waterbeheer

- Provincie Oost-Vlaanderen
- Provincie Vlaams-Brabant
- Polder van de Beneden-Dender

Voorliggend voorstel van advies werd voorbereid door het bekkensecretariaat en besproken op het ambtelijk bekkenoverleg van 21 oktober 2011.

4.1 Algemeen

Het kader voor de advisering is de prioritering van de acties en maatregelen uit het bekkenbeheerplan Denderbekken, rapporteringsgegevens uit het bekkenvoortgangrapport 2010, eerdere beslissingen en standpunten van het bekkenbestuur, het advies van de bekkenraad op het bekkenvoortgangrapport 2010.

In de prioritering van de acties en maatregelen uit het bekkenbeheerplan werden volgende prioriteitscategorieën opgenomen:

- **Acties met prioriteit 0** (code **P 0**): acties die uitgevoerd, in uitvoering of op de begroting 2008 voorzien zijn.
- **Acties met prioriteit 1** (code **P 1**)
 - met financiële impact voor het Vlaams Gewest:
 - o Acties met prioriteit 1 op korte termijn (binnen planperiode, nl. voorzien op begroting 2009 - 2010) (code **P 1.1**);
 - o Acties met prioriteit 1 op middellange termijn (binnen planperiode, nl. voorzien op begroting 2011 - 2013) (code **P 1.2**).
 - zonder (bijkomende) financiële impact voor het Vlaams Gewest:
 - o Acties met prioriteit 1 behorende tot "beslist beleid" (het geactualiseerde Sigmaphan, het Optimalisatieprogramma waterzuivering, het Masterplan Mobiliteit Antwerpen (BAM), Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA), ...) (code **P 1.3**);
 - o Acties met prioriteit 1 die zullen worden uitgevoerd d.m.v. "interne invulling" (vb enkel personeelsinzet) (code **P 1.4**);
 - o Acties met prioriteit 1 gefinancierd door anderen dan het Vlaams Gewest (polders of watering, gemeenten, provincies, drinkwatermaatschappijen, bedrijven, ...) (code **P 1.5**)
- **Acties met prioriteit 2** (code **P 2**)
 - Acties op langere termijn of waarvoor nog geen financiële duidelijkheid bestaat (code **P 2.1**);
 - Acties die niet voldoen aan de criteria uit de mededeling van 18 juli 2008, maar waar het bekkenbestuur wel bijzonder belang aan hecht (code **P 2.2**).
- **Acties met prioriteit 3** (code **P 3**): acties die niet vallen onder de criteria uit de mededeling van 18 juli 2008.

Algemeen kan verwacht worden dat acties die in deze prioritering, die goedgekeurd is door de Vlaamse Regering, een hoge prioriteit kregen, ook prioritair in een investeringsprogramma opgenomen worden, tenzij er argumenten voor uitstel zijn uiteraard.

In eerste instantie vraagt het bekkenbestuur Denderbekken om bij het opmaken van het investeringsprogramma prioriteit te geven aan acties die wateroverlast helpen voorkomen.

Het bekkenbestuur Denderbekken beoordeelt verder de goedgekeurde IP's door na te kijken of:

- I. **de acties en maatregelen uit de voorliggende IP's kunnen kaderen binnen de globale visie opgenomen in de (deel)bekkenbeheerplan(nen);**
- II. **de geplande acties en maatregelen uit het (deel)bekkenbeheerplan(nen) of uit het actieplan van de globale evaluatie over de overstromingen november 2010 wel of niet zijn opgenomen en/of gepland staan op het indicatief meerjarenprogramma en/of administratief voorbereid worden;**

III. er o.b.v. de inventarisatie, die het Bekkenssecretariaat Denderbekken heeft opgemaakt van de overstromingen in het Denderbekken, aandachtspunten kunnen meegegeven worden aan de waterbeheerders

IV. er aanbevelingen met betrekking tot de uitvoering van de projecten en/of werken gegeven kunnen worden vanuit een integrale kijk op het bekken zodat de afstemming met andere waterbeheerders gegarandeerd is (cf. toelichting ABO/BB);

Hieronder wordt per waterbeheerder het IP geadviseerd volgens de 4 bovenstaande punten (indien relevant).

4.2 Waterwegen en Zeekanaal nv

In eerste instantie vraagt het bekkenbestuur Denderbekken om bij het opmaken van het investeringsprogramma prioriteit te geven aan acties die wateroverlast helpen voorkomen.

I. Het bekkenbestuur van het Denderbekken heeft voor het IP 2011 vermeld in bijlage 1 bij deze nota onderzocht of de acties en maatregelen uit dit IP kunnen kaderen binnen de globale visie opgenomen in de (deel)bekkenbeheerplan(nen). Uit de overzichtstabel in bijlage 1 bij deze nota blijkt dat de verschillende posten uit het investeringsprogramma 2011 als acties in het bekkenbeheerplan van het Denderbekken zijn opgenomen.

II. In de tabel in bijlage 5 staan alle acties uit het bekkenbeheerplan van het Denderbekken weergegeven, waarvan een van de waterbeheerders (mede-)initiatiefnemer is. Deze tabel toont de status van de acties zoals weergegeven in het bekkenvoortgangsrapport 2010. Waar relevant wordt een advies gegeven op het IP 2011. Hieronder worden de belangrijkste conclusies voor W&Z weergegeven:

- Gezien de prioritering door de Vlaamse regering van onderstaande acties (P 1.1) dienen deze acties op het IP 2012 geplaatst te worden, zo niet vraagt het Bekkenbestuur cf. de motivatieplicht de vertraging van de uitvoering van deze acties grondig te motiveren:
 - A 42 (Uitbouwen van een zwaikom voor 600 ton schepen te Aalst);
 - A 44 (Aanlegplaatsen creëren voor en na de nieuwe stuwsluis van Aalst);
 - A 45 (Uitbouw van een ROC (regionaal overslagcentrum) te Aalst (ter hoogte van het Wijngaardveld);
 - A 48 (Aanpassingen (na het verplaatsen van de sluis) van de oeververstevingen te Aalst (nl. de bouw van kaaimuren) in de zone tussen de oude en nieuwe locatie van de stuwsluis);
 - A 50 (Opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton).
- Gezien de prioritering Vlaamse regering (P 2.2) vraagt het Bekkenbestuur kennis te krijgen van de timing en planning van onderstaande acties:
 - A 54 (Herinrichten van de wandelpaden langs de oever van de Dender en herinrichten en herwaarderen van de omgeving van de De Bruynkaai (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"));
 - A 56 (Heropenen van de gedempte Dender (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"))
 - A 59 (Bouwen van een nieuwe Bogaerdbrug (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"));
 - A 60 (Bouwen van nieuwe brug (Noordlaan) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"));
 - A 61 (Bouw van een sluis tussen de Oude Dender en de gekanaliseerde Dender (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"))).
- Voor actie A 95 (Nagaan mogelijkheden inrichting milieuvriendelijke oevers langs de Dender) vraagt het bekkenbestuur van het Denderbekken blijvende uitvoering te geven aan

deze actie. Dit werd ook reeds gevraagd op de vergadering van het bekkenbestuur op 08/04/09.

- Actie-152 dBBP Vondelbeek (Grote Beek (O5022): oplossen van wateroverlastproblemen): Deze actie beoogt deels het onderzoeken van de noodzaak van de aanpassing van de lozingsconstructie op de Dender en het inrichten van gecontroleerde overstromingsgebieden. De aanpassing van de lozingsconstructie van de Grote Beek op de Dender zou vanuit hydraulisch standpunt best samen worden bekeken met de inplanting van de nieuwe ontdebeldde stuw van Denderbelle (A 40 BBP). Voor de inplanting van deze stuw wordt momenteel een studie uitgevoerd in opdracht van WenZ. De actie zou worden opgestart vanaf 2011 samen met de opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton (A 50 BBP).

Er is dus nauwe samenwerking nodig tussen de initiatiefnemers van de actie (Polder van de Beneden-Dender, provincie Oost-Vlaanderen en stad Aalst) enerzijds en WenZ anderzijds.

In het actieplan van de Globale evaluatie van de overstromingsproblematiek van november 2010 heeft de CIW voorstellen tot bijsturing/aanvulling van het beleid geformuleerd. De meest relevante acties voor het Denderbekken waarvan W&Z de initiatiefnemer is werden hieronder opgelijst.

Nr	Titel	Initiatiefnemer	Timing	Status	Link met BBP
13.30	Plaatsen van waterkeringen (New Jerseys)	W&Z	KT – MT	Op te starten	Geen – voorzien in onderhoudsprogramma 2011
14.55	Het realiseren van de nieuwe stuwen opwaarts op de Dender	W&Z	KT – MT – LT	Studies en vergunnings-traject zijn lopende	A 30, A 31, A 32, A 33, A 34, A 35, A 36, A 37
14.56	Het opwaarderen van de Dender naar klasse IV	W&Z	MT en LT	studietraject	A 13, A 25, A 40, A 49, A 50
14.57	Verhogen van dijken en aanleggen bijkomende overstromingsgebieden in Overboelare	W&Z	MT – LT	Studietraject	A 9, opgenomen in het onderhoudsprogramma 2011

Het bekkenbestuur vraagt met aandring om deze acties tijdig op het IP te plaatsen. Het bekkenbestuur wenst ook kennis te krijgen van een concretere timing en planning van deze acties.

III. Naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 heeft het bekkensecretariaat van het Denderbekken een inventarisatie opgemaakt van de overstromingen in het Denderbekken. Het bekkensecretariaat ging hiervoor langs bij de verschillende gemeenten van het Denderbekken. Op de vergadering van het bekkenbestuur Denderbekken van 16 mei 2011 werden de globale conclusies van deze inventarisatie besproken en goedgekeurd. In navolging van deze bespreking werden de aandachtspunten die van belang zijn voor Waterwegen en Zeekanaal NV als beheerder van de Dender opgelijst en overgemaakt aan W&Z. Hieronder vindt u deze aandachtspunten nogmaals opgelijst:

- Het is noodzakelijk om de bevolking te informeren en sensibiliseren over de al dan niet noodzaak van baggeren. Dit zou kunnen door een animatiefilmpje via de media te verspreiden. Dit zou op een onafhankelijke manier moeten onderzocht worden. (Ninove, Denderleeuw)
- Verschillende steden en gemeenten langs de Dender wensen meer geïnformeerd te worden over het beheer van de waterstanden langs de volledige Dender. (Ninove, Roosdaal, Denderleeuw, Liedekerke)
- De keermuur in Ninove zou moeten doorgetrokken worden tot aan het Oeverstekske. Bovendien moet de dijk hersteld worden. (Ninove)
- In Roosdaal zijn er in de keermuren krimp- en zetvoegen, die zullen moeten worden hersteld. (Roosdaal)
- In Roosdaal zou de keermuur op rechteroever moeten verlengd worden tot aan het gemeentelijk overstromingsgebied. (Roosdaal)
- In Roosdaal is ter hoogte van de Weerstanderskaai 2 de buis met waterslikkers (afvoer naar Dender) gebroken. Dit probleem moet worden nagekeken. Hoe zit het met de terugslagklep op de waterslikkers? (Roosdaal)
- Kunnen de overstromingen van november via het Dendermodel opnieuw geschetst worden? (Denderleeuw, Liedekerke)
- De gemeente Denderleeuw wenst ook beter geïnformeerd te worden over wie beslist hoe de stuwen op de Dender worden geregeld. Dit moet ook duidelijk gecommuniceerd worden met de brandweer en gemeentelijke diensten. (Denderleeuw, Liedekerke)

- Dringende onderhoudswerken in Denderleeuw (W&Z werd hier reeds van op de hoogte gebracht.):
 - o Het jaagpad moet hersteld worden en het slib moet verwijderd worden.
 - o Een deel van de oever is weggespoeld aan het sas t.h.v. de Kasteelstraat, dit kan ook nog het geval zijn op andere plaatsen. De volledige oever van de Dender moet gecontroleerd worden en waar nodig versterkt.
 - o De afkalvende oevers richting Aalst moeten aangepakt worden. Het probleem hierbij op rechteroever is dat deze oevers in natuurgebied liggen. De oevers op linkeroever zijn niet meer bereikbaar aangezien ze grenzen aan privétuinen waarvan de omheining vaak tot de waterrand reiken. (Denderleeuw)
- De uitstroom van de Molenbeek Gijzegem (Molenbeek – (VHAG 5958 – O5021)) in de Dender stroomafwaarts van de stuwsuis van Denderbelle, moet vergroten, bij gelegenheid van de aangekondigde bouw van de 1350 Ton-stuwsuis van Denderbelle. (Aalst) Er wordt gesuggereerd het beheer van de klep over te dragen aan de Polder van de Beneden-Dender. (Dendermonde)
- Ter hoogte van VPK werden recent werken uitgevoerd aan de dijk tussen de Oude en de Nieuwe Dender. Noordwaarts lijkt de dijk er iets lager te liggen. Klopt dit? (Dendermonde)

Het bekkenbestuur van het Denderbekken vraagt om de komende jaren bij de opmaak van investeringsprogramma's en onderhoudsprogramma's, maar ook bij communicatie-initiatieven, studies, ... de nodige aandacht te hebben voor deze knelpunten.

4.3 VMM Afdeling Operationeel Waterbeheer

In eerste instantie vraagt het bekkenbestuur Denderbekken om bij het opmaken van het investeringsprogramma prioriteit te geven aan acties die wateroverlast helpen voorkomen.

I. In het investeringsprogramma 2011 van de VMM Afdeling Operationeel Waterbeheer werden geen investeringsprojecten in het Denderbekken opgenomen. Verschillende projecten zijn wel in uitvoeringsfase, concrete studiefase of in administratieve voorbereiding (zie ook bijlage 6).

II. In de tabel in bijlage 5 staan alle acties uit het bekkenbeheerplan van het Denderbekken weergegeven, waarvan een van de waterbeheerders (mede-)initiatiefnemer is. Deze tabel toont de status van de acties zoals weergegeven in het bekkenvoortgangsrapport 2010. Waar relevant wordt een advies gegeven op het IP 2011. Hieronder worden de belangrijkste conclusies voor VMM - AOW weergegeven:

- Gezien de prioritering door de Vlaamse regering van onderstaande acties (P 1.1) dienen deze acties op het IP 2012 geplaatst te worden, zo niet vraagt het Bekkenbestuur cf. de motivatieplicht de vertraging van de uitvoering van deze acties grondig te motiveren:
 - A 7 (Opmaak voorontwerp en ontwerp van acties uit OWKM of alternatieven in het deelstroomgebied van de Marke);
 - A 90 (Sanering vismigratieknelpunt (m.i.v. beekherstel) aan de stuw nabij de RWZI van Galmaarden (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"))
 - A 91 (Sanering van de vismigratieknelpunten aan de Mertensmolen (Marke in Viane Moerbeke) en de stroomopwaartse stuw d.m.v. de herinschakeling van de Oude Marke (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"))
 - A 94 (Opmaak ontwerpen voor de sanering van de resterende vismigratieknelpunten op de Marke);
 - A 98 (Creëren en inrichten van milieuvriendelijke oevers in het gedeelte van de Marke stroomafwaarts de Driscaertmolen (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"))
- A 8 (Nagaan mogelijkheid en effect van het saneren van het vismigratieknelpunt en de inrichting van het natuurlijk overstromingsgebied van de Bellebeek t.h.v. de Bellemolen): N.a.v. de wateroverlast in 2010 vraagt de gemeente Affligem 3 mogelijke locaties voor het aanleggen van bijkomende overstromingsgebieden te onderzoeken:
 - 1) Inrichting van het natuurlijk overstromingsgebied van de Bellebeek t.h.v. de Bellemolen. Hierdoor kan een grotere waterberging gerealiseerd worden waardoor stroomafwaarts minder wateroverlast zal plaatsvinden. Hierdoor zal de zijwaterloop

(Hollebeek VHAG 6487) door de lagere waterstanden op de Bellebeek ook vlotter kunnen afvoeren, en dus voor minder wateroverlast stroomopwaarts zorgen;

- 2) Het kleinere gebied tussen de spoorweg en de N208 op de grens met de gemeenten Liedekerke en Ternat zou ook geoptimaliseerd kunnen worden om meer water te bergen (ten noordoosten van het rond punt);
 - 3) Het braak liggend gebied tussen de Rozenlaan en de Driesstraat wordt nu al aangesproken door de Maimeersbeek. Ook dit gebied kan misschien geoptimaliseerd worden m.b.t. waterberging.
- A 10 (Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Molenbeek (Zandbergen) mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV)): Reeds op begroting 2010. Het bekkenbestuur vraagt de onderhandelingen met de eigenaar opnieuw op te starten, en geeft aan indien de waterbeheerder dit wenst, het bekkenbestuur haar faciliterende rol wil opnemen.
 - A 11 (Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Vondelbeek mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV)): Indien er n.a.v. de wateroverlast 2010 acties worden ondernomen langsheen de Vondelbeek, wenst het bekkenbestuur aandacht te vragen voor integrale projecten waarbij het aspect vismigratie ook onderzocht wordt.
 - Voor actie A 41 (In kaart brengen van de valleigebieden van de onbevaarbare waterlopen (1ste cat.) waar actief peilbeheer een meerwaarde kan bieden ter voorkoming of beperking van droogteschade i.f.v. natuur en landbouw) heeft de bekkenraad van het Denderbekken eerder laten weten dat zij dat een belangrijke actie vinden. Men dringt aan op het opstarten van het onderzoek en de afstemming met de opmaak van de instandhoudingsdoelstellingen.
 - In 2009 en 2010 werden geen onderhoudswerken uitgevoerd in het kader van actie A 79 (Uitvoering geven aan het bestrijdingsprogramma invasieve plantensoorten). Op het IP 2011 zijn er evenmin dergelijke werken gepland. Het bekkenbestuur Denderbekken besliste op 29/09/08 unaniem dat de problematiek van invasieve oeverplanten urgent is en best in een zo vroeg mogelijk stadium aangepakt wordt. Het bekkenbestuur vraagt dan ook blijvende aandacht voor de problematiek.
 - Voor actie A 80 (Uitvoeren van een pilootproject "evaluatie bestrijding invasieve oeverplanten langs de Bellebeek") wordt in het bekkenvoortgangsrapport 2009 aangegeven dat de actie zich in de haalbaarheidsfase bevindt. Het bekkenbestuur Denderbekken besliste op 29/09/08 unaniem dat de problematiek van invasieve oeverplanten urgent is en best in een zo vroeg mogelijk stadium aangepakt wordt. Daarom werd gevraagd om deze actie prioritair in te plannen in de periode 2011-2013.

In het actieplan van de Globale evaluatie van de overstromingsproblematiek van november 2010 heeft de CIW voorstellen tot bijsturing/aanvulling van het beleid geformuleerd. De meest relevante acties voor het Denderbekken waarvan VMM de initiatiefnemer is werden hieronder opgesteld.

Nr	Titel	Initiatief-nemer	Timing	Status	Link met BBP
13.1	Uitvoering prioritaire slibruiming op onbevaarbare waterlopen 1 ^o cat.	VMM	KT, MT en LT (permanent)	Vergunningsfase	Onderhoud bestaande infrastructuur
13.2	Uitvoering sedimentvangplan	VMM	KT (permanent)	Vergunningsfase	Onderhoud bestaande infrastructuur
13.31	Revisie hydraulica van de 8 klepstuwen op gecontroleerde overstromingsgebieden te Denderbelle, Wichelen en Erpe-Mere (Bellebeek en Molenbeek) en onderzoek capaciteitsverhoging overstromingsgebieden	VMM	KT	Ontwerpfase	Optimalisatie bestaande infrastructuur
14.58	Aanleg gecontroleerd overstromingsgebied op de Moenebroekstraat aan de Tripstraat in Lierde (bovenloop Molenbeek Zandbergen – Geraardsbergen)	VMM	KT	Ontwerpfase	A 15
14.59	Verhoging waterbergingscapaciteit op de Marke te Galmaarden en Geraardsbergen	VMM	KT	Ontwerpfase	A 78

14.60	Aanleg gecontroleerd overstromingsgebied op de Beverbeek, Arebeek en Scheidbeek in het stroomgebied van de Marke	VMM	MT	Vergunningsfase	A 5, A 6, A 7
14.61	Aanleg dijklichaam te Galmaarden (Marke)	VMM	MT	In voorontwerp	A 14
16.1	Implementatie nieuw afstandsbedieningssysteem m.b.t. de onbevaarbare waterlopen	VMM	MT	Ontwerpfase	Optimalisatie bestaande infrastructuur
19.3	Implementatie intelligente sturing (op schade) voor Molenbeek Erpe-Mere	VMM	MT	Studiefase	
29	Uitwerken gezamenlijk model voor Zenne/Zeekanaal en voor Dender	Waterwegbeheerders en dept. MOW-WL / GOO / VMM	MT (2012)	Contacten worden gelegd	Nieuwe actie

Het bekkenbestuur vraagt met aandrang om deze acties tijdig op het IP te plaatsen. Het bekkenbestuur wenst ook kennis te krijgen van een concretere timing en planning van deze acties.

III. Naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 heeft het bekkensecretariaat van het Denderbekken een inventarisatie opgemaakt van de overstromingen in het Denderbekken. Het bekkensecretariaat ging hiervoor langs bij de verschillende gemeenten van het Denderbekken. Op de vergadering van het bekkenbestuur Denderbekken van 16 mei 2011 werden de globale conclusies van deze inventarisatie besproken en goedgekeurd. In navolging van deze bespreking werden de aandachtspunten die van belang zijn voor VMM Afdeling Operationeel Waterbeheer als beheerder van de 1ste categorie waterlopen opgelijst en overgemaakt aan VMM-AOW. Hieronder vindt u deze aandachtspunten nogmaals opgelijst:

Deelbekken Marke

- Het GOG in Sint-Pieters-Kapelle heeft zeker zijn nut gehad, daarna is het toch overtopt. Het GOG bleek zondag al geleegd. Men stelt zich dan ook de vraag of er stroomafwaarts (in de Dendervallei) misschien minder problemen waren geweest indien het GOG wat trager was geleegd. (Herne)
- In de Stationsstraat zijn verschillende woningen getroffen door wateroverlast (21-29) Als mogelijke oplossing ziet de gemeente de aanleg van een dijkje achter de woningen in combinatie met een tijdelijk dijkje dat tijdens piekmomenten aan de Stationsstraat zou aangelegd worden. Eventueel is een combinatie mogelijk met de ontwikkeling van het Markepad (Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën). (Herne)
- Kan er een nog ernstigere storm gesimuleerd worden zodat men kan inschatten welke gebieden potentieel nog een knelpunt vormen? (Herne)
- Galmaarden vraagt met aandrang om de plannen om een overstromingsgebied aan te leggen op de Beverbeek te concretiseren. (Galmaarden)
- A 14 BBP Denderbekken: Verhogen dijkje op de Marke te Galmaarden.
De VMM had een voorontwerp van een dijkje dat twee woningen (Nieuwstraat nrs. 11 en 13) zou beschermen. Hiertoe zou een damwand aangelegd worden tussen de Marke en woning nr. 11 met aansluitend een dijkje op de achtertuinen tot aan de opgehoogde grond achter de appartementen. Dit dijkje was ontworpen met een hoogte van 25,20 mTAW. Met een dergelijke storm zou dit dijkje met een halve meter overstroomd zijn. Bovendien is ook de opgehoogde grond nu onder water gekomen, waardoor het concept van een dijkje dat aansluit op de opgehoogde grond niet toepasbaar is. Het ontwerp zal bijgevolg opnieuw moeten geëvalueerd en bijgestuurd worden.
De gemeente Galmaarden dringt er op aan deze actie terug bovenaan de agenda te plaatsen. Ook een bijkomende bescherming van de overzijde van de Nieuwstraat (o.a. Smatch) dringt zich op. (Galmaarden)
- De gemeente Galmaarden had graag wat meer informatie m.b.t. de evolutie van de waterstanden van de Marke voor die bewuste periode. Op basis van de grafiek van de gemeenten waterstanden opwaarts de stuw in Viane lijkt het dat
 - o de hoogtemeter niet in staat was de maximaal bereikte waterstanden op te meten?
 - o er tweemaal een belangrijke terugval was van de opgemeten waterstanden. Werden op die momenten de stuwdeuren geopend? Of stond het water te hoog en was de hoogtemeter op die momenten ook niet in staat om de juiste hoogte te meten? (Galmaarden)

- Voor de Driscaertmolen is er nood aan bijkomend onderzoek m.b.t. de waterhuishouding rond de molen. Volgens de eigenaars is de monding van de bypass te dicht bij de molen zelf en creëert deze overstromingen stroomafwaarts de molen. (Galmaarden)
- De Marke dient geruimd te worden tussen de Eetveldemolen en het Baljuwhuis: op bepaalde plaatsen is de Marke hier nog nauwelijks 30 cm diep. (Galmaarden)
- Er zou duidelijkheid moeten zijn over het debiet dat vanuit de Marke in de Dender stroomt. (Geraardsbergen)

Deelbekken Gaverse Meersen

- De gemeente Lierde vraagt zich af of er opwaarts de Opstaldries nog een bijkomend overstromingsgebied kan worden aangelegd op de Pachtbosbeek (5954 – O5160). (Lierde)

Deelbekken Molenbeek (Erpe-Mere)

- Sinds de aanleg van de GOG's in Erpe-Mere zou men ter hoogte van Bataaf Molenbeek – Ter Erpenbeek (5953 – O5021) te maken hebben met ernstigere problemen. De gemeente Herzele vraagt te onderzoeken of het mogelijk is om stroomopwaarts nog bijkomend een overstromingsgebied te voorzien. (Herzele)
- VMM zou aan de hand van de modellering van de Molenbeek kunnen nagaan of:
 - o bypassing op de Kegelmolen of ter hoogte van de Onegem (voorstel OW-Aalst) zin heeft. Bij de wateroverlast in 2002 werd ter hoogte van de Overmolen in de Blektestraat te Hofstade een 200m lange noodbeek in een bos omheen de Kegelmolen en de aanpalende gebouwen gegraven. Deze noodbeek werd zo gegraven dat zij enkel water afvoert wanneer de Molenbeek een te hoog peil bereikt. Het effect van deze toenmalig getroffen maatregelen zou grondiger moeten onderzocht worden.
 - o er extra buffering nodig is, stroomopwaarts (bovenop de 3 bestaande buffers).
 - o er iets kan gedaan worden in de zones te Lede en te Aalst waar de Molenbeek buiten haar oevers treedt en overloopt naar het bekken van de Torensbeek - 5027. De relatie die tussen de Molenbeek – Ter Erpenbeek (VHAG 5953 – O 5021) en de Torensbeek – Sasbeek – Dorebeek (VHAG 6051 – O5027) ontstaat bij piekdebieten zou beter moeten onderzocht worden. (Aalst)
- De stad Aalst is vragende partij om meer zicht te krijgen op het verloop van de waterstanden van de Molenbeek – Ter Erpenbeek tijdens de bewuste dagen in november. (Aalst)
- De gemeente Erpe-Mere vraagt aan VMM Afdeling Operationeel waterbeheer volgende vragen m.b.t. waterberging in het stroomgebied van de Molenbeek – Ter Erpenbeek verder te onderzoeken:
 - o Is de capaciteit van de aangelegde wachtbekkens voldoende groot?
 - o Werden de wachtbekkens op het juiste moment gevuld?
 - o Zijn er nog buffermogelijkheden verder stroomopwaarts de Molenbeek – Ter Erpenbeek, voorbeeld op de bovenlopen op het grondgebied van Zottegem?
 - o Zijn er nog buffermogelijkheden op de zijlopen van de Molenbeek – Ter Erpenbeek? Voornamelijk volgende twee waterlopen zorgen voor heel wat bijkomend debiet op de Molenbeek – Ter Erpenbeek:
 - Holbeek (vanuit Woubrechtgem) VHAG 6167 – O5036
 - Holbeek (vanuit Heldergerem) VHAG 6336 – O5034. (Erpe-Mere)

Deelbekken Bellebeek

- Grachten ter hoogte van de wachtbekkens zouden dringend moeten geruimd worden. (Ternat)
- De dijk van het wachtbekken op de Hunselbeek - Bellebeek (VHAG 5956 – B5086) moet hersteld worden. De gemeente Roosdaal vraagt of de capaciteit van het wachtbekken wel voldoende groot is. (Roosdaal)
- Vanuit de gemeente Affligem stelt men drie mogelijke locaties voor om het aanleggen van bijkomende overstromingsgebieden te onderzoeken:
 - o Inrichting van het natuurlijk overstromingsgebied van de Bellebeek t.h.v. de Bellemolen. Hierdoor kan een grotere waterberging gerealiseerd worden waardoor stroomafwaarts minder wateroverlast zal plaatsvinden. Hierdoor zal de zijwaterloop (Hollebeek VHAG 6487) door de lagere waterstanden op de Bellebeek ook vlotter kunnen afvoeren, en dus voor minder wateroverlast stroomopwaarts zorgen. (Actie A 8 Bekkenbeheerplan Denderbekken).

- o Het kleinere gebied tussen de spoorweg en de N208 op de grens met de gemeenten Liedekerke en Ternat zou ook geoptimaliseerd kunnen worden om meer water te bergen (ten noordoosten van het rond punt).
- o Het braak liggend gebied tussen de Rozenlaan en de Driesstraat wordt nu al aangesproken door de Maimeersbeek. Ook dit gebied kan misschien geoptimaliseerd worden m.b.t. waterberging.
- Voor de bypass aan de Bellebeek zijn geen afspraken gemaakt m.b.t. het onderhoud, dit moet dringend uitgeklaard worden. (Affligem)
Volgende mogelijke oplossingen om ondermeer de wateroverlastproblemen in de Affligemsestraat in Liedekerke op te lossen zouden verder onderzocht moeten worden door VMM – AOW:
 - o Zijn er langsheen de Bellebeek voldoende bufferbekkens? Hebben deze een voldoende capaciteit? Worden deze bufferbekkens op een efficiënte manier gevuld en geleid? Hierover is overleg noodzakelijk tussen VMM en de betrokken gemeenten Ternat, Affligem en Liedekerke.
 - o Het aanleggen van een dam rond de huizen in de Affligemsestraat t.h.v. de inkokering aan de monding van de Bellebeek. (Liedekerke)

Deelbekken Vondelbeek

- De capaciteit van het wachtbekken op de Kleine Beek (VHAG 6458 – O5004) is te beperkt wegens dichte begroeiing. (Lebbeke)
- De wateroverlastproblemen ter hoogte van Eeksken – Klein Antwerpenstraat zijn te wijten aan de overstroming van het wachtbekken ter hoogte van een doorsteek voor landbouwers. De gemeenten Lebbeke, Buggenhout en Opwijk hebben een beheersovereenkomst afgesloten om het wachtbekken te beheren. Hierbij zou de dijk ter hoogte van de doorsteek kunnen worden opgehoogd. (Lebbeke)
- De constructie om van de Vondelbeek (na laatste wachtbekken) te lozen richting Denderbellebroek is te klein. Er zou eens moeten onderzocht worden met het OWKM wat het effect is op de peilen opwaarts indien men op deze plaats een grotere ontwateringsconstructie zou installeren. (Lebbeke)
- Er zou nog bijkomende ruimte voor waterberging moeten gezocht worden in het deelbekken van de Vondelbeek. (Lebbeke, Dendermonde)
- Het maximaal niveau van het water wachtbekken op de Vondelbeek afwaarts de Borekstraat-Eeksken is hoger dan het overstort van de riolering. Dit moet samen met VMM bekeken worden. (Buggenhout)

4.4 Provincie Oost-Vlaanderen

In eerste instantie vraagt het bekkenbestuur Denderbekken om bij het opmaken van het investeringsprogramma prioriteit te geven aan acties die wateroverlast helpen voorkomen.

I. Het bekkenbestuur van het Denderbekken heeft voor het IP 2011 vermeld in bijlage 2 bij deze nota onderzocht of de acties en maatregelen uit dit IP kunnen kaderen binnen de globale visie opgenomen in de (deel)bekkenbeheerplan(nen).

1. Investeringswerken in onderzoeks- of ontwerpfase

- **Brakel, Terkleppebeek (waterloop 5.197): aanleg van een derde bufferbekken**
(raming 150.000 €)
Dit is actie P 09 uit het deelbekkenbeheerplan van de Gaverse Meersen.
- **Provinciaal domein De Gavers: vismigratie en aanpak wateroverlast – ontwerpfase 2** (raming 78.000€)
Dit is actie P 11 uit het deelbekkenbeheerplan van de Gaverse Meersen.
- **Gotegemolen: studie vispassage en peilbeheer**
Deze actie geeft uitvoering aan twee acties uit het deelbekkenbeheerplan van de Molenbeek (Erpe-Mere):
 - o actie G.6.03: “Saneren vismigratieknelpunten (vervanging/aanpassing waterbouwkundige constructies door milieu- en natuurvriendelijker alternatieven) op de Molenbeek (2de categorie)”

- o actie A.6.04: "Uitwerken van een aangepast beleid op het niveau van elke watermolen"

2. Ingrijpende onderhoudswerken die het normale onderhoudsprogramma overstijgen

▪ **Aalst: ruiming Zijbeek (Waterloop 5.029)** (raming 157.241,51€)

Deze actie staat niet vermeld in het deelbekkenbeheerplan van de Vondelbeek.

De actie is wel gerelateerd aan:

- o actie 155 uit het deelbekkenbeheerplan van de Vondelbeek: "Een onderhoudsprogramma voor de waterlopen vastleggen op basis van de functietoekenning van de waterlopen"
- o actie 27 uit het bekkenbeheerplan van het Denderbekken: "Opmaak richtlijnen voor onderhoud/beheer van de waterlopen gekoppeld aan de functietoekenning"
- o actie 28 uit het bekkenbeheerplan van het Denderbekken: "Opstellen – in overleg met de verschillende waterbeheerders – en uitvoeren van een gezamenlijk en afgestemd onderhouds- en ruimingsschema voor de waterlopen in het Denderbekken, in het bijzonder de Dender en de waterlopen 1ste cat."

Deze acties uit het deelbekken- en bekkenbeheerplan zijn nog niet in uitvoering maar zouden er op termijn moeten voor zorgen dat de ruimingswerken van de verschillende waterbeheerders afgestemd zijn op elkaar en gekoppeld zijn aan een vooraf vastgelegde functietoekenning van de waterloop.

Het bekkenbestuur vraagt wel de aandacht voor volgende bedenkingen bij deze actie:

- Gelieve de hydrologische noodzaak van deze actie aan te tonen, waarbij de afvoerproblemen in de ruimere omgevingen dienen onderzocht te worden. Zonder bijkomende maatregelen dreigt er door dergelijke ruiming net meer en sneller water stroomafwaarts te vloeien waardoor enerzijds het overstromingsrisico kan vergroten en anderzijds verdroging kan optreden. Er kan ook gevreesd worden dat na ruiming, bij piekdebieten gemakkelijker water uit de Molenbeek stroomopwaarts in de Zijbeek kan doordringen en de afvoer en buffering van water uit de Zijbeek zelf kan belemmeren.
- Er moet onderzocht worden of het vrijmaken van enkele kritieke punten (duiker, ingevallen boom) met beperkte technische ingrepen niet kan volstaan voor een verzekerde afvoer bij piekdebieten, in plaats van dergelijke duur en ingrijpende ruiming.
- Verdroging van de ecologisch kwetsbare omgeving van de beek (o.a. door mogelijke peilverlaging van de beek) dient ten zeerste vermeden te worden.
- De waterkwaliteit gaat er de laatste maanden terug sterk op achteruit. Dit probleem moet eerst verder onderzocht worden om te vermijden dat nieuwe vervuiling en aanslibbing het ecologisch nut van een ruiming op korte termijn zou teniet doen.
- In de beek komt de te bestrijden invasieve soort Grote waternavel voor, deze mag zich door eventuele werken zeker niet verder in het gebied verspreiden
- Het gaat om Habitatrichtlijngebied en VEN-gebied met een kwetsbare vochtige bodem en vegetatie (bos en weiland), de uitvoering van een eventuele ruiming moet in elk geval in nauw overleg en met begeleiding van Natuurpunt en van ANB gebeuren om natuurschade maximaal te voorkomen.

II. In de tabel in bijlage 5 staan alle acties uit het bekkenbeheerplan van het Denderbekken weergegeven, waarvan een van de waterbeheerders (mede-)initiatiefnemer is. Deze tabel toont de status van de acties zoals weergegeven in het bekkenvoortgangsrapport 2010. Waar relevant wordt een advies gegeven op het IP 2011. Hieronder worden de belangrijkste conclusies voor de Provincie Oost-Vlaanderen weergegeven:

- Actie-152 dBBP Vondelbeek (Grote Beek (O5022): oplossen van wateroverlastproblemen): Deze actie beoogt deels het onderzoeken van de noodzaak van de aanpassing van de lozingsconstructie op de Dender en het inrichten van gecontroleerde overstromingsgebieden. De aanpassing van de lozingsconstructie van de Grote Beek op de Dender zou vanuit hydraulisch standpunt best samen worden bekeken met de inplanting van de nieuwe ontdebeldde stuw van Denderbelle (A 40 BBP). Voor de inplanting van deze

stuw wordt momenteel een studie uitgevoerd in opdracht van WenZ. De actie zou worden opgestart vanaf 2011 samen met de opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton (A 50 BBP).

Er is dus nauwe samenwerking nodig tussen de initiatiefnemers van de actie (Polder van de Beneden-Dender, provincie Oost-Vlaanderen en stad Aalst) enerzijds en WenZ anderzijds.

- Bij de prioritering van de acties en maatregelen in functie van de vaststelling van de BBPn werden acties m.b.t. vismigratie, in uitvoering van internationale wetgeving, als prioritair beschouwd. De provincie Oost-Vlaanderen heeft in het kader van de samenwerkings-overeenkomst 2008-2013 een actieplan opgesteld waarbij 50 % van de prioritair vismigratieknelpunten tegen 2013 moeten worden opgelost. De aanpak van deze vismigratieknelpunten is dan ook prioritair:
 - P 04 dBBP Midden-Dender (Wegwerken vismigratieknelpunt op de Molenbeek (O5061))
 - P 19 dBBP Midden-Dender (Wegwerken van vismigratieknelpunten aan de Enemolen en Bakergemmolen op de Molenbeek (O5093) te Iddergem)
 - P 22 dBBP Midden-Dender (Wegwerken vismigratieknelpunt op de Wildebeek (O5077) ten noorden van de spoorweg)
 - De Terkleppebeek wordt in het bekkenbeheerplan van het Denderbekken aangeduid als een oppervlaktewaterlichaam van bovenlokaal belang. Omwille van het ecologisch belang werd vanuit het bekkenniveau gesteld dat één of meerdere van de hoofdfuncties van deze waterloop tot de functiegroep ecologie dienen te behoren. Om deze redenen wordt de aanpak van vismigratieknelpunten op de Terkleppebeek als prioritair beschouwd.
 - G 6.0.3 dBBP Molenbeek(Erpe-Mere) (Saneren vismigratieknelpunten op de Molenbeek (O5021) Gotegemmolen): Het vismigratieknelpunt aan de Gotegemmolen werd al aangepakt. Het dBBP vermeldt bij de omschrijving van deze actie dat het geen zin heeft om een aantal knelpunten weg te nemen als er nadien nog knelpunten overblijven. Andere eventuele vismigratieknelpunten op de Molenbeek (Erpe-Mere) worden dus best prioritair aangepakt.
- BVR08_1_dbbp_Molenbeek Erpe-Mere (Saneren van de waterbodem van de Zijpbeek (O5029)): zie hierboven bij onderdeel 4.4 Provincie Oost-Vlaanderen I.
- P 11 dBBP Midden-Dender (Opvolgen van het opgelost wateroverlastprobleem (ROG 15) in Iddergem ter hoogte van de Enemolen en Bakergemmolen, Molenbeek (O5093)):In november 2010 kende de Enemolen voor het eerst wateroverlast. De gemeente Denderleeuw is sterk vragende partij om opwaarts de Enemolen een wachtbekken aan te leggen op de Molenbeek-Vogelenzangbeek. De provincie Oost-Vlaanderen heeft hier ooit een verkennend onderzoek uitgevoerd om een overstromingsgebied aan te leggen stroomopwaarts de Spechtlaan. Het bekkenbestuur vraagt deze actie verder uit te werken. Dit dient door de provincie Oost-Vlaanderen verder opgevolgd te worden. De Bakergemmolen werd niet bedreigd. Na de overstromingen van 2002-2003 heeft de gemeente de overwelving van de Molenbeek t.h.v. de steenweg N 405 opgelost. Hier hebben zich nu geen problemen voorgedaan.
- P 12 dBBP Midden-Dender (Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (O5093) ten zuidwesten van Iddergem om wateroverlast ter hoogte van Bakergem op te lossen. (ROG 14)): De gemeente Denderleeuw is sterk vragende partij om opwaarts de Enemolen een wachtbekken aan te leggen op de Molenbeek-Vogelenzangbeek. De provincie Oost-Vlaanderen heeft hier ooit een verkennend onderzoek uitgevoerd om een overstromingsgebied aan te leggen stroomopwaarts de Spechtlaan. Het bekkenbestuur vraagt deze actie verder uit te werken.
- P 37 dBBP Midden-Dender (Aanpakken van het wateroverlastprobleem in de Kerkstraat in Lebeke):Op de Dommelbeek is er een wachtbekken gepland, maar nog niet uitgevoerd. Nadat de Aquafincollector in de Kerkstraat aangelegd is, zou men bekijken of het wachtbekken een oplossing kan bieden. De provincie Oost-Vlaanderen dient dit verder op te volgen.

- Zoals ook gebleken is op de erosie-infodag "Erosie in Bovenschelde- en Denderbekken" is erosie een belangrijk aandachtspunt voor het Denderbekken. Acties i.f.v. erosiebestrijding zijn dan ook prioritair. Voor de provincie Oost-Vlaanderen is dat volgende actie:
 - Actie A16 dBBP Ninoofse Meersen (Opvolgen van de projecten rond erosiebestrijding)
- Nu de Provincie Oost-Vlaanderen en de steden Geraardsbergen en Ninove de bevoegdheden van de watering hebben overgenomen, vraagt het bekkenbestuur aan de nieuwe waterbeheerder een nieuwe timing en planning van deze acties:
 - Actie P 13 dBBP Gaverse Meersen (Stromingsrichting van Gavergracht (O5202) corrigeren)
 - Actie P 22 dBBP Gaverse Meersen (Prioritair saneren van de waterbodem van de Rijt (O5144) in ambtsgebied Watering Idegem-Appelsterre)
 - Actie P 23 dBBP Gaverse Meersen (Oplossen waterproblemen Nuchterrijte (O5144))
- Actie A18 dBBP Gaverse Meersen (Opmaken van een oeverbeheerplan): Deze actie is gelijkaardig aan actie A 97 uit het BBP ('Opstellen van een oeverbeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen 1ste cat.'). Er wordt door de VMM een oeverbeheerplan opgemaakt voor de Zwalm. Ervaringen kunnen verder worden gebruikt voor de andere 1ste en 2de cat. waterlopen.
- Acties waarbij aquatische invasieve exoten worden aangepakt zijn prioritair gezien het belang om in een vroeg stadium in te grijpen (bv. Meersbeek t.h.v. Hekkestraat in Aalst, Apoloniastraat in Aalst, Oude Dender in Dendermonde).

In het actieplan van de Globale evaluatie van de overstromingsproblematiek van november 2010 heeft de CIW voorstellen tot bijsturing/aanvulling van het beleid geformuleerd. De meest relevante acties voor het Denderbekken waarvan de provincie Oost-Vlaanderen de initiatiefnemer is werden hieronder opgesteld.

Nr	Titel	Initiatief-nemer	Timing	Status	Link met BBP
13.32	Herstellen van de dijk van het overstromingsgebied op de Kalsterbeek (O5195)	Provincie Oost-Vlaanderen	KT	Opdracht herstel aan onderhoudsaannemer gegeven	
14.62	Aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied op de Terkleppebeek (O5197) in Brakel	Provincie Oost-Vlaanderen i.s.m. gemeente Brakel	MT	Dossier stilgelegd wegens procedure Raad van State i.k.v. de goedkeuring van het ruimtelijk uitvoeringsplan	Actie P 9 DBBP Gaverse Meersen
14.63	Aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied op de Molenbeek / Ophasselbeek (O5161)	Provincie Oost-Vlaanderen i.s.m. gemeente Lierde	MT	Studiefase	Visie 'voorkomen van overstromingen in bebouwde zones'
14.64	Aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied op de Steenborrebeek (O5185)	Provincie Oost-Vlaanderen	MT	Ontwerp afgewerkt, gesprekken rond grondverwerving opstarten in 2011	Actie P 11 DBBP Gaverse Meersen
14.65	Omlegging van de Steenborrebeek (O5185)	Provincie Oost-Vlaanderen	MT	Studieopdracht zal opgestart worden in 2011	Actie P 11 DBBP Gaverse Meersen
14.66	Aanleg van twee gecontroleerde overstromingsgebieden op de Beverbeek (O5125)	Ninove i.s.m. provincie Oost-Vlaanderen	MT	Studie ontwerp en MER-ontheffing lopende	Actie P 19 en P 201 DBBP Ninoofse Meersen
14.67	Aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied op de Kabbeek (O5129)	Ninove i.s.m. provincie Oost-Vlaanderen	MT	Studie ontwerp lopende	Actie P 17 DBBP Ninoofse Meersen
14.68	Herstel historische monding van de Rijt (O5144)	Provincie Oost-Vlaanderen	MT	Onderzoek moet nog opgestart worden	-
14.69	Onderzoek naar de instroom van het overwelfde traject van de Dommelbeek (O5095) in Ninove	Provincie Oost-Vlaanderen	KT	Nog op te starten	Actie P 37 DBBP Midden-Dender
14.70	Gecontroleerd overstromingsgebied op de Molenbeek (O5093)	Provincie Oost-Vlaanderen	MT	Ontwerp terug opstarten	Actie P 12 DBBP Midden-Dender
14.71	Omlegging van de Nijverseelbeek (O5006) in Lebbeke	Provincie Oost-Vlaanderen	KT	Uitvoeringsdossier in opmaak	-

Het bekkenbestuur vraagt met aandring om deze acties tijdig op het IP te plaatsen. Het bekkenbestuur wenst ook kennis te krijgen van een concretere timing en planning van deze acties.

III. Naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 heeft het bekkensecretariaat van het Denderbekken een inventarisatie opgemaakt van de overstromingen in het Denderbekken. Het bekkensecretariaat ging hiervoor langs bij de verschillende gemeenten van het Denderbekken. Op de vergadering van het bekkenbestuur Denderbekken van 16 mei 2011 werden de globale conclusies van deze inventarisatie besproken en goedgekeurd. In navolging van deze bespreking werden de aandachtspunten die van belang zijn voor de provincie Oost-Vlaanderen als beheerder van de 2de categorie waterlopen opgelijst en overgemaakt aan de provincie Oost-Vlaanderen. Hieronder vindt u deze aandachtspunten nogmaals opgelijst:

Deelbekken Gaverse Meersen

- Ter hoogte van de Triepstraat moest de N42 worden afgesloten. De onderdoorgang onder de N42 vormt er een knelpunt. (Lierde)
- De gemeente vraagt zich af of er opwaarts de Opstaldries nog een bijkomend overstromingsgebied kan worden aangelegd op de Pachtbosbeek (5954 – O5160). (Lierde)

Deelbekken Ninoofse Meersen

- Op de Moensbroekbeek (6505 – O5104) zijn er verschillende schotten, die (in bepaalde gevallen door burgers) manueel bediend worden. Men heeft echter geen totaalzicht op de bediening. De stad Ninove vraagt zich af hoe dat beter kan beheerd worden. (Ninove)
- Volgens de stad Ninove zou er opwaarts het overstromingsgebied aan de Edingsesteenweg nog een tweede overstromingsgebied moeten komen. (Ninove)
- Op de Dommelbeek is er een wachtbekken gepland, maar nog niet uitgevoerd. Nadat de Aquafincollector in de Kerkstraat in Ninove aangelegd is, zou men bekijken of het wachtbekken een oplossing kan bieden. (Ninove)
- De Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zou moeten gemodelleerd worden. Aangezien de waterloop provinciegrensoverschrijdend is, stelt zich de vraag wie dit zal trekken. (Vlaams-Brabant)

Deelbekken Midden-Dender

- De gemeente Denderleeuw is sterk vragende partij om actie P12 'Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (O5093) ten zuidwesten van Iddergem om wateroverlast ter hoogte van Bakergem op te lossen' opgenomen in het dBBP Midden-Dender, verder uit te werken. (Denderleeuw)
- Er is bijkomende buffering noodzakelijk op de Molenbeek (VHAG 6269 – O5078) om ergere problemen in de toekomst te voorkomen. De gemeente Haaltert stelt voor om de weide stroomopwaarts Anderenbroek de linkeroever in te schakelen. Deze weide ligt wel iets hoger dan de tuinen op rechteroever. Dit zou verder onderzocht moeten worden door de provincie Oost-Vlaanderen, de gemeente wil dit project eventueel initiëren. (Haaltert)
- De provincie Oost-Vlaanderen zou een traject van de Molenbeek – Graadbeek (VHAG 5957 – O5061) moeten ruimen (ter hoogte van de samenvloeiing met de Samelaardbeek en de waterloop VHAG 6010 – O5075a). (Aalst)
- De buis in de overwelving van de Molenbeek-Vogelenzangbeek (VHAG 5986 - O5093) in Herlinckhove is kapot, dit moet verder onderzocht worden door de provincie Oost-Vlaanderen. Er moet bekeken worden of de overwelving niet gesupprimeerd kan worden. (Haaltert)

Deelbekken Molenbeek (Erpe-Mere)

- Sinds de aanleg van de GOG's in Erpe-Mere zou men ter hoogte van Bataaf Molenbeek – Ter Erpenbeek (5953 – O5021) te maken hebben met ernstigere problemen. De gemeente vraagt te onderzoeken of het mogelijk is om stroomopwaarts nog bijkomend een overstromingsgebied te voorzien. De gemeente geeft aan dat er klachten zijn dat de provincie de waterloop niet meer ruimt. (Herzele)
- De provincie Oost-Vlaanderen dient te onderzoeken wat er precies vanaf zondagnamiddag op de Torensbeek is gebeurd en waarom het gabriet van de benedenloop niet volledig benut werd. (Aalst)

Deelbekken Vondelbeek

- Naast het huis in de Lange Breestraat 11 en onder de straat is de Klokbeek (VHAG 6466 – O5004a) overweld, respectievelijk een diameter van 1 m en 60 cm. Volgens de bewoners is

deze diameter te klein waardoor het water opstuwt. Daarenboven heeft men opwaarts de overwelling een pallet in de waterloop gebracht om het meer afwaartse centrum te vrijwaren. Volgens de gemeente zou een opwaarts wachtbekken op grondgebied Opwijk een oplossing kunnen zijn.

De oever van de Klokbeek opwaarts de Lange Breestraat is ingevallen en zou moeten worden hersteld door de provincie Oost-Vlaanderen. (Lebbeke)

- Bontegem (overtopping Pasbeek): De gemeente vraagt zich af of er op grondgebied Moorsel een bijkomend wachtbekken kan voorzien worden. Een andere mogelijkheid zou zijn om de rechteroever (richting Moorsel) te verlagen en de linkeroever te verhogen. (Lebbeke)
- Aan de Opwijksestraat zijn er wateroverlastproblemen die onder andere te wijten zijn aan een onvergonde overwelling op de Nijverseelbeek (5006, 2de cat.) op grondgebied Opwijk. In Lebbeke is er in 2011 een omlegging van de Nijverseelbeek voorzien (Aquafin project). (Lebbeke)
- De provincie Oost-Vlaanderen zou het traject van de Porrebeek (VHAG 6062 – O5022) tussen de IJsbroekbeek (VHAG 6170 – O5024) en de Grootebeek (VHAG 6062 – O5022) moeten ruimen. (Aalst)
- Aan Fonteintje – Mottekenstraat kampt men met een terugkerend wateroverlastprobleem ter hoogte van de samenvloeiing van waterlopen 5011 (2de cat.) en 5009 (2de cat.). (Lebbeke)
- Het is lang geleden dat de Provincie de Spechtmeersbeek (VHAG 6109 – O5025) nog geruimd heeft. Hierdoor kan de waterloop van 3de cat. VHAG 6165 – O5025d bij wateroverlast moeilijk lozen. (Lede)

IV. Nijverseelbeek (B5006): overwelling Nijverseelbeek ter hoogte van de Opwijksestraat verwijderen (actie 104 dBBP Vondelbeek): In opdracht van het gemeentebestuur van Opwijk werd een bijkomende modelleringsstudie uitgevoerd voor deze overwelling (volledig op grondgebied van Opwijk gelegen). Het resultaat van deze studie is dat deze overwelling niet mag worden weggenomen zonder stroomafwaarts bijkomende beschermingsmaatregelen te nemen. Zo niet zullen er stroomafwaarts in de Benoit De Donderstraat problemen ontstaan. De studie wordt teruggekoppeld met VMM – AOW en de provincie Oost-Vlaanderen.

Op het Ambtelijk bekkenoverleg werd aandacht gevraagd voor de acties voortvloeiend uit de modelleringsstudie van de Nijverseelbeek. Er wordt gevraagd deze acties op te nemen in het Meerjarenprogramma van de provincie Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

4.5 Provincie Vlaams-Brabant

In eerste instantie vraagt het bekkenbestuur Denderbekken om bij het opmaken van het investeringsprogramma prioriteit te geven aan acties die wateroverlast helpen voorkomen.

I. Het bekkenbestuur van het Denderbekken heeft voor het IP 2011 vermeld in bijlage 3 bij deze nota onderzocht of de acties en maatregelen uit dit IP kunnen kaderen binnen de globale visie opgenomen in de (deel)bekkenbeheerplan(nen).

Investeringswerken voor 2011 en de daaropvolgende jaren (meerjarenprogramma)

- **Bijkomende overstromingszones op de Hollebeek - Beverbeek te Galmaarden:**
p.m.
Dit is actie DB 07-07_20, DB 07-07_21, DB 07-07_22 uit het deelbekkenbeheerplan van de Marke.
- **Opbreken hinderlijke overwelvingen en verlegging van de Hoezenbroekbeek te Gooik** (ontwerp: 75.000 € - 2009-2010, uitvoering en grondverwerving: 300.000 € en 45.000 € - 2011-2012)
Dit is actie P 15 uit het deelbekkenbeheerplan van de Ninoofse Meersen.

II. In de tabel in bijlage 5 staan alle acties uit het bekkenbeheerplan van het Denderbekken weergegeven, waarvan een van de waterbeheerders (mede-)initiatiefnemer is. Deze tabel toont de status van de acties zoals weergegeven in het bekkenvoortgangsrapport 2010. Waar relevant wordt een advies gegeven op het IP 2011. Hieronder worden de belangrijkste conclusies voor de provincie Vlaams-Brabant weergegeven:

- Actie 104 dBBP Vondelbeek (Nijverseelbeek (B5006): overwelling Nijverseelbeek ter hoogte van de Opwijksestraat verwijderen): In november 2010 waren er opnieuw wateroverlastproblemen die onder andere te wijten zijn aan deze onvergonde overwelling

op de Nijverseelbeek (5006, 2de cat.). Het bekkenbestuur dringt aan op een snelle oplossing voor dit probleem.

- Actie DB 07-04_A2 dBBP Bellebeek en Actie DB 07-07_A3 dBBP Marke (Herwaardering van grachtenstelsels) is gerelateerd aan actie A 27 en A 28 uit het BBP (resp. 'Opmaak richtlijnen voor onderhoud/beheer van de waterlopen gekoppeld aan de functietoekenning' en 'Opstellen – in overleg met de verschillende waterbeheerders – en uitvoeren van een gezamenlijk en afgestemd onderhouds- en ruimingsschema voor de waterlopen in het Denderbekken, in het bijzonder de Dender en de waterlopen 1ste cat.'). Deze acties zijn nog niet in uitvoering maar zouden er op termijn moeten voor zorgen dat de ruimingswerken van de verschillende waterbeheerders afgestemd zijn op elkaar en gekoppeld zijn aan een vooraf vastgelegde functietoekenning van de waterloop. De opmaak van een gemeenschappelijk bestek voor de provincie en gemeenten voor "ruimingswerken en onderhoudswerken van de waterlopen", zoals voorgesteld door de provincie Vlaams-Brabant op de waterschapsvergaderingen, is een voorbeeld van integraal waterbeleid en kadert perfect in deze acties.
- Zoals ook gebleken is op de erosie-infodag "Erosie in Bovenschelde- en Denderbekken" is erosie een belangrijk aandachtspunt voor het Denderbekken. Acties i.f.v. erosiebestrijding zijn dan ook prioritair. Voor de provincie Vlaams-Brabant zijn dat volgende acties:
 - DB 07-04_A23 dBBP Bellebeek (Voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop).
 - DB 07-07_A19 dBBP Marke (Voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop);

De meeste Vlaams-Brabantse gemeenten hebben een erosiebestrijdingsplan waarin de knelpunten en mogelijke oplossingen beschreven staan. Bij de uitvoering van de plannen kunnen de gemeenten beroep doen op een erosiecoördinator, die de gemeenten ondersteuning biedt en alle betrokkenen informeert en sensibiliseert over de erosieproblematiek. Via het Erosiebesluit kunnen de gemeenten voor de aanstelling van een erosiecoördinator subsidies ontvangen van de Vlaamse Overheid. In de provincie Vlaams-Brabant dienden 4 gemeenten, die geheel of gedeeltelijk tot het Denderbekken behoren, een principeaanvraag tot subsidiëring in bij de Vlaamse Overheid. Het bekkenbestuur rekent nu op een versnelde uitvoering van de erosiebestrijdingsplannen.

- P 7 dBBP Ninoofse Meersen (Onderzoek naar de mogelijkheid tot buffering bij de vijvers van de Molen Ter hagen langs de Papenmeersenbeek (O5112)): Bij de inventarisatie van de wateroverlast november 2010 drong de gemeente Gooik opnieuw aan om actie P07 uit te voeren. De watermolen Terhagen vormt een vismigratieknelpunt. De waterloop is daar herlegd, de oude bedding kan ingeschakeld worden als bypass om op die manier het vismigratieknelpunt te saneren. Bovendien kan door het inschakelen van de oude bedding van de Molenbeek de Letterbeek ontlast worden. Dit moet verder onderzocht worden door de provincie Vlaams-Brabant.
- Actie DB 07-07_A31 dBBP Marke (sanering van vismigratieknelpunten voor waterlopen in beheer van de provincies en gemeenten) staat momenteel enkel geprogrammeerd op het rollend deel van het investeringsprogramma 2010. Uit het Bekkenvoortgangsrapport 2009 blijkt dat de provincie Vlaams-Brabant een actieplan heeft opgesteld met als doel tegen 2015 minstens 50% van de vismigratieknelpunten op de waterlopen van 2de categorie op te lossen. 'Kleine' vismigratieknelpunten worden systematisch opgelost tijdens de gewone herstellingswerken aan waterlopen. In het waterschap van de Marke werden 10 van de 13 vismigratieknelpunten op 2de cat waterlopen uit de databank vismigratie opgelost. Op de Arebeek (B5239), Tembroekbeek (B5240) en Rifrafbeek (B5241) komen er nu geen vismigratieknelpunten meer voor. De overige 3 op te lossen knelpunten op de Hollebeek betreft private kunstwerken die moeten worden uitgebroken. Er is dus al een belangrijke vooruitgang geboekt, maar aangezien het geen zin heeft om een aantal knelpunten weg te nemen als er nadien nog knelpunten overblijven, vraagt het bekkenbestuur om eventuele andere vismigratieknelpunten op de vermelde waterlopen prioritair aan te pakken.

- Acties waarbij aquatische invasieve exoten worden aangepakt zijn prioritair gezien het belang om in een vroeg stadium in te grijpen.

III. Naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 heeft het bekkensecretariaat van het Denderbekken een inventarisatie opgemaakt van de overstromingen in het Denderbekken. Het bekkensecretariaat ging hiervoor langs bij de verschillende gemeenten van het Denderbekken. Op de vergadering van het bekkenbestuur Denderbekken van 16 mei 2011 werden de globale conclusies van deze inventarisatie besproken en goedgekeurd. In navolging van deze bespreking werden de aandachtspunten die van belang zijn voor de provincie Vlaams-Brabant als beheerder van de 2de categorie waterlopen opgesteld en overgemaakt aan de provincie Vlaams-Brabant. Hieronder vindt u deze aandachtspunten nogmaals opgesteld:

Deelbekken Gaverse Meersen

- De potentiële buffermogelijkheid (stuurschuif/vernaauwing) op de Papenmeersbeek (VHAG 6044 - B5112) – stroomopwaarts de Ninoofsesteenweg zou verder moeten onderzocht worden door de provincie Vlaams-Brabant. (Gooik)
- De mogelijkheid om de oude bedding van de Molenbeek (VHAG 6108 - B5130) in te schakelen als bypass om op die manier de Letterbeek te ontlasten zou verder moeten onderzocht worden door de provincie Vlaams-Brabant. (Gooik)
- De duiker onder de Terlostraat aan de Hoezenbroekbeek (VHAG 6181 B5133) is te klein. De provincie Vlaams-Brabant zou dit verder moeten opvolgen. (Gooik)

Deelbekken Ninoofse Meersen

- De Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zou moeten gemodelleerd worden. Aangezien de waterloop provinciegrensoverschrijdend is, stelt zich de vraag wie dit zal trekken. (Vlaams-Brabant)
- Op de Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zouden bijkomende buffermogelijkheden moeten gezocht worden. De bestaande vijvers ten zuiden van de Oude Molen in Terhagen zouden hiervoor kunnen geoptimaliseerd worden. (Vlaams-Brabant)

Deelbekken Bellebeek

- Opwaarts de Klapscheutmolen zou er mogelijkheid zijn om bijkomend te bufferen. Er zal een voorstel worden gedaan aan de provincie om de hogerop gelegen vijvers als wachtbekken in te schakelen. (Ternat)
- Aan de oever van de Hunselbeek moeten er ter hoogte van de Stampmolenstraat beschermstenen aangebracht worden door de provincie Vlaams-Brabant. Men is hiervan reeds op de hoogte. (Roosdaal)

Deelbekken Vondelbeek

- Aan de Opwijksestraat zijn er wateroverlastproblemen die onder andere te wijten zijn aan een onvergunde overwelving op de Nijverseelbeek (VHAG 6438 - O5006, 2de cat.) op grondgebied Opwijk. In Lebbeke is er in 2011 een omlegging van de Nijverseelbeek voorzien (Aquafin project). (Lebbeke)

IV. *Nijverseelbeek (B5006): overwelving Nijverseelbeek ter hoogte van de Opwijksestraat verwijderen (actie 104 dBBP Vondelbeek):* In opdracht van het gemeentebestuur van Opwijk werd een bijkomende modelleringsstudie uitgevoerd voor deze overwelving (volledig op grondgebied van Opwijk gelegen). Het resultaat van deze studie is dat deze overwelving niet mag worden weggenomen zonder stroomafwaarts bijkomende beschermingsmaatregelen te nemen. Zo niet zullen er stroomafwaarts in de Benoit De Donderstraat problemen ontstaan. De studie wordt teruggekoppeld met VMM – AOW en de provincie Oost-Vlaanderen.

Op het Ambtelijk bekkenoverleg werd aandacht gevraagd voor de acties voortvloeiend uit de modelleringsstudie van de Nijverseelbeek. Er wordt gevraagd deze acties op te nemen in het Meerjarenprogramma van de provincie Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

4.6 Polder van de Beneden-Dender

In eerste instantie vraagt het bekkenbestuur Denderbekken om bij het opmaken van het investeringsprogramma prioriteit te geven aan acties die wateroverlast helpen voorkomen.

I. Het bekkenbestuur van het Denderbekken heeft voor het IP 2011 vermeld in bijlage 4 bij deze nota onderzocht of de acties en maatregelen uit dit IP kunnen kaderen binnen de globale visie opgenomen in de (deel)bekkenbeheerplan(nen).

De werken opgenomen op het IP 2011 van de Polder van de Beneden-Dender zijn allemaal onderhouds- en instandhoudingswerken, die een beperkte impact hebben op het watersysteem en ad hoc dienen te gebeuren omwille van noodwendigheid. Deze werken kaderen in de operationele doelstelling "De afvoerfunctie van een waterloop optimaal behouden" zoals opgenomen in het bekkenbeheerplan.

II. In de tabel in bijlage 5 staan alle acties uit het bekkenbeheerplan van het Denderbekken weergegeven, waarvan een van de waterbeheerders (mede-)initiatiefnemer is. Deze tabel toont de status van de acties zoals weergegeven in het bekkenvoortgangsrapport 2010. Waar relevant wordt een advies gegeven op het IP 2011. Hieronder worden de belangrijkste conclusies voor de polder van de Beneden-Dender weergegeven:

- Actie-117 dBBP Vondelbeek (Saneren van de oude Dender (waterloop 5047)): Het deelbekkenbeheerplan vermeldt als randvoorwaarde bij deze actie dat eerst alle lozingen in de waterloop moeten opgeheven zijn. Aangezien alle huishoudelijke lozingspunten opgelost zijn of reeds opgenomen in een bovengemeentelijk of gemeentelijk rioleringsproject, kan deze actie in principe uitgevoerd worden.
- Actie-152 dBBP Vondelbeek (Grote Beek (O5022): oplossen van wateroverlastproblemen): Deze actie beoogt deels het onderzoeken van de noodzaak van de aanpassing van de lozingsconstructie op de Dender en het inrichten van gecontroleerde overstromingsgebieden. De aanpassing van de lozingsconstructie van de Grote Beek op de Dender zou vanuit hydraulisch standpunt best samen worden bekeken met de inplanting van de nieuwe ontdebeldde stuw van Denderbelle (A 40 BBP). Voor de inplanting van deze stuw wordt momenteel een studie uitgevoerd in opdracht van WenZ. De actie zou worden opgestart vanaf 2011 samen met de opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton (A 50 BBP).
Er is dus nauwe samenwerking nodig tussen de initiatiefnemers van de actie (Polder van de Beneden-Dender, provincie Oost-Vlaanderen en stad Aalst) enerzijds en WenZ anderzijds.
- Acties waarbij aquatische invasieve exoten worden aangepakt zijn prioritair gezien het belang om in een vroeg stadium in te grijpen.

Bijlage 5: Opvolgingsdocument Erosieaanbevelingen

Integraal Waterbeleid

Jaarlijkse opvolging van de aanbevelingen m.b.t. erosie en sedimenttransport geformuleerd op de Erosiedag Bovenschelde- en Denderbekken (13 november 2009 te Etikhove-Maarkedal)

1. Inleiding

Op 13 november 2009 werd door de bekkensecretariaten van Bovenscheldebekken en Denderbekken een studiedag "Erosie in het Bovenschelde- en Denderbekken" georganiseerd.

Door de aanwezigheid van leembodems en grote reliëfverschillen is bodemerosie in het Bovenscheldebekken en het Denderbekken een aanzienlijk probleem. De combinatie van een dicht waterlopenstelsel, een groot verhang van de waterlopen en lichte leemdeeltjes zorgt voor het 'doorspoelen' van het sediment tot in de valleien.

Zowel landbouwers, burgers, als weg- en waterbeheerders worden geconfronteerd met de negatieve gevolgen van bodemerosie.

Hoewel reeds verschillende maatregelen en al heel wat concrete realisaties worden getroffen blijkt dit nog steeds ruim onvoldoende. Als voorbereiding op de erosiedag werd in een erosiecommissie met mensen uit het werkveld een reeks open en constructieve gesprekken gevoerd rond erosie en sedimenttransport in de Vlaamse Ardennen. Het resultaat van de gesprekken is een reeks **aanbevelingen voor een beter erosiebeleid in functie van het waterbeheer** gegroepeerd rond 3 thema's, die tijdens de infodag werden toegelicht, waarna een debat werd gehouden met de aanwezigen over de 3 thema's en de aanbevelingen.

Deze aanbevelingen werden na de infodag overgemaakt aan:

- de deelnemers van de studiedag
- de leden van de deputatie Oost-Vlaanderen en de Oost-Vlaamse provincieraadsleden
- de Oost-Vlaamse volksvertegenwoordigers
- de ministers Schauvliege, Crevits en Peeters
- de 35 gemeentebesturen (Oosterzele, Zingem, Gavere, Merelbeke, Ronse, Oudenaarde, Wortegem-Petegem, Kruishoutem, Kluisbergen, Maarkedal, Horebeke, Zwalm, Brakel, Zottegem, Aalst, Denderleeuw, Affligem, Ternat, Liedekerke, Ninove, Haaltert, Roosdaal, Lierde, Herzele, Geraardsbergen, Galmaarden, Bever, Herne, Erpe-Mere, Dilbeek, Gooik, Merchtem, Lennik, Pepingen en Asse).

De actie "**Jaarlijks opvolgen van de aanbevelingen m.b.t.erosie en sedimenttransport geformuleerd op de erosiedag (13 november 2009 te Etikhove-Maarkedal)**" werd toegevoegd als nieuwe actie in het bekkenvoortgangrapport 2009 van het Bovenscheldebekken en het Denderbekken.

Dit document geeft uitvoering aan deze actie door per aanbeveling een overzicht te geven van de actuele stand van zaken m.b.t. de wetgeving, de uitvoering van het erosiebeleid, de evoluties op het terrein, ... Om de lezer toe te laten snel een oordeel te vormen in welke richting de uitvoering van een aanbeveling evolueert werden naast de tekst zogenaamde *smileys* geplaatst:

Tabel 1: Betekenis gebruikte smileys

Smiley	Betekenis
	Positieve evolutie
	Onduidelijke evolutie of beperkte evolutie
	Negatieve evolutie
	Nog onvoldoende informatie beschikbaar

Het beoordelen van de stand van zaken m.b.t. deze aanbevelingen aan de hand van dergelijke symbolen houdt onmiskenbaar het gevaar in van te sterke vereenvoudiging. Daarom willen we met het toekennen van *smiley's* de lezer vooral aanzetten om de bijhorende beschrijvingen bij de aanbeveling te lezen.

Waar mogelijk worden ook actiepunten geformuleerd bij de aanbevelingen.

In bijlage 1 wordt een lijst opgenomen met bijkomende informatie bronnen. Een verklarende woordenlijst wordt opgenomen in bijlage 2.

Dit document, dat jaarlijks zal worden geactualiseerd, vormt een bijlage bij het bekkenvoortgangsrapport.

Dit document werd opgemaakt door het bekkensecretariaat van het Bovenscheldebekken en het bekkensecretariaat van het Denderbekken i.s.m.

- de dienst Land en bodembescherming van de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen (ALBON)
- de Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
- de afdeling Duurzame Landbouwtontwikkeling (ADLO) van het Departement Landbouw en Visserij
- het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek (PCM) van de provincie Oost-Vlaanderen
- de erosiecoördinatoren van de provincie Vlaams-Brabant, dienst waterlopen

2. Opvolging van de aanbevelingen voor een beter erosiebeleid in functie van waterbeheer.

Overzicht op te volgen aanbevelingen:

Brongericht

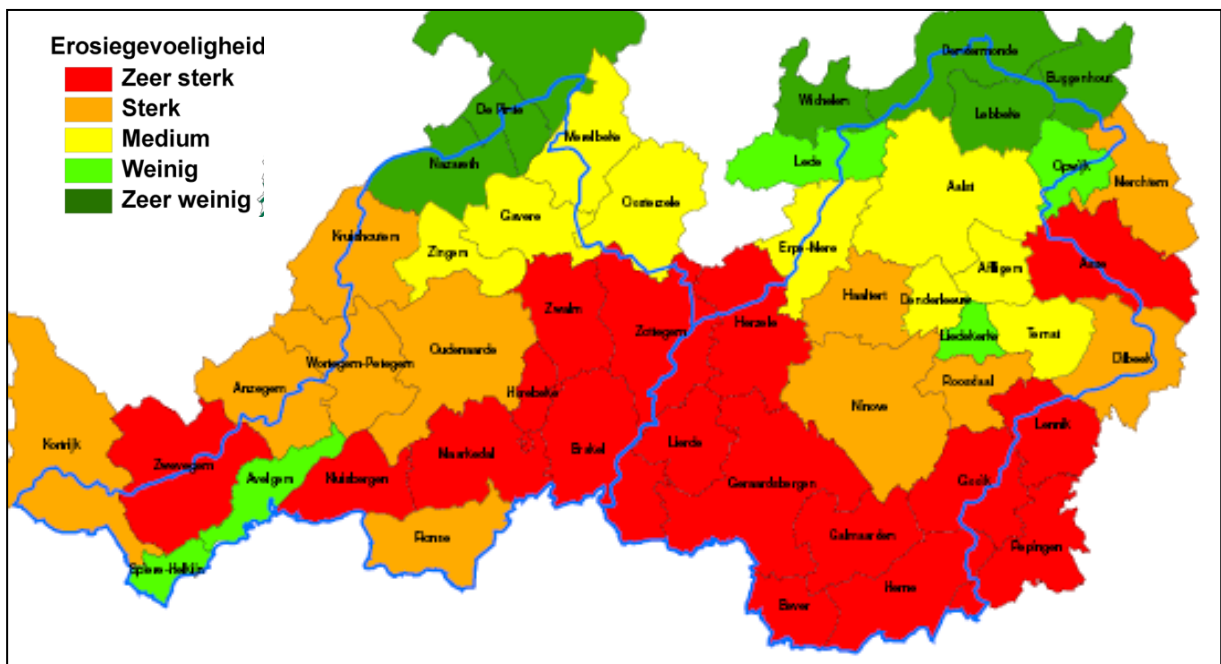
1. Brongerichte erosiebestrijding moet beschouwd worden als een onderdeel van een goede landbouwpraktijk (gericht aan de landbouwers)
2. De gemeenten moeten het inzaaien van groenbedekkers in erosiegevoelige gebieden stimuleren(gericht aan de gemeenten)
3. Niet-kerende bodembewerking en directe inzaai moeten worden gestimuleerd o.m. via bewustmaking en VLIF-ondersteuning. In het kader van de erosiebestrijding moet financiële steun bij aankoop van machines worden uitgebreid naar loonwerkers (gericht aan het Vlaams Gewest)
4. Het stimuleren van meer graslandareaal op erosiegevoelige percelen(gericht aan de landbouwers en de overheden)
5. Het creëren van een kader om beheerovereenkomsten met landbouwers mogelijk te maken in uitbreidingszones van erkende natuur- en bosreservaten(gericht aan het Vlaams Gewest)

Bufferende maatregelen

6. Het beter afstemmen en coördineren van de acties tussen het Vlaams Gewest, de provincies en de gemeenten (gericht aan alle overheden)
7. De gemeenten moeten meer inspelen op de mogelijkheden van het Vlaams Erosiebesluit
 - a. Alle erosiegevoelige gemeenten engageren zich om tegen eind 2011 te beschikken over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan
 - b. De gemeenten moeten bij de prioritering van de knelpunten meer rekening houden met de instroom van sediment in waterlopen en rioolstrengen
 - c. De gemeenten versnellen de uitvoering van de onontbeerlijke infrastructuurwerken voor buffering en afdamming
 - d. De bestaande verdeling van de kosten in de verhouding 75/25 (Vlaams Gewest/Gemeente) wordt als correct beschouwd maar de procedure voor subsidieaanvraag zou ingekort en vereenvoudigd moeten worden
 - e. De provincies worden gevraagd een grotere ondersteuning en begeleiding te verlenen bij de opmaak van de ontwerpen voor gemeentelijke dossiers erosiebestrijdingswerken.
 - f. Het Vlaams Gewest wordt gevraagd om te voorzien in de wettelijke instrumenten om noodzakelijke infrastructuurwerken afdwingbaar te maken ten aanzien van gebruikers en eigenaars.
(gericht aan het Vlaams Gewest, de provincies en gemeenten)
8. De wettelijke instrumenten voor het afbakenen van de bufferzones langs waterlopen, incl. handhaving, moeten worden verfijnd en er moet worden voorzien in een regeling en afspraken met de eigenaars en gebruikers voor het onderhoud ervan (gericht aan het Vlaams Gewest)
9. Gemeenten moeten erosieknelpunten in natuur- en recreatiegebieden inventariseren en een plan van aanpak voorleggen(gericht aan de gemeenten)

Baggeren, ruimen en saneren

10. Gecontroleerde sedimentvang in de onbevaarbare waterlopen moet verhinderen dat de sedimentmassa meer stroomafwaarts wordt afgezet, hierdoor sterker vervuild raakt en de bevaarbare waterlopen doet toeslibben (gericht aan de waterbeheerders)
 - a. Het ontwerp sedimentvangplan moet getoetst worden aan de principes van integraal waterbeleid en aan de kostenefficiëntie (gericht aan het Vlaams Gewest en de waterbeheerders)
 - b. De coördinatie van de bagger- en ruimingswerken moeten geoptimaliseerd worden door meer afstemming tussen de verschillende waterbeheerders(gericht aan de waterbeheerders)

Figuur 1: Gemiddelde erosiegevoeligheid voor de gemeenten gelegen in Bovenschelde- en Denderbekken¹

¹In figuur 1 ziet u de kaart met de potentiële erosiegevoeligheid, **geaggregeerd per gemeente**. Deze kaart geeft per gemeente de gemiddelde gevoeligheid voor bodemerosie en weerspiegelt dus op niveau van Vlaanderen een eerste indicatie van de locatie van erosiegevoelige gebieden. De potentiële bodemerosiekaart, geaggregeerd per perceel, geeft de berekende totale potentiële erosie van een bepaald landbouwperceel weer met een ruimtelijke resolutie van 5 m en geeft dus een preciezer beeld van de erosieproblematiek dan de kaart met de erosiegevoeligheid geaggregeerd per gemeente. De kaart met potentiële bodemerosie geaggregeerd per perceel wordt jaarlijks aangepast aan de nieuwe perceelsvormen. U kan beide kaarten raadplegen op de Databank Ondergrond Vlaanderen: (<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/bodemloketten.htm>).

2.1 Brongerichte aanpak erosie

Samenvatting aanbevelingen

Verhoogde aandacht voor de bodem is een onderdeel van een goede landbouwpraktijk. Dit impliceert zorg dragen voor een goede bodemconditie, maximale bodembedekking, minimale bodembewerking en meer grasland op erosiegevoelige percelen.

2.1.1. Brongerichte erosiebestrijding moet beschouwd worden als een onderdeel van een goede landbouwpraktijk (gericht aan de landbouwers)

Brongerichte erosiebestrijding omvat een hele reeks teelttechnische maatregelen die:

- *bijdragen tot de vorming van een goede bodemstructuur;*
- *de ruwheid van het bodemoppervlak vergroten;*
- *de bodem zo veel en zo lang mogelijk bedekt houden.*

Het in goede landbouw- en milieuconditie houden van de bodem, o.a. door het tegengaan van erosie, en het behoud van de totale oppervlakte “blijvend grasland” zijn verplichte randvoorwaarden bij de inkomenssteun in het kader van de eerste pijler (Markt- en Prijsbeleid) van het Gemeenschappelijke EU-landbouwbeleid (GLB). Daarbij zijn maatregelen verplicht op sterk erosiegevoelige percelen (paars op de bodemerosiegevoeligheidskaart) en aanbevolen op matig erosiegevoelige percelen (rood en oranje op de bodemerosiegevoeligheidskaart van de percelen). Door het sluiten van een beheerovereenkomst (BO) erosiebestrijding kan aan deze verplichting voldaan worden.

Er worden weinig inbreuken vastgesteld bij controles op het naleven van de randvoorwaarden.

Tijdens de voorbereidende commissie van de erosie-infodag werd als knelpunt gesteld dat wanneer op sterk erosiegevoelige percelen (de “paarse percelen” op de bodemerosiegevoeligheidskaart) een erosiegevoelige teelt wordt verbouwd, de vergoeding voor de beheerovereenkomst ‘Directe inzaai’ en ‘Niet-kerende bodembewerking’ op de betreffende percelen in het betreffende werkjaar, niet wordt uitbetaald. Voor de beheerovereenkomst ‘Aanleg en onderhoud van een grasbufferstrook’ wordt de vergoeding in dit geval herleid tot 35% van de oorspronkelijke vergoeding, gedurende de ganse looptijd van de beheerovereenkomst. Immers volgens de Europese wetgeving kan wat al verplicht is, niet gesubsidieerd worden. Er ontstaat hierdoor een spanningsveld inzake de vergoeding m.b.t. de beheerovereenkomsten tussen sterk erosiegevoelige percelen (paars) en matig erosiegevoelige percelen (rood).

Tabel 2: Evolutie van de teeltkeuze op erosiegevoelige percelen o.b.v. de verzamelvraag

Teeltkeuze	2006	2011
Permanente bedekking	73,10%	76,40%
Niet-erosiegevoelige teelt	9,90%	7,00%
Erosiegevoelige teelt	17,00%	16,60%
Totaal	100,00%	100,00%

Uit de verzamelvraag blijkt dat op 2/3 van de sterk erosiegevoelige akkerbouwpercelen nog erosiegevoelige teelten voorkomen. Er wordt wel een positieve evolutie in de tijd vastgesteld: het aandeel sterk erosiegevoelige percelen met erosiegevoelige teelten daalt, het aandeel met een permanente bedekking stijgt (voornamelijk door een afname van de niet-erosiegevoelige teelten granen en vlas). Door de verschillende sectoren in de bekkenraad van het Bovenscheldebekken

wordt benadrukt dat de teeltkeuze vrij moet blijven, i.f.v. de aard van het bedrijf kan het soms niet anders dan dat er toch op erosiegevoelige percelen erosiegevoelige teelten worden gekweekt.

In Tabel 3 (zie pagina 14) wordt een overzicht gegeven per erosiegevoelige gemeente gelegen in het Bovenschelde- of Denderbekken van de oppervlakte sterk erosiegevoelige percelen en de oppervlakte en het aandeel van erosiegevoelige percelen met een erosiegevoelige teelt.

- Het stimuleren van erosiebestrijding door landbouwers (bij voorkeur door het aanwenden van brongerichte erosiebestrijdingsmaatregelen) werd opgenomen als basismaatregel 8B_001 "Sensibiliseren en stimuleren van erosiebestrijdingsmaatregelen" in het Maatregelenprogramma van het Stroomgebiedbeheerplan van de Schelde (SGBP).

Actiepunten:

- Evolutie van de teeltkeuze op erosiegevoelige percelen verfijnen tot op gemeenteniveau voor de erosiegevoelige gemeenten.
- Het gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt herzien tegen 2013. De richtlijnen, randvoorwaarden, ... m.b.t. erosiebestrijding, die wellicht ook herzien zullen worden, verder opvolgen.
- Overzicht van de evolutie m.b.t. het inzaaien van groenbedekkers, niet-kerende bodembewerking, directe inzaai (al dan niet via BO) opstellen.

2.1.2. De gemeenten moeten het inzaaien van groenbedekkers in erosiegevoelige gebieden stimuleren (gericht aan de gemeenten)

Doordat de bodem bedekt wordt tijdens de winterperiode, wordt de directe impact van regendruppels op de onbedekte bodem vermeden. Hierdoor wordt een verslapping van de bodem tegengegaan. De bodemstructuur verbetert door een betere doorworteling van de bodem, waardoor de infiltratie onder een bodembedekker verhoogt. Groenbedekkers vergroten eveneens de hoeveelheid organisch materiaal in de bodem en zorgen dus ook voor een vergroting van het waterbergend vermogen en een betere bodemstructuur. Een groenbedekker is dan ook een ideale oplossing om de bodem te bedekken tussen twee hoofdgewassen.

De Vlaamse overheid had de agro-milieumaatregel "Inzaaien van wintergroenbedekker" geschrapt n.a.v. het gewijzigde Europese beleidskader. Deze maatregel werd sinds het GLB 2007-2013 als een onderdeel van de goede landbouwpraktijk beschouwd waardoor er sinds 2007 geen nieuwe beheerovereenkomsten groenbedekker konden afgesloten worden. In 2012 en 2013 echter, wordt opnieuw specifieke steun van max. 100 euro/ha verleend aan landbouwers die na hun hoofdteelt een groenbedekker inzaaien. Meer info op <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?id=137>

Er is heel wat onduidelijkheid rond de financiële steun van het inzaaien van groenbedekkers aangezien heel wat steunmaatregelen in herziening zijn:

- Europese subsidie voor groenbedekking 2012-2013 is goedgekeurd en dient nog enkel door de Vlaamse Regering goedgekeurd te worden.
- Het Mestactieprogramma 2011-2014 (MAP4) maakt de inzaai van een vanggewas of een nateelt in bepaalde situaties verplicht. Vanaf 2012 wordt via een flankerende maatregel voorzien in een subsidie voor de inzaai van groenbemesters.
- Momenteel is binnen de Gemeenschappelijke Marktordering (GMO²) voor groenten en fruit (enkel voor 2011) een subsidie goedgekeurd voor groenbedekking.
- Bepaalde gemeenten verlenen ook subsidies³ voor het inzaaien van groenbedekkers.

Er zou moeten gestreefd worden naar een systeem van subsidiëring dat over een lange periode loopt, aangezien kortdurende subsidiemogelijkheden contraproductief werken t.o.v. de interesse voor andere subsidiemogelijkheden.

Het inzaaien van groenbedekkers in erosiegevoelige gebieden moet verder gestimuleerd worden door de gemeenten, want zeker voor de regio van de Vlaamse Ardennen is de erosieproblematiek ernstig. Bodemverlies tijdens de winter is er een quasi continu gegeven wegens de slechts dunne leemlaag over de oppervlakkig gelegen kleilagen. Groenbedekkers worden nog te weinig gebruikt en dit stimuleren kan voorlopig enkel via sensibilisering of via voorbeeldprojecten.

Actiepunten:

- Evolutie in de steunmaatregelen voor het inzaaien van groenbedekkers opvolgen.
- Overzicht van sensibiliseringsacties zoals demodagen, brochures, websites ... m.b.t. groenbedekkers opstellen.

²Sinds 1997 worden dankzij de Gemeenschappelijke Marktordering (GMO) voor groenten en fruit nieuwe impulsen gegeven aan de sector.

³ In het Witboek Interne staatsvorming werd de doorbraak D.39 Agronatuurbeheer opgenomen. Door de Vlaamse overheid worden in uitvoering van het Europees beleid beheerovereenkomsten en agromilieuverbintenissen gesloten met landbouwers. Op dit ogenblik geven ook een aantal gemeenten en provincies subsidies voor maatregelen in het kader van agronatuurbeheer, zonder dat deze worden aangemeld aan de EU. Deze worden gestroomlijnd, bijgestuurd en opgenomen in de maatregelenpakketten die door de Vlaamse overheid worden beheerd.

2.1.3. Niet-kerende bodembewerking en directe inzaai moeten worden gestimuleerd o.m. via bewustmaking en VLIF-ondersteuning. In het kader van de erosiebestrijding moet financiële steun bij aankoop van machines worden uitgebreid naar loonwerkers (gericht aan het Vlaams Gewest)

 Het PCM heeft (o.m. binnen het Leader-project “Kenniscirkels Erosie”) een aantal sensibiliseringsprojecten lopen over het nut en de praktische haalbaarheid van niet-kerende bodembewerking en directe inzaai, waarbij soms ook wel loonwerkers interesse tonen.

 Op de demodagen over niet-kerende bodembewerking, georganiseerd i.k.v. het Interreg-project BodemBreed en het erosiebestrijdingsproject Pajottenland van de provincie Vlaams-Brabant is er interesse in werktuigen niet-kerende bodembewerking van zowel loonwerkers, machineren als individuele landbouwers. Financiële steun uitbreiden naar loonwerkers is zinvol: indien er meer loonwerkers een werktuig voor niet-kerende bodembewerking zouden bezitten en zich de techniek eigen maken, zou er een veel snellere verspreiding van deze bodembewerkingstechniek mogelijk zijn.

 Het project PROSENSOLS vormt een vervolg en een uitbreiding van het uitgevoerde project MESAM (Maatregelen tegen Erosie en Sensibilisatie van Agrariërs ter bescherming van het Milieu). Dit Interreg IIIa-project liep van januari 2003 tot en met maart 2007. Het project had als doel bodemerosie aan te pakken over de regionale, provinciale en nationale grenzen heen in de regio Nord - Pas de Calais, Henegouwen, West- en Oost-Vlaanderen. Het project “Protégeons nos sols/Bescherm onze bodem” beslaat een grotere regio en naast het thema bodemerosie komen eveneens bodemcompactie, verlies aan organische koolstof, achteruitgang van bodembiodiversiteit en nutriëntenverzadiging aan bod. Prosensols maakt deel uit van het Interreg IVA France-Wallonie-Vlaanderen programma. Het project heeft tot doel om op een grensoverschrijdende manier de natuurlijke hulpbronnen op een duurzame manier te beheren en te valoriseren. Het concept past eveneens binnen de Europese bodemrichtlijn.

 Het stimuleren van erosiebestrijding door landbouwers (bij voorkeur door het aanwenden van brongerichte erosiebestrijdingsmaatregelen) werd opgenomen als basismaatregel 8B_001 “Sensibiliseren en stimuleren van erosiebestrijdingsmaatregelen” in het Maatregelenprogramma van het Stroomgebiedbeheerplan van de Schelde (SGBP).

 Het Vlaams landbouwinvesteringsfonds (VLIF) voorziet een subsidie van 18% voor de aankoop van machines voor directe inzaai ter voorkoming van erosie (groep 3 - Investerings in onroerend goed, gericht op de realisatie van een structuurverbetering). Maar via GLB wordt deze steun aan de landbouwers zelf toegekend en niet aan loonwerkers. Dit kan als een knelpunt ervaren worden want loonwerkers kopen zelden de machines voor niet-kerende bodembewerking en directe inzaai, enerzijds omdat er nog te weinig vraag naar is vanuit de landbouwsector en anderzijds omdat zij geen subsidie kunnen aanvragen.

 “Investeringssteun aan land- en tuinbouwers voor machines voor directe inzaai ter voorkoming van erosie” werd opgenomen in het Maatregelenprogramma van het SGBP als basismaatregel 8B_003.

 Het verhogen van het steunbedrag (van 20% naar 40%) voor de aankoop van machines voor directe inzaai, de uitbreiding van de steun naar loonwerkers en het toekennen van financiële steun voor lage drukbanden werd opgenomen als aanvullende maatregel 8B_020 “Uitbreiding financiële steun bij de aankoop van machines ter voorkoming van bodemerosie” in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

Actiepunten:

- Evolutie van het aantal hectare en aandeel beheerovereenkomsten niet-kerende bodembewerking en directe inzaai op sterk erosiegevoelige (paarse) percelen weergeven.
- Overzicht van sensibiliseringsacties zoals demodagen, brochures, websites ... m.b.t. niet-kerende bodembewerking en directe inzaai opstellen.

2.1.4. Het stimuleren van meer graslandareaal op erosiegevoelige percelen(gericht aan de landbouwers en de overheden)

M.b.t. grasland bestaat er veel verwarring qua terminologie, daarom wordt verwezen naar bijlage 2 - Verklarende woordenlijst voor een correcte definitie van de verschillende termen.

Om bodemerosie tot een minimum te beperken legt men erosiegevoelige percelen best onder gras. De bedekkingsgraad is groot, waardoor de regen niet rechtstreeks op het bodemoppervlak in valt. De vegetatie verhindert de afstroming van het neerslagwater en bevordert de infiltratie. Deze maatregel is zeer efficiënt.

Voor een landbouwbedrijf gericht op akkerbouw is het echter niet vanzelfsprekend om percelen onder gras te leggen. Maar ook voor veeteeltbedrijven is dit niet altijd een evidente keuze aangezien men voor groenvoederwinning de voorkeur geeft aan het telen van maïs.

Landbouwers streven bovendien naar een teeltrotatie (tijdelijk grasland). Zij vrezen dat hun graslanden anders omgezet worden naar *permanent grasland* (die dan ressorteren onder het natuurvergunningendecreet) waarbij een vergunning vereist is voor het scheuren van het grasland in VEN-gebied. Landbouwers kunnen naast tijdelijk grasland ook blijvend grasland aangeven, d.w.z. grasland dat gedurende minimum 5 jaar niet in de teeltrotatie wordt opgenomen. Vele landbouwbedrijven zijn verplicht een minimum areaal als blijvend grasland in stand te houden (referentieareaal, zoals voorzien in het GLB), maar kunnen hierbij op bedrijfsniveau kiezen waar dit grasland voorzien wordt (bv. bij voorkeur niet in VEN-gebied vermits dit grasland dan niet meer kan gescheurd worden zonder vergunning (permanent grasland)). Ook hier is er dus noodzaak aan een duidelijke communicatie m.b.t. grasland in verschillende bestemmingsgebieden. In een regio als de Vlaamse Ardennen bevinden veel van de graslanden zich in ecologisch interessante gebieden zodat deze – zo wordt gevreesd - op termijn naar 'natuur' zouden kunnen overgeheveld worden.

Er bestaan geen verplichte maatregelen die als doel hebben het stimuleren van meer graslandareaal op erosiegevoelige percelen. Wel zijn probleempcelen in de gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen aangegeven als 'strategisch grasland'. De erosiecoördinatoren sporen de landbouwers op deze percelen aan om ze om te zetten naar blijvend grasland. Waar mogelijk kan deze oppervlakte gecompenseerd worden door het scheuren van een (gelijke oppervlakte op een) minder hellend terrein, zodat de teeltrotatie van de landbouwer behouden kan blijven.

Actiepunten:

- De evolutie van het aantal hectare en het aandeel graslandareaal op sterk erosiegevoelige percelen weergeven.

2.1.5. Het creëren van een kader om beheerovereenkomsten met landbouwers mogelijk te maken in uitbreidingszones van erkende natuur- en bosreservaten(gericht aan het Vlaams Gewest)

Momenteel is het niet mogelijk om een beheersovereenkomst te sluiten in erkende natuur- en bosreservaten en in de uitbreidingsperimeter. Enerzijds is er in deze gebieden een recht van voorkoop voor de natuurorganisaties en anderzijds ondersteunt een beheerovereenkomst de landbouw gedurende een periode van 5 jaar. Dit kan als tegenstrijdig ervaren worden in ecologisch interessante gebieden in de Vlaamse Ardennen heeft dit reeds geleid tot het niet verder zetten van beheerovereenkomsten.

Een gemotiveerde afwijkingmogelijkheid zou moeten voorzien worden om in dergelijke gebieden toch beheerovereenkomsten te kunnen sluiten, aangezien het net die gebieden zijn, (dikwijls met bronbeekjes), die ecologisch zeer kwetsbaar zijn voor sedimentaanvoer.

Bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zou de intentie bestaan om het sluiten van een beheerovereenkomst mogelijk te maken in de uitbreidingsgebieden van erkende natuur- en bosreservaten. ANB stelt dat de gevallen waar een dergelijke BO gewenst is door de waterbeheerder en/of natuurbeheerder en waar de landbouwer vrijwillig wil instappen kunnen geïnventariseerd worden waarna geval per geval kan bekeken worden of het sluiten van een beheerovereenkomst wenselijk is.

Actiepunten:

- Overleggen met ANB m.b.t. het sluiten van een beheerovereenkomst in uitbreidingszones van erkende natuur- en bosreservaten.
- Inventariseren van trajecten langs waterlopen in uitbreidingszones van erkende natuur- of bosreservaten waar een beheerovereenkomst een oplossing zou kunnen bieden tegen sedimentinspoeling in de waterloop of tegen oeverafkalving.
- Mogelijkheid om beheerovereenkomsten erosiebestrijding af te sluiten in woonuitbreidingsgebied onderzoeken.

2.2 Bufferende maatregelen

Samenvatting aanbevelingen

De gemeenten engageren zich om tegen eind 2011 te beschikken over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan. Verder versnellen de gemeenten de uitvoering van de onontbeerlijke infrastructuurwerken voor buffering en afdamming. Het Vlaams Gewest wordt gevraagd om te voorzien in de wettelijke instrumenten om noodzakelijke infrastructuurwerken afdwingbaar te maken.

2.1.6. Het beter afstemmen en coördineren van de acties tussen het Vlaams Gewest, de provincies en de gemeenten (gericht aan alle overheden)

 De permanente evaluatie en opvolging van de efficiëntie van kleinschalige erosiebestrijdingsmaatregelen en de oprichting van een Vlaams kenniscentrum erosiebestrijding werd opgenomen als aanvullende maatregel 8B_017 "Vlaams kenniscentrum erosiebestrijding" in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

 Een bijkomende financiële ondersteuning van de gemeenten voor de kosten voor niet enkel de aanleg en grondinname maar ook voor het onderhouden van de maatregelen via een aanpassing van het Erosiebesluit werd opgenomen als aanvullende maatregel 8B_019 "Financiële ondersteuning voor onderhoud erosiebestrijdingswerken" in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

→ Afstemmen van afkoppelingsprojecten en erosiebestrijdingsprojecten

 Er is een overleg georganiseerd vanuit het bekkensecretariaat Denderbekken tussen de verschillende betrokken partijen (Vlaamse Milieumaatschappij – Afdeling Ecologisch Toezicht, Vlaamse Milieumaatschappij – Afdeling Operationeel Waterbeheer, bekkensecretariaten en ALBON) met als doel te komen tot een verdere afstemming tussen erosiebestrijdingsprojecten en afkoppelingsprojecten. Er werden algemene principes/richtlijnen afgesproken, die nog verder dienen geconcretiseerd te worden a.d.h.v. specifieke projecten.

Er moet naar gestreefd worden om steeds eerst erosieproblemen weg te werken en dan pas afkoppelingsprojecten uit te voeren (zowel bij bovengemeentelijke als gemeentelijke rioleringsprojecten). De erosiecoördinator speelt hier dan ook een belangrijke rol.

 Er heeft tevens een overleg plaatsgevonden tussen de erosiecoördinatoren en de bekkensecretariaten met als doel tot een betere afstemming te komen tussen acties i.k.v. het integraal waterbeleid en projecten i.k.v. het erosiebeleid. De afspraak werd gemaakt om erosiecoördinatoren te betrekken bij het opstellen van het ontwerpadvies op het Optimalisatieprogramma en bij het adviseren van de Technische plannen van Aquafin in het Ambtelijk Bekkenoverleg.

 Tevens werd duidelijk dat er een kader nodig is op Vlaams niveau om het ontwerpen en het uitvoeren van erosieprojecten en rioleringsprojecten optimaal op elkaar af te stemmen.

→ Afstemmen van ruilverkavelingsprojecten en erosiebestrijdingsprojecten

Het instrument "Ruilverkaveling" van de VLM herschikt landbouwpercelen binnen een vooraf afgebakend gebied. Hiermee wordt gestreefd naar aaneengesloten, regelmatige en gemakkelijk toegankelijke kavels die zo dicht mogelijk bij het landbouwbedrijf liggen. Ruilverkaveling bevordert zo de rendabele en duurzame landbouwuitbating. De wetgever creëerde het instrument ruilverkaveling in de naoorlogse periode voor de ontwikkeling van de landbouwsector zoals in de

ons omringende landen en voor de verbetering van de externe landbouwstructuren. Einde '88 werd de VLM belast met de uitvoering van ruilverkavelingsprojecten in Vlaanderen. In het kader van dergelijke ruilverkavelingsprojecten werden vaak wegen heraangelegd. Deze zorgden in het verleden vaak voor erosieproblemen.

 De doelstellingen zijn inmiddels veel ruimer geworden. Ruilverkaveling past zich hierbij in in het ruimtelijke ordenings-, het milieu- en natuurbeleid en het plattelandsbeleid. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om bij te dragen aan natuur- en landschapszorg, zorg voor cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed, recreatief medegebruik, ... in evenwicht met de landbouwkundige verbeteringen.

 Voor de ruilverkaveling Gooik werkt de erosiecoördinator nauw samen met de VLM (driemaandelijks overleg en gezamenlijke terreinwerkdagen).

Actiepunten:

- Navragen bij VLM hoe het aspect erosiebestrijding in nieuwe RVK-projecten wordt opgenomen.

2.1.7. De gemeenten moeten meer inspelen op de mogelijkheden van het Vlaams Erosiebesluit (gericht aan het Vlaams Gewest, de provincies en gemeenten)

- a) Alle erosiegevoelige gemeenten engageren zich om tegen eind 2011 te beschikken over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan

In tabel 3 wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken m.b.t. het gemeentelijk erosiebeleid voor de 37 erosiegevoelige gemeenten gelegen in het Bovenschelde- en Denderbekken. Hieruit blijkt dat enkel Aalst, Denderleeuw en Ternat nog geen gemeentelijke erosiebestrijdingsplan hebben. Alle andere gemeenten beschikken reeds over een goedgekeurd plan, of zijn bezig met de opmaak van een plan. 23 van de 37 gemeenten hebben ook reeds een erosiecoördinator aangesteld.

Tabel 3: Stand van zaken m.b.t. het gemeentelijk erosiebeleid

Gemeente	Gemeentelijk erosiebestrijdingsplan	Subsidie werken	Erosiecoördinator	Oppervlakte paarse percelen (ha)	Oppervlakte paarse percelen met erosiegevoelige teelt(ha)	% erosiegevoelige teelt op paarse percelen
Aalst	geen plan			3,14	0,90	29
Affligem	goedgekeurd			3,15	0,46	15
Anzegem	goedgekeurd			61,20	7,12	12
Asse	goedgekeurd		ja	131,06	27,49	21
Bever	in opmaak			47,28	6,94	15
Brakel	goedgekeurd	48.554,29 €	ja	521,71	43,92	8
Denderleeuw	geen plan	20.568,27 €		3,35	0,00	0
Dilbeek	ingediend		aanvraag ingediend	53,37	5,56	10
Erpe-Mere	goedgekeurd		ja	6,63	0,10	1
Galmaarden	goedgekeurd	24.129,34 €	aanvraag ingediend	175,29	33,24	19
Gavere	goedgekeurd		ja	23,96	2,17	9
Geraardsbergen	goedgekeurd	94.874,12 €	ja	146,53	18,56	13
Gooik	goedgekeurd		ja	190,47	24,27	13
Haaltert	goedgekeurd		ja	17,84	4,08	23
Herne	in opmaak			168,53	13,18	8
Herzele	goedgekeurd		ja	90,98	11,61	13
Horebeke	goedgekeurd		ja	112,67	18,15	16
Kluisbergen	goedgekeurd	53.557,33 €	ja	334,08	71,16	21
Kortrijk	goedgekeurd			44,19	1,49	3
Kruishoutem	goedgekeurd		ja	13,73	0,36	3
Lennik	goedgekeurd		ja	125,05	7,84	6
Liedekerke	goedgekeurd		aanvraag ingediend	4,49	0,00	0
Lierde	goedgekeurd	38.947,44 €	ja	46,25	5,87	13
Maarkedal	goedgekeurd		ja	796,93	103,93	13
Merchtem	goedgekeurd			28,41	1,95	7
Merelbeke	in opmaak			14,09	3,25	23

Ninove	goedgekeurd	88.279,57 €	ja	94,36	6,73	7
Oosterzele	goedgekeurd		ja	11,24	1,64	15
Oudenaarde	goedgekeurd		ja	278,33	28,87	10
Pepingen	goedgekeurd		ja	55,55	4,44	8
Ronse	goedgekeurd		ja	337,46	53,79	16
Roosdaal	goedgekeurd		ja	72,10	6,22	9
Ternat	subsidie aangevraagd			13,25	0,05	0
Wortegem-Petegem	goedgekeurd	24.496,43 €	ja	50,17	10,43	21
Zingem	goedgekeurd	40.605,90 €		1,16	0,00	0
Zottegem	goedgekeurd	47.110,66 €	ja	204,39	17,60	9
Zwalm	goedgekeurd	121.520,44 €	ja	79,22	4,80	6
Zwevegem	goedgekeurd			12,49	0,92	7
Totaal		602.643,79 €		4.374,10		

Bron: ALBON(december 2011)

 Het opstellen van erosiebestrijdingsplannen voor alle erosiegevoelige gebieden werd opgenomen als basismaatregel 8B_002 "Opstellen van gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen en uitvoeren van erosiebestrijdingswerken" in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

b) De gemeenten moeten bij de prioritering van de knelpunten meer rekening houden met de instroom van sediment in waterlopen en rioolstrengen

 Tot op heden werden nog niet veel maatregelen genomen om de rechtstreekse instroom van sediment naar waterlopen en rioolstrengen tegen te houden. Veruit de meeste reeds gerealiseerde maatregelen zijn steeds genomen ter bescherming van wegen en woningen. Een uitwerking van enkele pilootprojecten zou leerrijk kunnen zijn. Een mogelijk project betreft de Mariaborrebeek te Maarkedal, met een stroomgebied van ca. 280 ha. Het effect van een mix van maatregelen ter bescherming van deze waterloop tegen instroom van sedimenten zou hier onmiddellijk kunnen aangetoond worden via de metingen ter hoogte van het sedimentmeetpunt te Etikhove.

 Om een overzicht te krijgen van de knelpunten van instroom van sediment in waterlopen en rioolstrengen werd door de bekkensecretariaten van het Bovenscheldebekken en Denderbekken een oplijsting gemaakt van knelpunten, die besproken zijn op het Ambtelijk Bekkenoverleg. Deze inventarisatie is een dynamische lijst, nieuwe knelpunten kunnen later nog toegevoegd worden. Deze oplijsting van knelpunten dient verder besproken te worden in overleg tussen de bekkensecretariaten en de betrokken erosiecoördinatoren. Een mogelijks knelpunt hierbij is het feit dat de erosiecoördinator werkt in opdracht van de gemeentebesturen, waardoor het niet evident is om projecten uit te voeren ter bescherming van niet-gemeentelijke waterlopen of rioleringen, zeker wanneer het gaat om het oplossen van knelpunten die door de gemeenten niet als prioritair zijn opgegeven in de gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen. Bovendien moeten de gemeenten i.k.v. een dossier erosiebestrijdingswerken, ondanks de subsidies van ALBON, nog steeds een belangrijk deel van de kosten zelf dragen.

Actiepunten:

- Oplijsting van de knelpunten van sedimentinstroom naar waterlopen en rioolstrengen doornemen met de betrokken erosiecoördinatoren en verder aanvullen.

c) De gemeenten versnellen de uitvoering van de onontbeerlijke infrastructuurwerken voor buffering en afdamming

 Het uitvoeren aan het huidig tempo van erosiebestrijdingswerken in de meest prioritaire knelpuntgebieden werd opgenomen als basismaatregel 8B_002 "Opstellen van gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen en uitvoeren van erosiebestrijdingswerken" in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

- Het “Aanvullend uitvoeren van erosiebestrijdingsdossiers” werd als aanvullende maatregel 8B_015 in het Maatregelenprogramma van het SGBP opgenomen.

Zie ook de bespreking van aanbeveling 7d hieronder.

- d) De bestaande verdeling van de kosten in de verhouding 75/25 (Vlaams Gewest/Gemeente) wordt als correct beschouwd maar de procedure voor subsidieaanvraag zou ingekort en vereenvoudigd moeten worden**

- Sinds 2010 worden niet alleen de opmaak van een erosiebestrijdingsplan en de uitvoering van kleinschalige erosiebestrijdingswerken gesubsidieerd, maar ook de aanstelling van een erosiecoördinator die gemeenten bijstaat bij de uitvoering van werken.

- Op 26 februari 2010 keurde de Vlaamse Regering een belangrijke wijziging van het Erosiebesluit goed. Met ingang van 1 januari 2011 wordt de procedure voor het aanvragen van subsidies aanzienlijk vereenvoudigd en versneld. De opmaak van een investeringsprogramma op basis van principeaanvragen wordt geschrapt en er wordt overgeschakeld naar halfjaarlijkse subsidieprogramma's op basis van (éénmalige) subsidieaanvragen. Zo wordt de termijn tussen de subsidieaanvraag en de toekenning van de subsidie veel korter.

- Deze aanpassingen resulteerden in een positieve evolutie van het aantal subsidieaanvragen: van gemiddeld 9 projecten per jaar in de periode 2006-2010 naar 16 projecten in 2011 (met een verdubbeling van het budget).

- e) De provincies worden gevraagd een grotere ondersteuning en begeleiding te verlenen bij de opmaak van de ontwerpen voor gemeentelijke dossiers erosiebestrijdingswerken.**

- Een nog sterkere inhoudelijke ondersteuning en begeleiding van gemeenten bij het uitvoeren van erosiebestrijdingswerken als aanvullende maatregel 8B_018 “Inhoudelijke ondersteuning gemeenten” in het Maatregelenprogramma van het SGBP opgenomen.

→ Provincie Oost-Vlaanderen

- Sinds het aanstellen van een erosiecoördinator om gemeenten bij te staan bij de uitvoering van erosiebestrijdingswerken, ook wordt gesubsidieerd, beschikken reeds 21 Oost-Vlaamse gemeenten over een erosiecoördinator. Het Steunpunt Erosie van PCM beschikt ondertussen over 6 medewerkers die als erosiecoördinator in een aantal gemeenten werden aangesteld.

- Maar het Steunpunt Erosie doet eigenlijk veel meer dan wat van een erosiecoördinator verlangd wordt. Zo houdt het Steunpunt zich in nauwe samenwerking met de VLM ook bezig met beheerovereenkomsten, worden terreinopmetingen uitgevoerd en technische tekeningen en bestekken opgemaakt voor dossiers erosiebestrijdingswerken, enz. Daarnaast zijn er de afgelopen 3 à 4 jaar reeds een 180 kleinschalige opvangsystemen met natuurvriendelijke materialen aangelegd. Dit komt neer op ongeveer 5,4 km erosiewerende dammen die reeds in de Vlaamse Ardennen zijn aangelegd. Dit vraagt ook een grote inspanning naar onderhoud toe. Het PCM staat momenteel nog in voor (de coördinatie van) het merendeel van de onderhoudswerken, maar kan af en toe wel rekenen op de vrijwilligheid van landbouwers en gemeentebesturen. Er is hieromtrent meer en meer nood aan goede lokaal gedragen afspraken. De mogelijkheid tot het sluiten van een beheerovereenkomst voor aanleg en onderhoud van dergelijke kleinschalige opvangsystemen uit natuurvriendelijke opvangsystemen zou een oplossing kunnen bieden. Een andere mogelijkheid bestaat er in om dit mee op te nemen in een dossier erosiebestrijdingswerken, maar dan dienen er wel sluitende afspraken gemaakt te worden rond onderhoud en eventuele periodieke heraanleg voor een periode van 20 jaar.

Tenslotte wil de Provincie Oost-Vlaanderen via het Leaderproject 'Kenniscirkels Erosie' samen denken en samenwerken met lokale landbouwers om erosie in de Vlaamse Ardennen vanuit de sector aan te pakken via alle mogelijke teelttechnische en brongerichte maatregelen. Het PCM en de Dienst Landbouw en Platteland werken hiervoor samen. Het Leaderproject 'Kenniscirkels Erosie' wil landbouwers en andere lokale actoren (loonwerkers, gemeentebesturen, deskundigen, ...) samenbrengen om ervaringen en kennis uit te wisselen, maar ook om nieuwe initiatieven en samenwerkingen op te zetten. Voorbeelden van succesvolle initiatieven zijn demo's en info-/discussiemomenten rond niet-kerende bodembewerking, grasbufferstroken, groenbedekkers, kleinschalige opvangsystemen, enz. Nog geplande activiteiten hebben betrekking op bodemkwaliteit, verdichting en de techniek rond aardappeldrempels.

→ Provincie Vlaams-Brabant

Binnen de provincie Vlaams-Brabant beschikken reeds 28 gemeenten over een erosiecoördinator (stand van zaken van december 2011).

Ook de provincie Vlaams-Brabant doet veel meer dan wat van een erosiecoördinator verlangd wordt. Zo wordt nauw samengewerkt met de VLM voor het afsluiten van beheerovereenkomsten erosiebestrijding en maken we het ontwerp van "eenvoudige" erosiebestrijdingsmaatregelen (grasgang, geprofileerde grasbufferstroken, kleine erosiepoelen, kleine dammen), het bestek en aanvraagdossier van een stedenbouwkundige vergunning voor de erosiebestrijdingswerken, ... zoveel mogelijk zelf, afhankelijk van de werklust op de tekenkamer van de provincie.

De provincie Vlaams-Brabant stimuleert de landbouwers om erosiebestrijdende maatregelen toe te passen via het interregproject BodemBreed (zie ook 2.1.3 pg. 9) en via het erosiebestrijdingsproject 'Pajottenland'. Dit laatste project kwam o.a. tot stand omdat de gemeenten van de waterschappen Zenne-Zuid, Bellebeek en Marke vragende partij waren om een demonstratieproject rond erosiebestrijding op te starten. Dit erosiebestrijdingsproject 'Pajottenland' heeft tot doel de landbouwers te overtuigen dat teelttechnische maatregelen, zoals niet-kerende bodembewerkingstechnieken zeer doeltreffend zijn om erosie te bestrijden en bovendien economisch haalbaar zijn. Minstens eenmaal per jaar vinden er veldbezoekdagen plaats op de proefvelden waar teelttechnische maatregelen gedemonstreerd worden. In 2011 werden er drie demonstratiepercelen over niet-kerende bodembewerking aangelegd (2 met suikerbieten, 1 met tarwe). De percelen werden opgevolgd door de BDB en het KBIVB. Op vrijdag 27 mei 2011 vond er een veldbezoek plaats. Er kwamen ongeveer 60 geïnteresseerde landbouwers naar de percelen kijken. De gebruikte landbouwwerktuigen werden gedemonstreerd en de teelttechniek werd besproken.

Daarnaast werd er ook, analoog met het project BodemBreed een kenniscirkel 'erosiebestrijding' opgestart. Dit is een groep van een tiental landbouwers die hun ervaringen over erosiebestrijding onderling uitwisselen, begeleid door een deskundige. De kenniscirkel 'erosiebestrijding' kwam in 2011 twee keer samen.

Om de financiële lasten voor de gemeenten te beperken en zo de uitvoering van de geplande erosiebestrijdende maatregelen te versnellen kan de provincie Vlaams-Brabant⁴ bovendien een aanvullende subsidie van 15% toekennen aan de Vlaams-Brabantse gemeenten voor de uitvoering van erosiebestrijdingswerken (met een max. van 15.000 euro per toegekende subsidie). Dit betekent dat in deze provincie nog maar 10% van de kosten ten laste is van de gemeente.

- f) Het Vlaams Gewest wordt gevraagd om te voorzien in de wettelijke instrumenten om noodzakelijke infrastructuurwerken afdwingbaar te maken ten aanzien van gebruikers en eigenaars.**

⁴ Ook in de provincies Limburg en West-Vlaanderen geeft de Provincie een subsidie van 15% bovenop de subsidie van 75% die via het Erosiebesluit wordt verleend.

Bij erosieknelpunten op locaties waar infrastructuurwerken van algemeen belang mee gepaard gaan en daar waar goede landbouwpraktijken niet volstaan en vrijwillige medewerking niet lukt, moeten maatregelen juridisch afdwingbaar zijn.

 In het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming is de onteigening door gemeenten in het kader van erosiebestrijding juridisch verankerd. Vele gemeenten zullen echter niet vlug over gaan tot onteigening.

 De mogelijkheid onderzoeken van uitbreiding van het areaal waarop landbouwers – die Europese inkomenssteun genieten – verplicht zijn om erosiebestrijdingsmaatregelen te nemen, onderzoek naar het juridisch verankeren (o.b.v. het decreet betreffende de bodemsanering en bodembescherming) van de onteigening door gemeenten (specifiek i.k.v. erosiebestrijding) en het invoeren van algemene bindende voorschriften inzake het gebruik van de bodem (cf. nieuwe decreet betreffende de bodemsanering en de bodembescherming) werden opgenomen als de aanvullende maatregel 8B_016 “Verplichte maatregelen via Mid-Term Review, onteigening en bodemgebruik” in het Maatregelenprogramma van het SGBP opgenomen.

 Naar aanleiding van de zware overstromingen eind 2010 maakte de CIW een grondige evaluatie van de situatie en formuleerde voorstellen en aanbevelingen voor het beleid. Het globale CIW-evaluatiedocument werd op 12 mei 2011 goedgekeurd door de CIW. In dit rapport wordt ook gesteld dat sommige waterlopen te kampen hebben met versnelde dichtslibbing tengevolge van overmatige toevoer van sediment, watererosie en verminderd ruimen. Om het versneld dichtslibben tengevolge bodemerosie tegen te gaan, moeten er nog meer duurzame en afdwingbare oplossingen gezocht worden i.k.v. de erosiebestrijding. In het actieplan dat een onderdeel vormt van het CIW-rapport werd Actie 3 “**Erosiebestrijdingsmaatregelen versneld en/of verplicht uitvoeren**” opgenomen.

Actie 3	Erosiebestrijdingsmaatregelen versneld en/of verplicht uitvoeren
<i>Omschrijving</i>	Versnelling van uitvoering van erosie maatregelen (en maatregelen tegen versnelde afstroom), die naast hun belangrijke rol bij de beperking van slibaanvoer naar waterlopen en riolen ook zorgen voor een vertraagde afvoer. Het voorkomen van overmatige slibaanvoer door een aangepast landbeheer is daarbij prioritair. Dit neemt niet weg dat achterstand van ruimingen dient weggewerkt te worden. In het kader van erosiebestrijdingsmaatregelen is het belangrijk dat in prioritaire gebieden ook verplichte maatregelen opgelegd worden wanneer blijkt dat via vrijwilligheid onvoldoende resultaat geboekt wordt. Er dient ook een werkbaar handhavingsinstrumentarium uitgewerkt te worden. Sinds 2010 kan een gemeente een Vlaamse subsidie ontvangen voor de begeleiding door een erosiecoördinator (51 gemeenten maakten daarvan in 2010 gebruik). De aanstelling van de erosiecoördinatoren moet ertoe leiden dat in versneld tempo werk wordt gemaakt van de uitvoering van gemeentelijke erosiebestrijdingswerken. Streefdoel is dat tegen 2015 de helft van de gemeenten met een (vóór 2010) goedgekeurd erosiebestrijdingsplan overgegaan zijn tot erosiebestrijdingswerken met subsidies via het Erosiebesluit. Daarnaast zal de erosieproblematiek ook onder controle worden gehouden via Vlaamse beheerovereenkomsten met de landbouwers. Verder worden de bestaande Vlaamse beheerovereenkomsten ‘erosie’ geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd. Tenslotte wordt bekeken of de uitvoering van bepaalde erosiebestrijdingswerken (voor overheden of voor landbouwers, onder meer in het kader van de randvoorwaarden van het Europees landbouwbeleid) afdwingbaar moet worden gemaakt bijvoorbeeld door een uitbreiding van het areaal waar verplichte maatregelen van toepassing zijn (MTR-randvoorwaarden). Nu wel nog te weinig handhaving hieromtrent.
<i>Initiatiefnemer</i>	dep. LNE ism CIW en ism de steunpunten erosie
<i>Timing</i>	KT
<i>Status</i>	lopend

 Een aandachtspunt hierbij is het feit dat wanneer maatregelen juridisch afdwingbaar worden, de landbouwer geen recht meer heeft op subsidie. Enkel bij vrijwillige medewerking kan er via een beheerovereenkomst op een vergoeding beroep gedaan worden.

2.1.8. De wettelijke instrumenten voor het afbakenen van de bufferzones langs waterlopen, incl. handhaving, moeten worden verfijnd en er moet worden voorzien in een regeling en afspraken met de eigenaars en gebruikers voor het onderhoud ervan (gericht aan het Vlaams Gewest)

Binnen de CIW werkgroep Ecologisch Waterbeheer werd een subwerkgroep samengesteld voor de organisatie van een studiedag. Deze vond plaats op 28/09/2009.

Eén van de gevolgen van deze studiedag was de opmaak van een handleiding oeverzones (momenteel nog in ontwerpfasen), met de nodige aandacht voor

- De mogelijke functies en doelstellingen van oeverzones;
- Een beschrijving van de verschillende types van oeverzones;
- Een beschrijving van de verschillende beschikbare instrumenten die ingezet kunnen worden om oeverzones te realiseren (handhaving, beheerovereenkomsten, grondverwerving).
- Het aangeven van welke types van oeverzones en welke beschikbare instrumenten toepasbaar zijn, afhankelijk van de functie(s) en doelstelling(en) van een oeverzone. Dit 'afwegingskader' dient uit te gaan van een gebiedsgerichte watersysteemvisie, waarbij per functie en doelstelling ook andere mogelijke acties en maatregelen die toepasbaar zijn, kort worden aangegeven.
- Een schets van het juridisch kader.

Momenteel loopt een studieopdracht bij KUL i.o.v. ANB/CIW Werkgroep Ecologisch Waterbeheer. Doel is uitgebreide literatuurstudie rond bufferzones en ontwikkeling van een GIS-tool + inrichtingsfiches. De opdracht zou normaal gezien in maart 2012 aflopen.

In de voorstellen van de CIW tot wijziging van het decreet Integraal Waterbeleid is bijkomend de mogelijkheid ingebouwd om een bredere oeverzone af te bakenen door de goedkeuring van een oeverzoneproject.

In de Memorie van Toelichting bij het voorstel tot wijziging van het decreet IWB wordt het volgende vermeld: *"De ervaringen uit het eerste planproces leren dat de inrichting en het beheer van oeverzones breder dan enkel de talud maatwerk vergt en dat ook de gebruiksbeperkingen die er worden opgelegd best worden afgestemd op de doelstellingen die met de oeverzone beoogd worden. Daarom gebeurt de afbakening van een bredere oeverzone voortaan door middel van een oeverzoneproject. In het oeverzoneproject worden de in te zetten instrumenten voor de realisatie en het beheer van de oeverzone voorzien alsook de gebruiksbeperkingen die afgestemd zijn op maat van het watersysteem en de beoogde doelstellingen. Het project kan op zich goedgekeurd worden, dan wel via een stroomgebiedbeheerplan, een wateruitvoeringsprogramma of een beslissing van de Vlaamse Regering. Nadere regels voor het uitwerken van een oeverzoneproject worden opgenomen in een uitvoeringsbesluit."*

2.1.9. Gemeenten moeten erosieknelpunten in natuur- en recreatiegebieden inventariseren en een plan van aanpak voorleggen (gericht aan de gemeenten)

Erosie van akkerpercelen blijft de voornaamste “leverancier” van sediment naar de waterlopen in de Vlaamse Ardennen, maar er zijn er ook nog andere bronnen. Vooral in de beukenbossen van de Vlaamse Ardennen kunnen erosie en afspoeling van sediment een probleem zijn omdat er geen ondergroei is. Daarnaast kunnen ook holle wegen en intensief gebruik van landwegen door quads en mountainbikers aanleiding geven tot erosieknelpunten. Normaal gezien zijn deze erosieknelpunten reeds opgenomen in de erosiebestrijdingsplannen. Het is aangewezen dat bijkomende knelpunten als aanvullingen bij het erosiebestrijdingsplan worden toegevoegd en geen afzonderlijk document vormen.

 Het ANB afdeling Oost-Vlaanderen zal meewerken aan een inventarisatie van de erosieknelpunten t.h.v. bronnen en bronbossen. Voor de Vlaamse Ardennen zijn door ANB instandhoudingsdoelstellingen opgemaakt. Op 9 februari 2012 vond een overleg tussen het bekkensecretariaat en ANB plaats waarbij de regio van de Vlaamse Ardennen gescreend werd op erosiegevoelige percelen met een relevante impact op brongebieden en bronbossen in eigendom van ANB. ANB zal deze lijst met erosiegevoelige percelen ook overmaken aan Natuurpunt die ook verschillende brongebieden – bronbossen in beheer heeft aan de afdeling Vlaams-Brabant van ANB. Dit zal uiteindelijk resulteren in een lijst van erosiegevoelige percelen met daaraan gekoppeld een prioritering.

 Een aandachtspunt hierbij is het feit dat erosieknelpunten t.h.v. natuurgebieden vaak minder prioritair zullen zijn dan knelpunten t.h.v. bebouwing en wegen.

 Er zou verder moeten onderzocht worden of andere instanties bvb. ANB, waterbeheerders (1ste en 2de categorie), Natuurpunt, ... maatregelen kunnen ontwerpen en uitvoeren op terrein. Om een deel van de kosten van deze erosiebestrijdingsmaatregelen terug te winnen zouden deze instanties dit kunnen door factureren aan de gemeenten die hiervoor dan subsidies aanvragen i.k.v. het Erosiebesluit.

 Het erosiesteunpunt van PCM heeft in het Lozerbos te Kruishoutem een aantal maatregelen langsheen wandelwegen uitgewerkt.

Actiepunten:

- Uitzoeken of andere instanties erosiebestrijdingsmaatregelen kunnen treffen en de kosten hiervan deels kunnen recupereren door dit door te factureren aan de gemeenten die hiervoor dan subsidies aanvragen i.k.v. het Erosiebesluit.
- Noodzaak van inventarisatie van erosieknelpunten in recreatiegebieden onderzoeken.

2.3 Baggeren, ruimen en saneren

Samenvatting aanbevelingen

Het opwaarts aanbrengen van gecontroleerde sedimentvangen (enkel indien kostenefficiënt) moet verhinderen dat meer stroomafwaarts de sedimentmassa vervuild raakt en de waterweg doet toeslibben.

2.1.10. Gecontroleerde sedimentvang in de onbevaarbare waterlopen moet verhinderen dat de sedimentmassa meer stroomafwaarts wordt afgezet, hierdoor sterker vervuild raakt en de bevaarbare waterlopen doet toeslibben (gericht aan de waterbeheerders)

a) Het ontwerp sedimentvangplan moet getoetst worden aan de principes van integraal waterbeleid en aan de kostenefficiëntie(gericht aan het Vlaams Gewest en de waterbeheerders)

Ruimingswerken in verstedelijkt gebied worden vaak bemoeilijkt door de beperkte toegankelijkheid van de waterloop. Door stroomopwaarts van deze probleemgebieden sedimentvangen (slibvang of zandvang) aan te leggen, kan men massale afzetting van slib in deze gebieden voorkomen. Ook vanuit ecologisch standpunt kan het opportuun zijn om sedimentvangen in te richten. Met de realisatie van sedimentvangen beoogt men een kostenbesparing op het onderhoud van de waterloop door het sediment lokaal en opwaarts van een verontreinigingsbron te laten bezinken. Men kiest bovendien een plaats die gemakkelijk bereikbaar is voor de kranen en vrachtwagens die ingezet worden bij het ruimen.

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) maakte in 2009 een eerste sedimentvangplan (SVP) op. Dit SVP biedt een overzicht per bekken van bestaande en gewenste sedimentvangen. De focus van het plan lag op de waterlopen van 1ste categorie. Per knelpunt is nagegaan waar men stroomopwaarts optimaal het sediment kan opvangen. Het plan sluit af met een lijst van prioritair te bouwen sedimentvangen. In 2010 maakte VMM;in overleg met de andere waterloopbeheerders, een tweede SVP op waarbij de focus ligt op de oplossing van de knelpunten van de onbevaarbare waterlopen van de 1ste en 2de categorie in Vlaanderen. Dit betekent niet dat de geplande initiatieven uit dit plan eindigen bij de administratieve grenzen van deze onbevaarbare waterlopen. De inrichting van sedimentvangen op de bovenlopen met grote sedimentvrachten (2de of 3de categorie) kan immers meer soelaas bieden dan een sedimentvang op 1ste categorie. Vertrekkend van een knelpunt op de onbevaarbare waterloop wordt m.a.w. in het volledige afstroomgebied naar de meest aangewezen inrichtingsplaatsen voor sedimentvangen gezocht, rekening houdend met de aangevoerde sedimentvrachten en verontreinigingsbronnen.

“In functie van het verzekeren van de afvoercapaciteit en het duurzaam en efficiënt ruimen van sediment, het opmaken van een plan voor de inplanting van sedimentvangen en ontwateringsbekkens t.h.v. sedimentgevoelige waterlooptrajecten ,actieve overstromingsgebieden en natuurlijke overstromingszones” werd opgenomen als basismaatregel 8B_006 in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

“De afvoercapaciteit verzekeren en duurzaam en efficiënt ruimen van sediment door het aanleggen van de in de eerste generatie bekkenbeheerplannen opgenomen sedimentvangen en door het effectief inplanten van 2 van de in het sedimentvangplan opgenomen sedimentvangen en ontwateringsbekkens per jaar” werd opgenomen als basismaatregel 8B_007 in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

In het actieplan van het Globaal evaluatierapport overstromingen november 2010 van de CIW werd de Actie 13.2“**Uitvoering sedimentvangplan**” opgenomen.

Actie 13.2	Uitvoering sedimentvangplan
Omschrijving	Om verdere sedimentatie van waterlopen te voorkomen en om de economische en ecologische impact

	van slibruimingen te beperken zijn preventieve acties noodzakelijk. Bij voorkeur wordt dit aan de bron aangepakt waarbij voorkomen wordt dat sediment aangevoerd wordt naar waterlopen (bvb. door erosiebestrijdingsmaatregelen). Indien deze maatregelen op korte en middellange termijn onvoldoende zijn, is het belangrijk dat op de stroomopwaarts kritische trajecten sedimentvangen worden gerealiseerd. VMM maakte, een sedimentvangplan op voor de onbevaarbare waterlopen. Door de aanleg van sedimentvangen kunnen aanslibbing en dure slibruiming in onder meer een druk bewoond gebied voorkomen worden. Sedimentvangen kunnen voorkomen dat de bergingscapaciteit van waterlopen en overstromingsgebieden afneemt. Ook om ruimingen in ecologisch kwetsbare zones te vermijden zijn sedimentvangen nuttig. Essentieel is dat tijdig werk gemaakt wordt van de realisatie van prioritaire sedimentvangen (minimaal 2 per jaar op onbevaarbare waterlopen 1e cat.).
<i>Initiatiefnemer</i>	VMM
<i>Timing</i>	KT (permanent)
<i>Status</i>	vergunningfase
<i>Link met actie bekkenbeheerplan</i>	onderhoud bestaande infrastructuur

Actiepunten:

- Stand van zaken geven voor beide bekkens o.b.v. het SVP

b) De coördinatie van de bagger- en ruimingswerken moeten geoptimaliseerd worden door meer afstemming tussen de verschillende waterbeheerders(gericht aan de waterbeheerders)

 “De afvoercapaciteit en de transportfunctie verzekeren door het opstellen – in overleg met alle waterbeheerders – en uitvoeren van een gezamenlijk en afgestemd onderhoudsschema baggeren en ruimen” werd opgenomen als basismaatregel 8B_005 in het Maatregelenprogramma van het SGBP.

 Binnen het bekken van de Brugse Polders loopt momenteel een pilootproject rond de Hertsbergebeek. Het bekkensecretariaat heeft getracht om tot één beheerplan te komen voor de verschillende waterbeheerders, maar het is niet gelukt om tot één akkoord te komen.

 Binnen de provincie Vlaams-Brabant werd de afstemming van het ruimingsbeleid provincie - gemeenten via gemeenschappelijke aanbesteding besproken op de waterschapsvergadering Marke, Bellebeek en Zenne-Zuid in 2009. De gemeente Roosdaal sloot zich in 2010 aan bij het bestek van de provincie Vlaams-Brabant voor grondige ruimingswerken in het bekken van de Dender en de Beneden-Schelde.

 In 2012 gaat bijzondere aandacht naar het proefproject van de provincie Vlaams-Brabant, om het beheer en onderhoud van alle lokale waterlopen, dit wil zeggen zowel die van de tweede als die van de derde categorie, binnen een beperkt gebied op geïntegreerde wijze aan te pakken. De provincie Vlaams-Brabant heeft in elk bekken een gemeente uitgenodigd om mee te stappen in dat proefproject: voor het Denderbekken betreft het de gemeente Herne.

Het Sectoraal Uitvoeringsplan Bagger- en Ruimingsspecie (het SUP BRS werd door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 1 juni 2007) bevatte een aantal acties die betrekking hebben op verder onderzoek, onder meer met betrekking tot monitoring van sedimenttransport, bronnen van sediment e.d.. De actie ‘opmaak van een sedimentbalans per bekken’ werd bij de opmaak van de bekkenbeheerplannen (toen het ontwerp SUP BRS reeds beschikbaar was) als actie ingeschreven in alle 11 bekkenbeheerplannen met het respectievelijke bekkensecretariaat als initiatiefnemer. De voorbije jaren werd regelmatig initiatief genomen om deze actie op te starten, zowel binnen de ad hoc werkgroep waterbodems als binnen de CIW werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie.

Op de vergadering van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) van 13 juli 2010 werd het voorstel van de werkgroep Bagger) en Ruimingsspecie gevolgd om de actie ‘Opmaak van een sedimentbalans per bekken’ op te splitsen in 2 acties: opmaak van een sedimentbalans per bekken en per jaar (waarin de aan- en afvoer van sediment naar, vanuit en in de waterlopen in een

bekken tijdens een bepaald jaar wordt begroot) en opmaak van een speciebalans per bekken en per jaar (waarin ook de bestemming van de specie die uit de waterloop wordt gehaald in kaart kan worden gebracht).

Op de CIW vergadering van 12 mei 2011 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het voorstel om de bekkensecretariaten te ontheffen als initiatiefnemer van de actie 'Opmaak van een sedimentbalans/speciebalans per bekken, van de bekkenbeheerplannen. Tijdens het uitwerken van het plan van het plan van aanpak voor deze actie werd immers de meerwaarde die de bekkenstructuren kunnen bieden bij de opmaak van een bekkenspecifieke speciebalans door de werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie in vraag gesteld. Het verder uitwerken van de actie 'Herberekening van de speciebalans per bekken' en het bepalen van de gewenste detailgraad dient dan ook het best te gebeuren door de betrokken waterbeheerders en de personen die destijds meegewerkt hebben aan de opmaak van het SUP BRS.

Op de CIW vergadering van 12 mei 2011 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het voorstel dat de werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie een onderzoeksproject uitschrijft waarin de kennislacunes inzake de opmaak van een sedimentbalans per bekken worden opgenomen. Dit onderzoek moet ertoe bijdragen dat onder meer deze jaarlijkse sedimenttoevoer in de waterlopen beter kan worden ingeschat.

 In 2012 wordt een onderzoeksopdracht, gefinancierd door het Departement LNE (met name ALBON) en VMM, opgestart. Deze onderzoeksopdracht is er opgericht meer inzicht te verwerven in de 'sedimentbalans', meer bepaald de aanvoer naar en het transport in de waterlopen. Het onderzoeksluik VMM (deel water) zal in 2012 afgestemd worden op andere parallelle onderzoeksvoorstellen binnen de VMM. De eigenlijke financiering van de onderzoeksopdracht zal pas in 2013 begroot worden. De CIW BRS begeleidt het onderzoeksproject.

Bijlage 1 - Bijkomende informatie

Website van de Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen: <http://www.lne.be/themas/bodem/erosie>

Website van het beleidsdomein Landbouw en Visserij: <http://www.vlaanderen.be/landbouw>

Website van de Vlaamse Landmaatschappij: <http://www.vlm.be>

Website van het steunpunt Erosie van het provinciaal centrum voor Milieuonderzoek (PCM) van de provincie Oost-Vlaanderen:
http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/milieu/bodem/steunpunt/index.cfm

Website van de provincie Vlaams-Brabant: www.vlaamsbrabant.be/erosie

Erosie in Vlaanderen – Samen werk maken van erosiebestrijding (Vlaamse Overheid - Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen)

Richtlijnenboek erosiebestrijdingsmaatregelen (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – AMINAL Afdeling Water – AMINAL Afdeling Land)

Voorlichtingsbrochure De randvoorwaarden in het gemeenschappelijk landbouwbeleid (Vlaamse Overheid – Beleidsdomein Landbouw en Visserij)

Stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde 2010-2015 – Vlaams deel van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Schelde (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid):
<http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/voor-de-schelde/Stroomgebiedbeheerplan%20voor%20de%20Schelde.pdf/view>

Maatregelenprogramma voor Vlaanderen 2010-2015 – Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid):
<http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/maatregelenprogramma/Maatregelenprogramma%20voor%20Vlaanderen.pdf/view>

Globaal evaluatierapport overstromingen november 2010 (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid):
http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/over-ciw/opdrachten-ciw/evaluatie-overstromingen/Glob_eval_overstr_nov2010.pdf/view

Sedimentvangplan voor onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen – 2010 (Vlaamse Milieumaatschappij):
<http://www.vmm.be/pub/sedimentvangplan-voor-onbevaarbare-waterlopen-in-vlaanderen/view>

Bijlage 2–Verklarende woordenlijst

Historisch permanent grasland

De gecoördineerde versie van het Natuurdecreet definieert “historisch permanent grasland” in artikel 2, 5° als een “halfnatuurlijke vegetatie bestaande uit grasland gekenmerkt door het langdurige grondgebruik als graasweide, hooiland of wisselweide met ofwel cultuurhistorische waarde, ofwel een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu wordt gekenmerkt door aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones”. Het betreft dus een definitie op basis van vegetatiekundige en/of cultuurhistorische waarden. De term “historisch permanent grasland” is verbonden aan het verbod en de vergunningsplicht op vegetatiewijziging (BVR 23 juli 1998). Volgens de recentste gegevens uit de Biologische Waarderingskaart gaat het om ongeveer 60.000 h. Deze graslanden zijn ontstaan door eeuwen extensief gebruik en bezitten een rijke biodiversiteit.

Permanent grasland

Permanent grasland is de cultuurgrond (gronden aangegeven bij de Mestbank zoals voorzien in het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen), die minimum vier jaar ononderbroken grasland is. Binnen VEN geldt een verbod op het scheuren van permanent grasland.

Logischerwijs is een “historisch permanent grasland” wel een “permanent grasland”. Het omgekeerde geldt niet: permanente graslanden omvatten ook graslanden die zowel in het perceel als in de randen arm zijn aan natuurwaarden of die natuurwaarden bevatten (bv. Bomenrijen, hagen, houtkanten) die niet in aanmerking genomen worden in de definitie van historisch permanent grasland.

Meerjarig grasland

Graslanden die gedurende minimaal 4 opeenvolgende jaren door de landbouwers als “meerjarig grasland” aangegeven zijn bij de Mestbank worden als permanent grasland beschouwd.

Blijvend grasland

Binnen de MTR-regeling (hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van 1 januari 2005 ook gekend als Mid Term Review) spreekt men van blijvend grasland en tijdelijk grasland.

Onderblijvend grasland (soms soortenrijk) verstaat men grond met een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen die ten minste 5 opeenvolgende jaren niet in de vruchtwisseling werd opgenomen. Het Europees beleid kiest ervoor dat het areaal aan blijvend grasland van 2003 behouden blijft (= referentieareaal). Dit betekent dat blijvend grasland niet zomaar gescheurd mag worden. Dit mag enkel onder bepaalde voorwaarden en als het op het bedrijf gecompenseerd wordt door de aanleg van een equivalente oppervlakte nieuw blijvend grasland dat dan minstens 5 jaar behouden blijft.

Tijdelijk grasland

Bij tijdelijke graslanden (1 tot 2 jaar) maakt de teelt van gras deel uit van een bouwplan waarin ook andere gewassen roteren. Deze grasakkers zijn te beschouwen als soortenarme cultuurgraslanden gekenmerkt door een monocultuur van productieve grassen (Engels raaigras, ruw beemdgras, Italiaans raaigras of timoteegras).